The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

LATVIJA
AMERIKĀ

Latviešu laikraksts Amerikā

nās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās „Daugavas Vanagi". Redaktori: I. Viksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N. Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, tekstā $3.20-$6.40 par vienu collas slejas telpu.

WEDNESDAY, APRIL 20, 1960. 32./961. n-rs. TREŠDIEN, 1960. G. 20. APRĪLĪ 10. gads.

DIENVIDAFRIKAS VALDĪBA GATAVOJAS SLĒGT ROBEŽAS

Anglijas valdība sola izbēgušajiem politiska asila tiesības

Dienvidafrikā turpinoties rasu šķirošanas politikas pretinieku arestiem, arvien vairāk kļūst neapmierināto, kas meklē patvērumu Behuanazemē, Svarizemē un Basutozemē. Visus trīs augšminētos angļu protektorātus Dienvidafrikas valdība savā laikā gribēja pievienot Dienvidafrikas Ūnijai. Angļi tam pretojās un tagad par kaut kādu pievienošanu vispār vairs nevar būt ne runas.

Jo lielākas kļūst bēgļu skaits, kas atstāj Dienvidafriku, jo skaļāka kļūst opozicijas balss pret rasu šķirošanu. Lai tai neļautu pieaugt, Dienvidafrikas valdība gatavojas noslēgt savas zemes robežas, tādējādi aizkavējot bēgšanu. Pašreiz zināms skaits ievērojamu politisku bēgļu ne tikai kā paguvuši atstāt Dienvidafriku, bet nokļuvuši pat līdz Londonai, Anglijā. Dienvidafrikas valdība, pamatoti baidās, ka šie bēgļi varētu ietekmēt Britu Kopvalsts ministru prezidentu konferenci, noskaņojot citas valstis, piemēram, Indiju un Pakistanu pret Dienvidafriku.

No saškelšanās ministru prezidentu konferences laikā ļoti baidās arī Anglijas valdības galva Harolds Mekmillens. Viņa diplomāta veiklībai konference būs smags pārbaudījums. Nostājoties pret Dienvidafriku, pēdējā var izstāties no Britu Kopvalsts, un to Anglijas valdība noteikti negrib. No otras puses, Mekmillenam atbalstot Dienvidafriku, aizstāvot vai vismaz nenosodot tās rasu šķirošanas politiku, no Britu Kopvalsts var izstāties minētās Indija un Pakistana. Jau vistuvākajā nākotnē būs redzams, vai Mekmillenam ir izdevies izlaipot no delikātās situācijas, vai arī Britu Kopvalsts būs skaitā sarukusi.

MASU ARESTI KUBĀ

Kastro personīgi vada operācijas Sierra Maestra kalnos.

Havanā. Kādreizējā Kastro līdzcīnītāja Manuela Bitona sacelšanās pret Kastro režīmu kļuvusi jau par pavisam nopietnu kustību. Tāpat kā savā laikā Kastro, tā tagad Bitonam ar katru dienu piebiedrojoties vairāk jaunu sekotāju.

M. Bitons savas cīņas vada no Sierra Maestra kalniem. Izskatās kā ironija, ka tieši to pašu vietu par galveno mītni savā laikā bija izvēlējies arī Kastro.

Pagājušās nedēļas nogalē vēl vienmēr turpinājās Kastro personīgi vadītās militārās operācijas pret Bitona nemierniekiem. Kubas drošības policija tai pašā laikā turpināja savu masveidīgo arestu plānu, apcietinot katru pat vismazākās aizdomās turētu iedzīvotāju. No Havanas ziņo, ka apcietināto skaits esot sasniedzis jau daudzus simtus.

MONTREĀLAS SV. PĀVILA DRAUDZES JAUNĀ PADOME

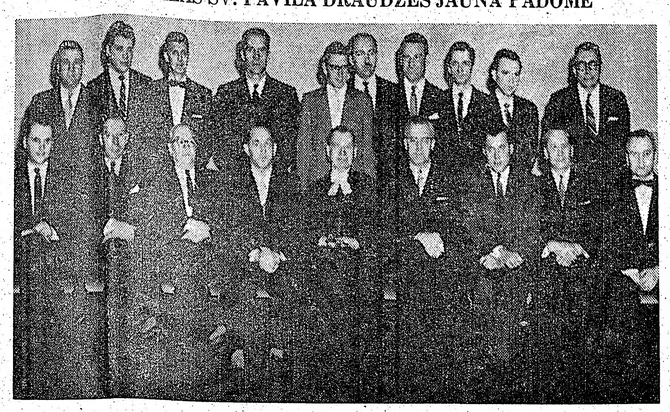

1. r. no kr.: J. Siliņš, J. Birze, ērģelnieks A. Tirzītis, draudzes priekšnieks Br. Innus, māc. V. Šēfers, Z. Miķelsons, J. Leitens, M. Ikvilds, R. Sīmanis, 2. r.: A. Brauns, H. Lāsums, A. Sproģis, G. Kaniņš, L. Grīnbergs, R. Gailītis, J. Palieps, Alb. Bērziņš, I. Cenne un K. Kalniņš. Foto Reinh. Sīmanis.

INDIEŠI PROTESTĒ

Indiju uztraue ministru prezidenta Nēru sarunas ar komūnistu Ķīnas Čuenlaju.

Jaundelhi. Nobeidzot septiņu dienu ilgo „nepadošanās" nedēļu, pagājušo svētdien visā Indijā notika protesta gājieni pret Čuenlaja vizīti un ministru prezidenta Nēru sarunām ar sarkano ķīnieti — bridinot Nēru no komūnistu Ķīnas ministru prezidenta viltīgā smaida.

Vairāk kā 5.000 cilvēku maršēja uz Nēru dzīves vietu Jaundelhi. Nēru pieņēma demonstrantu pārstāvjus, kuriem apsolīja, ka sarunās ar Čuenlaju viņš būs nelokāms un Indijas intereses komūnistu Ķīnai neiztirgos.

VEL VIENMĒR GATAVOJAS

Pēc valdību galvu vizīšuapmaiņas Rietumu ārlietu ministri iztirzā šīlo konferences problēmas

Vašingtonā. Sav. Valstu galvaspilsētā sākušās Rietumu trīs lielo ārlietu ministru sarunas, kurās pārspriež vēlamo politiku valdību galvu konferencei. Šais sarunās Sav. Valstu, Anglijas un Francijas ārlietu ministriem piebiedrojās arī trīs mazākie „lielie" — Kanada, Itālija un Rietumvācija, — kas arī visi reprezentējas ar saviem ārlietu ministriem.

Turpinot tagad jau bezgalībā ilgājušo sagatavošanos sarunām ar Chruščevu, par kuru pozitīvu ienākumu neviens nopietni domājošs cilvēks nedotu ne plika vērdiņa, Rietumu ārlietu ministri pārsprieda problēmas, kas skar Vācijas apvienošanu, Berlini un Rietumu un Austrumu attieksmes vispār.

Daļa no sarunām nozīmē sekojošo: Sav. Valstis ir vienis prātis ar Rietumvāciju, ka, piemēram, Berlīnes jautājums valdību galvu konferencē jāsāk no paša sākuma. Un, proti, ka sarunas nav jāapgrūtina ar agrākajiem (pagājušā gada augusta mēneša ārlietu ministru konferences Ženēvā) priekšlikumiem. Tolaik sabiedrotie solījās ievērot savu Rietumberlīnes garnizona lielumu, solījās ierobežot pretkomūnistu propagandas darbību un treškārt, solījās nekad neievest atomieročus Rietumberlīnē. Pret to Rietumi prasīja brīvus pievedceļus uz Rietumberlīni un Padomju Savienības garantiju, ka tā Berlīnes problēmu nekustinās piecus gadus. Maskava priekšlikumu noraidīja. Kāds būs šo jauno sarunu sākums, protams, neviens vēl nezina.

Ārlietu ministru konferencē, kas beidzās pag. nedēļas nogalē, panākta vienošanās, kas iepriecinājusi arī Rietumvācijas ārlietu ministru fon Brentano. Tātad, ja starplaikā negadīsies kāds neparedzēts šķērslis, tad Rietumsabiedroto rīcība galvu konferencē 16. maijā būs saskaņota.

BOMARKS LIDO, BET . . .

Otavā. Gandrīz vienīgais nesatricināmais bomarkietis visā Ziemeļamerikas kontinentā ir Kanadas aizsardzības ministrs Pērkss. Pēdējais pat pārtrauca parlamenta debates, lai paziņotu, ka pēc septiņiem neveiksmīgiem Bomarka B raķetes mēģinājumiem astotais beidzies sekmīgi. Kanada, kā zināms, jo sevišķi uz ģen. Pērksa ierosinājumu gatavojas daļu savas pretgaisa aizsardzības balstīt uz minētajām Bomarka B raķetēm. Sākumam paredzētas divas raķešbazes ,viena Ontario un otra Kvebekas provincē.

Sav. Valstu militāristu acis Bomarks B ar savu pirmo lidojumu nevienu vēl nav pārliecinājis. Un, proti, raķete veikusi vienīgi 170 jūdžu, kas ir apmēram puse no paredzētā maksimālā darbības radija. Otrkārt, raķete netika izšauta uz kādu noteiktu mērķi, tā ka par tās precizitāti vēl nemaz nevar spriest.

Sav. Valstu gaisa spēki vēl šīs nedēļas nogalē turpināja mēģinājumus ar Bomarka B raķeti, tās liktenis vēl vienmēr ir ļoti neskaidrs .Ir pat iespējams, ka raķetes attīstīšanu pilnīgi pārtrauc. Un šādai rīcībai būtu ļoti pamatoti iemesli. Līdz tam laikam, kamēr Bomarks būs kaujas gatavībā; kamēr būs saražots pietiekami daudz raķešu ienaidnieka bumbvežu uzbrukuma atvairīšanai, ienaidnieks ar bumbvežiem vairs neuzbruks, bet uzbruks ar starpkontinentālām raķetēm. To notriekšana nav Bomarka spēkos.

Neveiksmīgs bija arī pēdējais mēģinājums, kas notika pag. nedēļas nogalē.

Kanada paraksta tirdzniecības līgumu ar Padomju Savienību

TIRDZNIECĪBAS MINISTRS ČERČILS NOLIEDZ BAUMAS, KA KANADA BŪTU APSOLĪJUSIES PĀRDOT PADOMJU SAVIENĪBAI URĀNA RŪDU.

Otavā. Pagājušās nedēļas nogalē Maskavā Kanadas tirdzniecības ministrs Čerčils parakstīja jaunu tirdzniecības līgumu ar Pad. Savienību. Iepriekšējais 3 gadu līgums izbeidzās 1959. gadā. Visos sīkumos līguma noteikumi un paredzēto preču apmaiņa vēl nav paziņoti. Bet ir zināms, ka Pad. Savienība iepirks Kanadas kviešus, apmēram 12 milj. dolaru vērtībā gadā un ka Kanada iepirksies Padomju Savienībā par 5 līdz 6 milj. dolaru.

Sākumā prese citēja tirdzniecības ministra Čerčila izteicienu, it kā Kanada būtu gatava Pad. Savienībai pārdot arī savu urāna rūdu. (Pasūtinājumi no Sav. Valstīm nākotnē būs daudz mazāki kā līdz šim.) Vēlāk šo ziņu gan atkal atsauca, ar piezīmi, ka tas būtu pēdējais, ko Kanada jebkad darītu. Urāns, kā zināms, ir nepieciešams atomieroču gatavošanai.

BALTIEŠU JAUTĀJUMS ZVIEDRIJAS PARLAMENTĀ

Sakarā ar to, ka Zviedrijas valdība trimdiniekus no Baltijas valstīm atzīst par padomju pavalstniekiem, vairāki runātāji parlamentā aizrādīja, ka nav pieļaižams, ka bēglus ieskata par tās valsts pavalstniekiem, kura okupējusi viņu dzimteni. Viens deputāts savā runā teica: „Ja zviedri nonāktu līdzīgā stāvoklī un viņu trimdiniekus, piemēram, Francijā atzītu par okupētājas valsts pilsoņiem, tad to turētu par lielāko apvainojumu.

Parlaments tomēr noraidīja šo ierosinājumu, jo valdošā sociāldemokratu partija balsoja pret, motivējot savu rīcību ar to, ka Zviedrija atzinusi Baltijas valstu iekļaušanu Padomju Savienībā, un tur neko nevarot grozīt.

KANADA RAŽOS LIDMAŠĪNAS SAV. VALSTĪM

Vairākas Kanadas lidmašīnu fabrikas saņem lielus amerikāņu pasūtījumus

Vašingtonā. Sav. Valstu aviācija un armija nolēmušas izdarīt ievērojamus lidmašīnu iepirkumus Kanadā. Aviācija gatavojas pirkt 232 Canadair CL-44 transportlidmašīnas, kas kopsummā maksātu 881 milj. dolaru. Lidmašīnu pasūtinājumu no Sav. Valstu armijas sagaida Kanadas deHavilland fabrika. Amerikāņi esot ieinteresēti Caribou tipa lidmašīnās, kas lietojamas apgabalos bez pilnīgi izveidotiem lidlaukiem. Armija pirkšot 22 šādas lidmašīnas par 13.5 milj. dolaru.

AUSRUMVĀCIJA PALIKS KOMŪNISTIEM (?)

Pēdējos gados Austrumvācija ir paspējusi izvērsties par Padomju Savienības produktīvāko satelītu un brīvības tai neredzēt.

Berlīnē. 1953. gada jūnijā Austrumvācijas strādniekus mestie akmeņi rībēja pret sarkanarmijas tanku bruņām. Šodien tie paši strādnieki šīs bruņas ražo — viņi ir apraduši, ja ne samierinājušies ar savu likteni; bēgšana uz Rietumvāciju vairs neliekas labākā izeja, un tāpat kā visi citi cilvēki viņi vienkārši grib dzīvot.

Nenotiekot nekam neparedzētam, maija mēnesī Parīzē sāksies četru lielvalstu valdību galvu konference. Jāpieņem, ka nedz Vācijas apvienošanas, nedz Berlīnes jautājumos Rietumi nerēķinās ne ar kādu Padomju Savienības piekāpšanos. Pretējā gadījumā vilšanās būtu pilnīga. Jo, proti, Austrumvācija ir izveidojusies par bagātāko Padomju Savienības koloniju un Chruščova domāšanā nekas nav tālāk kā atteikšanās no tās labumiem. Austrumvācija ar saviem 17 milj. iedzīvotāju tagad laiž ārā vairāk rūpniecības ražojumu kā jebkura cita satelitvalsts. Šai nozarē tā ir panākusi Čechoslovākiju un atrodas priekšā pat komūnistu Ķīnai, kuŗai ir turpat četrdesmit reizes vairāk iedzīvotāju.

Austrumvācijas fabrikas sagādā apmēram pusi no Padomju Savienības importētajām mašīnām. Bez tam, vācieši eksportē mašīnas arī uz citām satelitu zemēm. Rezultātā — Austrumvācijas ražojumu apgādē komūnistu imperiji ir kļuvusi par nepieciešamību — nepieciešamību, ko tā nedz grib, nedz var atļauties zaudēt. Tā ir neaizstājama arī no militāri-stratēģiskā viedokļa. Un tās pārraudzība, tās pieturēšana pie kārtības, vairs nav ne tuvu tik grūta, kā tas bija sākumā.

Ar terroru, propagandu un tiešiem arestiem gandrīz visa Austrumvācijas lauksaimniecība tagad ir tikusi nacionālizēta. Lauksaimnieku pretestība, kas savā laikā bija ievērojams opozicijas faktors komūnistu režīmam, ir pilnīgi sagrauta.

Tā pat kā visur citur pasaulē, arī pelēcības pārņemtajā, komūnisma drēgnumā varā nomāktajā Austrumvācijā aizgājušie gadi nav pagājuši, neatstādami savu zīmi.

1953. gada jūnijā vajadzēja padomju tanku un karaspēka, lai apspiestu vāciešu sacelšanos. Bet toreiz viņi bija izsalkuši. Viņu fabrikas bija izlaupītas, un katru gadu turpat 350.000 cilvēku riskēja ar savu dzīvību, lai pārbēgtu uz Rietumvāciju. Tagad bēgļu skaits ir nokrities par divām trešdaļām. Daudzi, un šis skaits sniedzas tūkstošos, pat atgriežas Austrumvācijā. Dzīves standarts tur pamazām uzlabojas; apatija palielinās.

Lēš, ka ne vairāk par 10% austrumvāciešu ir komūnisti vai pat līdzskrējēji. Bet atbrīvošanas cerības sāk sarukt. Visprimš pašu vāciešu sacelšanās 1953. gadā. Pēc tam Ungārijas brīvības cīņas — bez pat vismazākās palīdzības zilbes no Rietumiem. Un tādēļ Austrumvācijas iedzīvotāji pamazām pāriet uz citu politiku. Un, proti, ne no viena vairs neko negaidīt. Mēģināt izdzīvot, izturēt, cik vien ilgi iespējams.

Ar vāciešiem tik tipisko neatlaidību tiek atjaunots viss, kas vien ir atjaunojams. Un kas tiek atjaunots, to komūnisti tūdaļ nacionalizē. Šādos apstākļos dzīve var pamazām ievirzīties dienišķas rutīnas sliedēs — kad neko vairs negaida, kad nekas vairs nepārsteidz. Kad cilvēks vienīgi grib dzīvot, cik vien ilgi tas viņam iespējams, tāpat kā to grib katrs cilvēks.

PILNĪGA KOLLEKTĪVIZĀCIJA AUSTRUMVĀCIJĀ

AUSTRUMVĀCIJA, PIRMAIS PADOMJU SAVIENĪBAS EIROPAS SATELĪTS, KAS NACIONĀLIZĒJUSI VISU LAUKSAIMNIECĪBU

Berlīnē. Pašiem Austrumvācijas komūnistiem par lielu pārsteigumu dažos mēnešos izdevies nacionalizēt visu lauksaimniecību. Un Austrumvācijas laukos šodien jau vairs nav neviena privātpašnieka. Pankovas valdība ar savu masveidīgo laupīšanu ir ļoti apmierināta un lielās, ka tā esot pirmā valsts, Padomju Savienību neskaitot, kas panākusi 100% nacionālizāciju. Bulgārijā, kur nacionālizācijas kampaņa sākās jau daudz agrāk, līdz šim izdevies nacionalizēt „tikai" 97% no visām lauksaimniecībām. Lēš, ka citās satelitvalstīs kollektivizācija nesasniedz tik augstu procentu. Polijā lauksaimniecība kollektivizēta tikai ap 12%, kamēr Ungārijā un Čechoslovakijā ap 70%.

Sagaida, ka pārbēdzēju skaits no Austrumvācijas, kas pēdējā laikā stipri samazinājies, līdz ar laukstīmniecības kollektivizāciju atkal pieaugs.

ZIŅAS ĪSUMĀ

● Ļoti iespējams, ka 2. pasaules kara sākumā populārākais aizsardzības ierocis — gāzmaska — nāks atkal modē. Sav. Valstu bioloģiskā kara lietpratēji uzsver, ka tās nepieciešamas, lai aizsargātos pret atomsprādzienu radītiem nokrišņiem, gāzēm un bakteriju karu. 24.000 jauna tipa gāzmasku amerikāņu civilaizsardzība sāks izmēģināt jau šovasar. Mēģinājumiem sekmējoties, tās sāks ražot masveidīgi, un katrs pilsonis tādu varēs iegādāties savā īpašumā par ne vairāk kā diviem vai trim dolariem gabalā.

● Rietumvācijas kanclers Ādenauers, kuŗam tieša līdzdalība valdību galvu sarunās būs liegta, uz konferenci gatavojas ar lielu entuziasmu. No pirmās sastapšanās Parīzē viņš neko lielu nesagaida. Tā tikai iesildīšanai. Ādenauers pareģo, ka pēc Parīzes sarunām konference pārsviedīsies uz Maskavu, tad Vašingtonu un beidzot uz Londonu. Un tas viss notikšot prezidentam Eizenhaueram vēl esot amatā.

● Sav. Valstu militārā vadība uztraucas par valodām, ka tikšot pārtraukti arī pavisam maza kalibra atomieroču mēģinājumi. Lietpratēji paskaidro, ka uz šiem ieročiem balstās visa Sav. Valstu bruņoto spēku nākotne, ka tie vēl nefunkcionē perfekti un ka kļūdas izlabot var, tikai šos ieročus izmēģinot.

SVARĪGS PAZIŅOJUMS

Amerikas latviešu apvienības centrālās valdes 1960. gada 9. aprīļa sēdē Bostonā pieņemtā REZOLŪCIJA

Ievērojot valdību galvu konferences potenciāli lielo svarīgumu latviešu tautas turpmākā likteņa izšķiršanā un ievērojot Brīvās Pasaules Latviešu Apvienības pieņemto rīcības plānu (skat. BPLA valdes pr-ža prof. P. Lejiņa 1960. gada 2. marta rakstu), kam ALA's Centrālā valde savā 1960. gada 12. marta sēdē pievienojusies, ALA's Centrālā valde ieteic BPLA LAK-EC valdes locekļiem, kam uzticēta BPLA pārstāvēšana Parīzē valdību galvu konferences laikā, rūpīgi pārbaudīt, vai būtu vēlama BPLA delegācijas (kurā pašreiz ietelp vismaz 2 BPLA LAK-EC valdes locekļi), papildināšana. Ja BPLA LAK-EC valdes locekļi šādu paplašināšanu atzītu par lietderīgu, tad tā būtu izdarāma, sazinoties ar BPLA prezidiju, kā jau tas paredzēts pieņemtajā rīcības plānā. Event. papildus delegācijas locekļi būtu izraugāmi, ievērojot BPLA 1960. gada 2. martā izsūtītā un vēlāk pieņemtā atzinumā izcelto šķirojumu par trīs veidu latviešu iestādījumiem un pie tiem piederošo personu dažādiem pilnvarojuma veidiem, viņu rīcības iespējamībām un kompetenci.

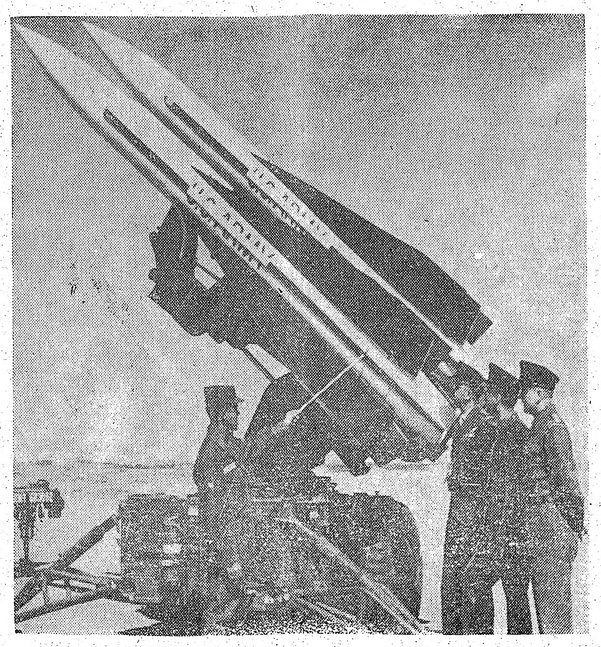

Nesen Kanadas militārās kolledžas 79 instruktori un studējošie apmeklēja Savienoto Valstu militārās iestādes, iepazīstoties ar raķešieroču attīstību. Attēlā redzami trīs Kanadas virsnieki, kas aplūko raķešu izšāvēju Fortblīsā, Teksasā.

FRANCIJAS PREZIDENTS KANADĀ

Otavā. Šī gada 18. aprīlī četru dienu vizītē Kanadā ieradās Francijas prezidents ģen. de Golls. Šī ir pirmā reize pēdējo 15 gadu laikā, kad Francijas prezidents apmeklē Kanadu.

Kā ju minēts, Kanadā ģen. de Golls pavadīs četras dienas. Šai laikā viņš apmeklēs Otavu, Kvebekas pilsētu, Montreālu un Toronto. Piektdien viņš no Toronto dosies tālāk uz Sav. Valstīm, kur pavadīs vienu nedēļu.

DV svētku rīcības komitejas

uzdevumā aicinu pieteikties 32. grenadieru pulka cīņas biedrus mūsu kaujas karoga pasniegšanas ceremonijā svinību laikā.

Rakstiet vai zvaniet (pēc plkst. 6 vak.) N. Lidakam, 50 Aberdeen Ave., Toronto, Ont., Canada, tel. WA. 3-5820.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
lenaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

BEZ CĪŅAS NEBŪS BRĪVĀS LATVIJAS

ALBERTS RAIDONIS

Tempora mutantur et nos mutamur in illis.

Mūsu lielā atkāpšanās

Pirms piecpadsmit gadiem mēs atstājām dzimtenes krastu ar apņemšanos sirdī: mēs pārnesīsim brīvo Latviju! Mēs arī svētī tam ticējām. Mūsu tauta dzimtenē tic un nebeidz gaidīt uz mums . . .

Bet gadi nāca un gadi gāja. Arī mūsu ticība izbalēja. Un šodien mēs esam aizgājuši ne tikai no Latvijas, bet arī paši no sevis.

Sākumā mēs atkāpāmies tikai no savas zemes ar apņemšanos ieņemt labākas ciņas pozicijas.

Tad, vēlāk, mēs zvērējām Eiropu neatstāt un neizklīst plašā pasaulē, un nosodījām pirmos emigrantus uz tālākām aizjūras zemēm.

Kad, par spīti visam, tas tomēr bija noticis, mēs, izkaisīti visos vējos, zvērējām palikt latvieši. Jo tauta nezūd, kamēr dzīva ir valoda; un valsts nezūd, kamēr dzīvi ir tās pavalstnieki; nav svarīgi ,kur tie dzīvo. Tā mēs toreiz domājām.

Bet mūsu tālākās gaitas, nepieciešamība, labākas izredzes personīgā dzīvē un darbā, atņēma mums arī pavalsniecību. Mēs mierinājām sevi, ka mēs tomēr paliksim „sirdī latvieši". — Un kā vietējās zemes „pavalstnieki", mēs vairāk varēsim palīdzēt dzimtenei . . .

Kad sāk zust jau arī latviešu valoda, seviški bērniem, jaunatnei, tad dzirdam vēl mierinājumu, ka arī tas nav tas ļaunākais, — ka tikai mēs esam latviešu izcelsmes un mūsu dzīslās rit mūsu senču asinis.

Tā mēs esam sevi izmanījuši siknaudā.

Mums jāpāriet uzbrukumā

Vai iespējama vēl tālāka atkāpšanās? Mēs visu laiku runājām par palikšanu pozicijās. Kur ir tās pozicijas? — Un kad pienāks tas brīdis, kad mēs sāksim pretuzbrukumu?

Kur ir palikuši tie ideālisti, kas, atstājot Latviju, zvērēja sev nekad nebeigt cīnīties, kamēr atkal atgriezīsies brīvā dzimtenē? Kur ir palikuši gūstekņu un nometņu baraku ideālisti? — Vai to, ko sals un bads nevarēja uz veikt, uzveica materiālie labumi?

Vai mēs esam vēl cīnītāji šodien?

Mēs esam politiskie emigranti. Visos laikos politiskie emigranti ir bijuši revolūcionāri cīnītāji, brīvības cīnītāji.

Vai mēs esam tādi?

Ar nožēlu jākonstatē, ka no politiskajiem emigrantiem, vairums esam palikuši tikai emigranti, kam ubi bene, ibi patria. Kas dzīvo, pērk mājas, mašīnas, biedrību namus, bazniecas, draudžu namus un jūtas laimīgi, un gatavojas tikai „ilgstošai emigrācijai".

Draugi, tās nav mūsu mājas. Mūsu īstās mājas ir Baltijas jūras krastā, un tās nav jāpērk, bet jāatņem tai varai, kas tās mums nolaupījusi.

Kad vācu karaviri Afrikā sūdzējās Rommelam, ka viņiem trūkst degvielu, Rommels atbildēja: „Jums priekšā ir ienaidnieks. Tam ir degvielas. Ejiet un atņemiet tās!"

Draugi, mums jāatmet mīts par „ilgstošu emigrāciju", kas ir mūsu pašnāvība. Neviena cīņa mums nav prasījusi tik lielus upurus, kā miera dzīve trimdā. Bilanci varēs uzstādīt tikai emigrācijas beigās.

Militārie speciālisti atzīst, ka labākā aizstāvēšanās ir uzbrukums. Ja mūsu kalpakiešī un brīvības cīnītāji būtu tikai stāvējuši Ventas krastos un aizsargājuši tos, tad Latvija nekad nebūtu tikusi atbrīvota.

To pašu var teikt arī par politisko cīņu. Arī politiskā karā var uzvarēt tikai uzbrūkot, nevis pasīvi aizstāvoties. Tādēļ ir pēdējais laiks pāriet uzbrukumā.

Šim nolūkam pirmkārt mums jāizveido galvenais stābs, kas plānotu, koordinētu un vadītu mūsu cīņu par Latvijas brīvību.

Latviju var izcīnīt tikai latvieši paši.

SKOLOTĀJS M. GAIDE PĒDĒJĀ GAITĀ

Guldot skolotāju Mārtiņu Gaidu zemes klēpī Grand Rapidu latviešu biedrības priekšnieks agr. A. Meiers teica: „Tikai nākotne rādīs, kāds robs radies vietēja latviešu kultūras dzīvē ar šī dižā latvieša zaudējumu," bet agr. K. v. Liepiņš nelaiki raksturoja ka nesavtīgu cīnītāju latviešu valodas un kultūras laukā. Šos pašos vārdus apstiprināja tas lielais pavadītāju pulks un tie daudzie ziedi, ko bija nesušas gan organizācijas, gan atsevišķas personas. Pie tam aizgājēju skaitā, pēdējorezi jau muzigā miera dusošu, bija braukuši viņa daudzie audzekņi, līdzgaitnieki un cita draugi no Čikagas, Indianopoles, Kantonas, Kalamazu, Grand Hevenas, Hastingas u. c. pilsētām. Brauciena uz kapiem vien bija ap 68 mašīnas, bet ziedu un vainagu pari par 70.

Aizgājējam veltīts dvēseles aizlugums notika 8. aprīļa vakarā Jonknofa beru nama; to vadīja māc. J. Lazda un māc. Hermanis, bet izvadīšana uz pēdējo dusu no vienības draudzes baznicas uz Vudlavna kapsētu notika 9. aprīlī. Baznica un kapos bez abiem vietējiem draudzu mācītajiem piedalījās māc. P. Nesaule no Indianopoles, un dievnamā pie mūzības ceļinieka šķirsta stāvēja parmaiņus skolotāju un skautu goda sardze. Dievnamā dziedāja E. Reinvalde no Kalamazū, E. Kupcis no Čikāgas un V. Stokmane.

Kapsētā no nelaika atvadījās un ziedus nolika no Vienības draudzes — J. Andersons, ģimnazijas klases — M. Tālberga, ģimnazijas klases vecākiem — K. Tālbergs, Latviešu skolas — V. Libants, Vienības draudzes svētdienas skolas — Z. Lapsiņa, Skrundas gadu vienības — B. Maine, Skrundas skautu vienības un „Sirojuma" redakcijas — L. Kalniņš, Vienības draudzes jaunatnes pulciņa — M. Tane, korporācijas Patria — J. Lauciņš, skolotāju kopas — K. V. Liepiņš, Rīgas skolotāju institūta bijušajiem audzēkņiem un darba biedriem — P. Kļaviņš, no bij. tautskolu direktora A. Dravnieka — S. Kļaviņa, Vienības draudzes svētdienas skolas vecāku padomes — G. Liepiņš, latviešu biedrības — A. Meiers, bijušiem izglītības ministrijas darbiniekiem — Ed. Grīnvalds, Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. -lut. draudzes — A. Valdmanis, Vienības draudzes dāmu komitejas — M. Riepniece, no draugiem un savas ģimenes — H. Ķerpe, jaunatnes pulciņa Pērse — V. Stokmane, akadēmiskās kopas — A. Grīnvalde, no skolotājiem un līdzdarbiniekiem trimdas gaitās Indiānopoles latviešu biedrības priekšnieks K. Kārkliņš u. c. Pēc izvadīšanas aizgājēja ģimene un Vienības draudzes dāmu komiteja bija rūpējušās par bēru mielastu baznīcas apakšējās telpās, kur sirsnīgus atvadu vārdus M. Gaidem veltīja bijusā Rīgas skolotāju institūta audzēkne A. Šīrmane.

V. Z.

VAI JAUNS PAŠU NAMS VAJADZĪGS?

Kalamazū latviešu nams jau 5. gadus kalpo tautiešu vajadzībām. Šinīs dienās, latviešu b-bai samaksājot pēdējo nama izpirkšanas maksājumu, tas arī izmaksāts.

Jau 1951. g. pie Kalamazū latv. biedrības tika nodarbināta nama iegādes komisija, kurai bija jāpēta iespējamākie un izdevīgākie ceļi, kā tikt pie kopējām telpām, kuras būtu izmantojamas, bez izšķirības, visām organizācijām," stāsta latv. b-bas ilggadējais sekretārs un iegādātā nama līguma parakstītājs Kārlis Grīnvalds. Viņš zina arī pastāstīt, ka tikai 1954. g. 21. dec. valdes sēdē uz nama komisijas locekļa J. Meijas ziņojuma pamata, toreizējais b-bas pr-ks P. Austriņš ierosināja lēmumu par nāma pirkšanu Amherst ielā. Tā kā tas domāts visu latviešu nams, tad galīgo pirkšanas lēmumu tomēr izšķir 1955. g. 2. janvārī sasauktā visu Kalamazū un apkārtnes latviešu sapulce. — Pirkšanas līgumu paraksta 21. febr. par $5.500,- ar $2.750,- iemaksu. Pēc visnepieciešamāko remontu veikšanas, tā paša gada 22. aprilī sūtnis A. Spekke, ap 300 tautiešu klātienē atklāj un nodod namu sabiedrības lietošanai. Pēc 5. gadu darbības un nama galīgās izpirkšanas par tā naudas lietām datus sākopojis b-bas grāmatvedis A. Blankenburģis: „Tautieši no Kalamazū un apkārtnes, Daugavas Vanagi un kopā ar „Dziesmu Vairogs" nama izpirkšanai nodevuši kopā $5.600,00 Individuālie ziedotāji, kas piedalījušies ar lielākām summām, Jānis Osiņš — $205, J. Melčs $155, J. Salna $150 un citi. Nama remontiem, un materiālu iegādei izdots $3.300,-, vislielākais vairums darbu veikti talkas kārtā."

„Jo telpas labākas un ērtākas, jo vairāk tās pieprasa lietošanai", par nama straujo izmantošanu stāsta tā pārvaldnieks A. Elksnis. Pagājušajā gadā namu lietojuši 150 reizes — gandrīz ik otro dienu tur notikusi kāda nodarbība. 1959. gadā nama inventāram vien izdots $895,40. Nerēķinot remontus un inventāru, tiešā nama uzturēšana, ar samērā zemām īres maksām, devusi šajā gadā $74,21 atlikumu.

Pašreiz nama remonti kā iekšpusē, tā ārpusē uzskatāmi par nobeigtiem un inventārs pietiekošā vairumā. Nama apkārtne, (pie nama atrodas 2 gruntsgabali), apkopta un izdaiļota ar košuma krūmiņiem, (katrai organizācijai tur zaļo savs piemiņas stāds), tā kā apkārtni var dēvēt arī par „latviešu parku."

Tieši pēdējā laikā telpu iekšējai izdaiļošanai ienākuši vairāki dāvinājumi — N. Drapčes un J. Matisona gleznas, Aspazijas un Fr. Bārdas portreti, vairākas gleznu reprodukcijas, spoguļis, trauki, aizkari un daudz citas vērtīgas lietas.

Nama uzturēšanā un tā sakārtošanā līdz pašreizējam stāvoklim tās faktiskā īpašniece KLB daudz pūlējusies. B-bas pr-ks J. Grotēns šī laikr. līdzstrādniekam izteicās: „Namu pērkot varējām domāt, ka tas mūsu kolonijai būs par mazu, bet laikam ejot uz priekšu, pašiem novecojot un redzot, ka no mūsu jauniešiem 95 proc. izglītojas un aiziet, daudz vēlēties vairs nevaram. Arī tas, ka Kalamazū darbojas ap 16 dažādas b-bas un organizācijas, norāda, ka esam sadrumstalojušies un uz kopējiem lielākiem līdzekļiem, lielāka plašāka nama iegādei, nevarētu cerēt. Ja iestātos kāds cits pagrieziens, ka sabiedrība piedalītos ar plašāku atsaucību, varētu domāt arī par citu namu. Šo piecu gadu laikā namam daudz pielikts, to izbūvējot un modernizējot un arī to samaksājot. Ar mazākiem līdzekļiem to varētu viegli paplašināt, piebūvējot kādu daļu klāt (nams celts tikai 1923. g.)

Agrāk domāja, ka tam jābūt pilsētas centrā, tagad visi domājam, ka labāk tikt no pilsētas prieciēgi un nemierīgi laudis, labāk, ja nav jāsaduras ar ļaudīm uz ielas, tamdēļ nevarētu daudz iebilst, ja nams atrodas pilsētas rietumu daļā.

Visās lietās ir savi neapmierinātie, bet nedomāju, ka daudz mums tādu ir," savu stāstu par namu, kas šajos 5 gados nepārprotami daudz devis dažādās pašdarbībās un kultūrālos pasākumos, nobeidz b-bas pr-ks J. Grotēns.

N. Bokis.

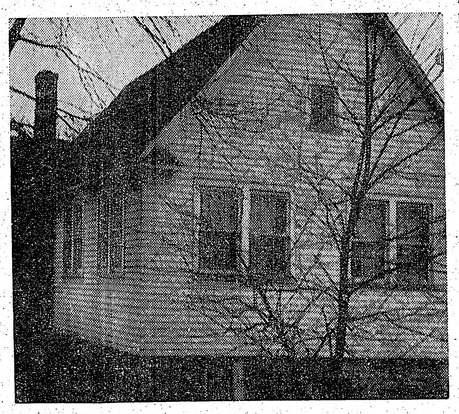

Kalamazū latviešu biedrības nams

KANADĀ

TORONTO

Saimniecisko darbinieku apvienības Toronto pilsētas pusdienas 24. aprilī par labu kādas ar tuberkulozi slimas ģimenes izsaukšanai no Vācijas, pagaidām atliktas uz vēlāku laiku.

Tam par iemeslu ir Kanadas valdības paziņojums par iesaistīšanos šai akcijā, kādēļ lietderīgi ir nogaidīt un noskaidrot, cik lielā apjomā un kādā veidā šai akcijā būtu nepieciešama latviešu sabiedrības iesaistīšanās.

Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas rīkotā modes skate ar modistes Elleňas Pētersones jaunākajiem modes tērpiem, cepurēm, kažoku izstrādājumiem, frizūrām, mūzikāliem priekšnesumiem, pacienāšanu un vērtīgu laimestu (kas kritis uz ieejas kartes numuru), notiks svētdien, 24. aprilī, plkst. 5 p.p., Y.M.C.A.s' telpās, 15. Robin Ave. (St. Clair-Oakwood.) Ieejas maksa $2, — šai summā ieskaitīta arī pacienāšana, ģērbtuves izdevumi, loterija. Ieejas kartes dabūjamas pie dāmu komitejas loceklēm, Lotus un Calla puķu veikalos un Little Riga. Ieejas karšu skaits ir ierobežots, nenokavējiet to iegūšanu.

DV Toronto nodaļas valde sasauc š. g. 23. aprilī, plkst. 16.00, 123 Huron ielā, nodaļas biedru pilnsapulci 1960. gada budžeta apstiprināšanai. Ja paredzētajā laikā neieradīsies statūtos noteiktais biedru skaits, tad pilnsapulce būs tiesīga plkst. 16.30.

Darba kārtībā: Pilnsapulces vadības vēlēšanas, iepriekšējā protokola nolasīšana un pieņemšana, delegātu pilnsapulcēs lēmumi, bēru fonda jautājums, budžeta apstiprināšana un dažādi ierosinājumi.

Pēc pilnsapulces paredzēts biedru vakars pārrunām.

DV Toronto nod. valde

LATVIEŠU APRIŅĶI

Latviešu lauksaimnieku biedrība rīko 23. aprīlī Vaivada saimniecībā (pie Dandalkas) groziņu vakaru ar agr. V. Zuša referātu.

HAMILTONĀ

Svētdien, 24. aprilī, plkst. 4 p.p., Hamiltonas Daugavas Vanadzu kopa rīko bazāru un „Jurģu dienas Silmačos" ar Jurģu izdarībām un piemērotu cienastu.

HLB iegādātais nams atrodas 16 Queen St. N., pie King ielas. Tajā 10 telpas; ar maziem pārkārtojumiem tās varēs apmierināt Hamiltonas latviešu biedrības vajadzības. Cena — $12.000.-, ar $3.000.- iemaksu. No iepriekšējā HLB apkārtraksta redzams, ka nama budžetā paliek pietiekami daudz līdzekļu nama pārkārtošanai un sākuma apsaimniekošanai.

Nama jautājums pēdējā laikā bijis ļoti aktuāls Hamiltonas latviešu sabiedrībai, kā arī Hamiltonas Daugavas Vanagu saimei. DV nekad nav atteikušies no tāda pasākuma, kopīga vai atsevišķa, ja tas apmierinātu visas vajadzības un būtu pietiekami labs komerciālā ziņā, kas segtu savu apsaimniekošanu un eventuāli nestu peļņu.

Šai sakarā Hamiltonas DV valde ir jau izstrādājusi darbības plānu, proti, izdarīt vienreizēju ziedojumu vākšanas akciju ne tikai pie latviešiem vien, bet arī pie visiem Hamiltonas rūpniekiem, tirgotājiem un finansistiem. Katrs ziedojums Daugavas Vanagu organizācijai ir atbrīvots no ienākuma nodokļa, jo DV organizācija ir reģistrēta pie Kanadas valdības kā palīdzības organizācija.

KANADĀ BŪTU JĀUZŅEM VAIRĀK IMMIGRANTU

Ontario provinces parlamenta loceklis A. E. Tompsons (liberālis) savā runā parlamenta sēdē 22. februārī iestājās par TBC slimo iecelotāju skaita pavairošanu un arī par to, lai vietējie kanadieši vairāk respektētu immigrantus, kas nāk no Eiropas zemēm.

Savā runā A. E. Tompsons vispirms aizrādīja, kādas grūtības bija jāpārvar tiem, kas, riskējot ar savām dzīvībām, izbēga no komūnistu terrora, lai nokļūtu brīvajā pasaulē. Kā piemēru viņš minēja savu sievu, kas ir igauniete, un kā viņai un viņas vecākiem klājies, bēgot no komūnisma. Tie atstājuši visu savu iedzīvi un nelielā laiviņā nokļuvuši Zviedrijā.

Tālāk Tomsons pieskārās dzīves apstākļiem bēgļu nometnēs Eiropā un reizē uzsvēra, ka Kanadai, sakarā ar starptautisko bēgļu gadu, vajadzētu ielaist ne tikvien fiziski spēcīgus iecelotājus, bet arī tādus, kas tūdaļ pēc iecelošanas nevarētu strādāt, bet tiem būtu vajadzīga ārstēšana. Veselības ministra informācijas, ka pašreiz esot ap 2000 brīvu vietu Ontario slimnīcās, liecinot, ka tur varētu novietot slimos iecelotājus. Liela daļa no slimajiem iecelotājiem, pēc pāris mēnešu ārstēšanas kļūst darbam spējīgi, līdz ar to veicinot provinces un visas Kanadas saimniecisko uzplaukumu.

Kanadai vajadzētu ņemt piemēru no dažām Eiropas zemēm, kā Norvēģijas un Beļģijas, Norvēģija uzņēmusi ap 1.400 slimus iecelotājus, un Beļģija, kuŗa jau tā ir ļoti bieži apdzīvota, varējusi novietot ap 3.000 slimu un gados vecāku iecelotāju. Kanada, būdama daudz lielāka valsts teritoriālā ziņā, ar savu mazo iedzīvotāju skaitu varētu uzņemt tūkstošiem slimu un gados vecāku, kaut arī darbam nespējīgu iecelotāju. Tie iegūtu labākus dzīves apstākļus, nekā tie dzīvo tagad, un pie tam valsts nebūtu neko zaudējusi, vienīgi ieguvusi.

Plaši nodomi Toronto medniekiem un makšķerniekiem

Toronto Mednieku un makšķernieku klubs sasauc svētdien, 24. aprīlī, plkst. 10 no rīta, 123 Huron ielā, biedru pilnsapulci. Darba kārtībā sapulces atklāšana, vadības vēlēšanas, iepriekšējā protokola nolasīšana un pieņemšana, valdes locekļu un revizijas komisijas ziņojumi, vēlēšanas, Bērzaines akciju jautājums, dažādi jautājumi un ierosinājumi.

Svarīgākais pārrunu punkts būs jautājums par Bērzaines territorijas paplašināšanu, piepērkot apm. 130 akru zemes. Šai sakarā kluba valde iecerējusi izlaist akcijas $10.000,- apmērā, kuŗas varēs iegādāties tikai biedri.

Iecerēts arī rīkot loteriju, kuŗā būs divi interesanti un kārdinoši laimesti: ceļš un trīs dienu uzturēšanās Hadsona līča Džēmsbijā, $325,- vērtībā un bez tam vēl otrs laimests — nedēļas uzturēšanās divi personām vienā no labākajām Kanadas lodžām, $175,- vērtībā. Biļešu cena paredzēta $1,- un tās, pēc projekta pieņemšanas pilnsapulcē, drīz varēs jau iegādāties biedri un interesenti.

Latvijas Amerikā pārstāvis Hamiltonā,

JĀNIS GAILĪTIS,

12 GREEN MEADOW RD., Hamilton, Ont., tel. FU 3-7717.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE. APT 14

I. Andrejsons, C.L.U.
41 Muirercst Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

LASĪTĀJU VĒSTULES

„BRAVO", VECAIS KANAK! NAMEJS „KAPITULĒ"

Latvijas Amerikā redakcijai:

Vecais, godājamais Kanak, izlasot Tavus š. g. LA 29. n-rā (9. apr.) rakstītos domu graudus, es vai apraudājos: tāpēc „kapitulēju", pirms Tu mani ieved „dziļāk mežā".

Taisnoties nav manā dabā; apkārt maldīties arī ne: nemīlu tavu Bērziņu, respektēju Balodi, un tāpēc savā pirmajā vēstulē pateicos tiem virsniekiem, kas aprādīja uz bijušā iekšlietu ministra vārdu un darbu nesaskaņu. Un tas ir viss. Ja vēlies maldīties tālāk pa saviem neloģiskiem, Tev vienam pašam zināmiem „mežiem", ar Dieva svētību, maldies vien tālāk! Bet nerauj mani sev līdz, man visa dzīve vēl priekšā. Ja man vajadzēs kāda mentora, tad to izvēlēšos pats. — Vecais kanak, Tu esi slikts manas dvēseles tulks!

Ieskatu šo lietu par izbeigtu. turpmāk atsakos ar Kanaku nosist avīzē dārgo laiku.

Namejs, Čikāgā
(Arī „Brīvajā pasaulē")

IEVĒRO GAN

Latvijas Amerikā redakcijai:

Prese ziņots par notikušajām apspriedēm par vēstuļu rakstīšanas vēlamību ASV valstvīriem. Tautieši šai lietā izteikuši dažādas domas.

Jāpievienojas uzskatam, ka šāda vēstuļu akcija būtu ļoti vēlama, jo ASV politiķiem ir ierādums visas saņemtās vēstules nopietni apsvērt, zinot, ka šie rakstītāji var vēlēšanās nobalsot arī par pretējās partijas kandidātu.

Uz vēstulēm parasti arī atbild, pat ļoti augsti valstvīri mēdz pāsi personīgi parakstīt katru atbildes vēstuli, acīmredzot šai zemē nopietnāk ieskata vēlētāju iebildumus, kā tas bija, piem. Latvijā, kur vēlētāji bija, ja tā varētu teikt, uzticamāki savai partijai.

ASV ir tikai 2 lielās partijas, tām ir ļoti līdzīgas programmas, kādēļ vēlētāji, kas nav tieši šo partiju rūdīti biedri, var vēlēšanās pārsviesties un balsot par otru partiju, tamdēļ tiek darīts viss, lai viņu prasības vismaz ārēji apmierinātu, lai viņi redzētu, ka tiek izrādīta interese viņu rakstītajām vēstulēm.

E. Lapiņš.

KO SŪTĪSIM UZ ALA'S KONGRESU?

Latvijas Amerikā redakcijai:

Tuvojoties gadskārtējam ALA's kongresam, rodas jautājums: vai atkal sūtīsim tos pašus delegātus, lai ievēlētu atkal to pašu ALA's valdes sastāvu, kas darīts reizi no reizes jau turpat desmit gadus? — Tad nebrīnīsimies, ka arī rezultāti būs tie paši.

Pasaules likteņciņa, kas izšķirs arī Latvijas jautājumu, ietiet izšķirējā stadijā. Tāpēc ir pēdējais laiks arī mums palikt aktīvākiem. Mums jākļūst uzbāzīgiem, kur tas vajadzīgs, vienalga, kaut arī mēs kļūtu kādam „neērti".

Priekš tam mums vajadzīgi cīnītāji, drosmīgi un fanātiski cīnītāji, ne ierēdņi — paragrafu pildītāji. Tādēļ sūtīsim uz ALA's kongresu tos, kam pirmā vietā ir ciņa par Latviju.

D. Vulkāns, ASV.

Slēgts internāts Hamiltonas katoļu meiteņu skolā Loretto Academy

Šī ir viena no nedaudzām skolām Hamiltonā, kuŗas audzēknēm jāvalkā vienveida uniformas. Sakarā ar lielo skolnieču pieplūdumu ir nepieciešamas telpas jaunām klasēm, un tā skolas vadība nolēmusi likvidēt internātu un šajās telpās ierīkot klases. Šī meiteņu skola Hamiltonā pastāv jau kopš 1865. gada un tajā mācījušās pat četras vienas ģimenes paaudzes. Skolā patlaban no 1-13 klasei mācās 330 meitenes. Arī dažas latvietes ir beigušas šo skolu.

GRĀMATVEDIS
GRĀMATVEDIBAI UN IENĀKUMA NODOKĻU APR. UZŅĒMUMIEM.
Zvanīt
HU 5-6121 vai HU 3-9187
Toronto.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem paraktitajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

DESMIT GADU DZIESMAI

VIESTURIEŠI GATAVOJAS JUBILEJAS KONCERTAM SV. KATARĪNĒS

1952. g. Kanadas latviešu „galvaspilsētā" Toronto pirmoreiz kāju spēra viesturieši, lai piedalītos D.V. rikotajās „Dziesmu dienās."

„Dziesmu dienas" bija pirmais šāda veida sarīkojums Kanadā, kādēļ koru dziesmu iestudēšana bija veikta iespēju robežās. Kā vislielākais pārsteigums šinī sarīkojumā bija „viesturiešu" dziesmotās saimes mūzikālā gatavība, ko vislabāk raksturoja virsdiriģentes E. Freimanes vārdi: „Bet tad nu gan bija samācījis."

Tāds bija komponista-diriģenta V. Lindes darbs — katru skaņu un zilbi mācīt, iemācīt un vēlreiz iemācīt, jo pēc viņa domām uz skatuves var kāpt tikai pēc ilga, rūpīga sagatavota darba.

V. Lindes nopietnā darba apziņa, dziļā mīlestība dziesmai, Dieva dotā mūzikālā dzirksts viesturiešu 12 viru kori pietuvināja simtam.

Grūti bija pārdzīvot un samierināties ar dižā viesturieša traģisko aiziešanu mūžībā, atstājot ne tikai savu darbu, bet visu savu dzīvi puscelā — pusdarītu, pusdzīvotu.

Ilgu laiku sēru zvana skaņas it kā saistīja viru balsis un gribu turpināt darbu.

Tā, kā pēc katras nakts mēs sagaidām rītu, pēc ziemas pavasari, tā arī viesturiešu pulkam radās jauni mūzikālie vaditāji, kas dziļā cieņā un mīlestībā pret aizgājēju centās turpināt viņa iesākto darbu.

Šodien viru koris „Viesturs" atskatās uz 10 dziesmai nokalpotiem gadiem.

Viesturiešu lielā griba, strādāt un kalpot latvju dziesmai visspilgtāk parādās viņu nenogurstošajos ceļojumos uz mēģinājumiem un koncertiem starp dažām pilsētām, kādreiz pat četras reizes nedēļā.

Komponists V. Linde bija licis stingrus pamatus „Viestura" dziesmotajai pilij, uz kā viņa darba turpinātāji var celt paliekošas sienas un vajnus latvju dziesmai, mūzikai un sirdzdedzei. Ka tādi tiek arī celti, lai atļauts pieminēt vienu no pašreizējiem „Viestura" viru kora diriģentiem — komponistu Imantu Saksu, kuŗa dziesma „Pie Staburaga saule riet," ar vienbalsīgu lēmumu uzņemta 3. latviešu Dziesmu svētku Kanadā programmā.

Lai arī mēs, kas dēvējam sevi par latvju dziesmas mīļotājiem, parādam atzinību šo viru un viņu vaditāju (L. Albertiņa, J. Barušs, I. Sakss) nenogurstošajam darbam apmeklējot „Viestura" 10 gadu darbības atceres koncertu Sv. Katarīnēs, 23. aprīlī.

Elmārs Krūka.

Mikojans Irakā

Profesionālais padomju „kultūras un rūpniecības" izstāžu atklājējs Mikojans ir atkal darbā. Šoreiz viņš pārstāv savas valsts intereses Irakā, un — padomju izstādes atklāšana nebūt nav viņa vienīgais uzdevums. Pēdējā laikā Maskavai par lielu nepatiku Irakas ministru prezidents Kasems sācis attālināties no Padomju Savienības, iespaida sfairas un pie viena sācis mazliet ierobežot arī vietējo komūnistu darbību. Mikojana uzdevums tagad ir raudzīties, lai Kasems savu nepārdomāto rīcību izbeigtu un nodotu Iraku, pēc iespējas ātrāk, pilnīgai komūnistu virskundzībai. Zīmes rāda, ka šoreiz Mikojans paliks zaudētājos.

DAŽOS VĀRDOS KANADĀ

Amerikāņu žurnālists Karls T. Rovans, kas apceļojis Kanadu no krasta līdz krastam, domā, ka Kanadai vēl nav savas īsti izteiktas sejas. Viņš arī saka: „Kanada ir zeme, kuŗā nav rasu diskriminācijas, bet iedzīvotāji nav tik draudzīgi kā ASV."

Kanadas imigrācijas ministrija izšķīrusies deportēt Irinu Rebriku, Britu Kolumbijas universitātes krievu valodas skolotāju, kas ieradusies Kanadā no Brazilijas kā viešņa. Īstais deportācijas iemesls nav atklāts, bet ir aizdomas, ka viņa nodarbojusies ar spiegošanu. Immigrācijas ministre E. Feirklova paskaidrojusi, ka minētais lēmums pieņemts aiz sevišķiem drošības apsvērumiem.

Vēlā pavasarā iestāšanās Toronto, vietējiem rūpniekiem sagādājusi 450 milj. dolaru zaudējumus. Parasti citos gados rūpniecība ap šo laiku strādāja ar pilnu jaudu.

Toronto meteorologi apgalvo, ka pagājušā ziema bijusi vissargākā kopš 1882. gada. Toronto uzsnidzis pavisam 92,5 collu biezs sniegs; tā notīrīšanai pilsēta izdevusi $750.000,- — uz pusi vairāk kā 1957./58. gada ziemā.

Šī gada nacionālās izstādes lieluzveduma „zvaigzne" pirmajā nedēļā būs „Bilko", īstā vārdā — Fils Silvers, kas tēlo komisko seržantu Bilko savās televizijas izrādēs.

Pagājušā nedēļas nogalē Toronto viesojās Kvebekas provinces premjērministrs Antonio Barrette, kas uzrunāja Empire kluba biedrus un vietējos politiķus. Premjērs uzsvēra, ka pienācis laiks Ontario provincei nodibināt ciešākus draudzīgos sakarus ar savu kaimiņprovinci.

Ap 300 automātu pārzinātāji un īpašnieki, kas pulcējās Toronto gadskārtējā „Canadian Automatic Merchandise Association" kongresā, konstatējuši, ka automāti visā Kanadā, kas „pārdod" cigaretes, zīmuļus, dzērienus u.d. c. sīkākas lietas, dod peļņu ap 22 milj. dolaru gadā.

K. Lobe

PĒRCIET ZOBE

V

18. un 19. g. s. filozofiskās sistēmas ir daudz ko ņēmušas savām vajadzībām no Heraklita, lai minam kaut Hēgeļa dialektiku ar tezi — kontrotezi un dinamiku starp tām — analizi un guvumu — sintezi.

Vecā grieķa Heraklita filozofiju, 2500 gadu laikā kara būtības meklējumā nav neviens satricinājis, nedz padarījis par neko.

Lai kā gribētu, ir neiespējami atvairīt to, ar ko uzmācas vēsture, arī laikā no Heraklita līdz mūsu dienām.

Vēsture skaudri, bez žēlastības apliecina: Nav tautas, kas būtu pastāvējusi, vai pastāvētu kā tauta, ne abstrakti, bet konkrēti, totāli, visos tautas dzīves daudzajos sektoros, neatvairot uzbrucēju.

Nav tautas, kas būtu kāpusi vēstures gaismā bez savas īpatnējās ekspansijas. Ekspansija nav vairs tikai naiva aizstāvēšanās vien., bet tai piemīt skaidrs uzbrukuma raksturs: vai nu ar nolūku iegūt neatkarību, vai nolūkā iegūt brutālu varu pār

SENIE TICĒJUMI JURGOS

Šinī mēnesī iekrīt divas dienas, kas seniem latviešiem bijušas sevišķi ievērojamas. Tās ir — Lieldienas un Jurģi. Lieldienas sākumā svinējuši sērsņu jeb marta mēneša 25. dienā, bet laika tecējumā šis datums nav vairs ieturēts. Šogad, piemēram, Lieldienas iekrīt sulu jeb aprīļa mēnesī, bet Jurģi gan, kā katru gadu 23. aprīlī.

Jurģa jeb Osiņa diena svinēta 23. aprīlī, un to atzina par zemkopju gada sākumu. Tad jāsāk laist lopi ganos. Pirmoreiz tos izlaižot, govim spalvā ieķasīti Pelnudienas pelni, lai vasarā dunduri nekož. Lai vispārīgi ar lopiem labi veiktos, tad gani metuši olas pāri govju mugurām, lai govis būtu apaļas kā olas visu vasaru.

Jurģu diena bijīs arī pieguļas sākums. Kā pieguļnieku galvenie palīgi tautas dziesmās tiek minēti blakus Jurģis un Osiņš. Jurģi kā zirgu patronu pazīst daudzas tautas. Ir izteiktas domas, ka kristīgās ticības ietekmē Jurģis mūsu tautas tradicijās vēlāk ieņēmis senākā Osiņa vietu.

Jurģa dienā uz lauka nestrādāja, lai krusa nenoīstu druvas un labībai nemestos melnās vārpas. Arī lai vilki nekostu kumeļus. Zirgi vesti uz upi peldināt, lai nekāds ļaunums nelemestos un lai tie nepiekustu smagajās darba gaitās.

Jurģa diena vēlāk saukta arī par deramdienu vai maiņas dienu. Kā zināms ar 1819. gada Vidzemes zemnieku likumiem par galveno gājēju un nomas līgumu līgšanas termiņu tika noteikta Jurģa diena. Jau pirms tam bija parasts gājēju — kalpu, ganu, piedzīvotāju u.c. līgšanu un pārvietošanu izdarīt Jurģu dienā. Ar šo pārvietošanos saistās arī daudzi ticējumi. Gājēji pārvietojoties ņemuši līdzi pelnus un jaunajā vietā, stāvot tur kūts durvīs, atmuguriski metuši govim, lai tās neniktu un arī lai nebēgtu atpakaļ uz veco māju. Gājēju sievas vedušas līdzi sērmūkšļa zaru ar 9 robiņiem un likušas apakš govju siles, lai govis pasargātu no visādiem ļaunumiem. Saimnieces jaunienācējus kalpus pirmoreiz ēdinājušas ar skābiem kāpostiem un cūkas gaļu, lai neietu drizi prom. Zīvis nav dotas, jo tad drīz aizejot. Jaunienācējām kalponēm kāpostī nav doti, lai nav saskābušas darbā, bet dota salda piena putra, lai būtu laba sadzīvošana.

Gājēji kas pēc Jurģiem jeb deramdienas mainīja dzīves vietu, nonāca satikšmē ra jauniem kaimiņiem, ar kuŗiem tad nu vajadzēja nodibināt labu sadzīvošanu. Ir daudz tautas dziesmu, kas runā par sadzīvošanu.

Ar kaimiņu dzīvodama,
Ienaidiņa neturēju:
Pie kaimiņa rauga gāju,
Pie kaimiņa uguntiņas.

Ai, kaimiņi, nāburdziņi
Kā mēs mīļi dzīvojām!
Tava cūka, mana kaza,
Tās sacēla ienaidiņu.

Raits Rītums.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE. APT 14.

I. Andrejsons, C.L.U.
41 Muirecrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

LASĪTĀJU VĒSTULES

„BRAVO", VECAIS KANAK!
NAMEJS „KAPITULĒ"

Latvijas Amerikā redakcijai:
Vecais, godājamais Kanak, izlasot Tavus š. g. LA 29. n-rā (9. apr.) rakstītos domu graudus, es vai apraudājos: tāpēc „kapitulēju", pirms Tu mani ieved „dziļāk mežā".
Taisnoties nav manā dabā; aplinkus maldīties arī ne: nemilu tavu Bērziņu, respektēju Baložu, un tāpēc savā pirmajā vēstulē pateicos tiem virsniekiem, kas aprādīja uz bijušā iekšlietu ministra vārdu un darbu nesaskaņu. Un tas ir viss. Ja vēlies maldīties tālāk pa saviem neloģiskiem, Tev vienam pašam zināmiem „mežiem", ar Dieva svētību, maldies vien tālāk! Bet nerauj mani sev līdz, man visa dzīve vēl priekšā. Ja man vajadzēs kāda mentora, tad to izvēlēšos pats. — Vecais kanak, Tu esi slikts manas dvēseles tulks!
Ieskatu šo lietu par izbeigtu. turpmāk atsakos ar Kanaku nosist avīzē dārgo laiku.
Namejs, Čikāgā
(Arī „Brīvajā pasaulē")

IEVĒRO GAN

Latvijas Amerikā redakcijai:
Prese ziņots par notikušajām apspriedēm par vēstuļu rakstīšanas vēlamību ASV valstvīriem. Tautieši šai lietā izteikuši dažādas domas.
Jāpievienojas uzskatam, ka šāda vēstuļu akcija būtu ļoti vēlama, jo ASV politiķiem ir ieradums visas saņemtās vēstules nopietni apsvērt, zinot, ka šie rakstītāji var vēlēšanās nobalsot arī par pretējās partijas kandidātu.
Uz vēstulēm parasti arī atbild, pat ļoti augsti valstvīri mēdz pat sīki personīgi parakstīt katru atbildes vēstuli, acīmredzot šai zemē nopietnāk ieskata vēlētāju iebildumus, kā tas bija, piem. Latvijā, kur vēlētāji bija, ja tā varētu teikt, uzticamāki savai partijai.
ASV ir tikai 2 lielās partijas, tām ir ļoti līdzīgas programmas, kādēļ vēlētāji, kas nav tiešī šo partiju rūdīti biedri, var vēlēšanās pārsviesties un balsot par otru partiju, tamdēļ tiek darīts viss, lai viņu prasības vismaz ārēji apmierinātu, lai viņi redzētu, ka tiek izrādīta interese viņu rakstītajām vēstulēm.
E. Lapiņš.

KO SŪTĪSIM UZ ALA'S KONGRESU?

Latvijas Amerikā redakcijai:
Tuvojoties gadskārtējam ALA's kongresam, rodas jautājums: vai atkal sūtīsim tos pašus delagātus, lai ievēlētu atkal to pašu ALA's valdes sastāvu, kas darīts reizi no reizes jau turpat desmit gadus? — Tad nebrīnīsimies, ka ari rezultāti būs tie paši.
Pasaules likteņcīņa, kas izšķirs arī Latvijas jautājumu, ieiet izšķirējā stadijā. Tāpēc ir pēdējais laiks arī mums palikt aktīvākiem. Mums jākļūst uzbāzīgiem, kur tas vajadzīgs, vienalga, kaut arī mēs kļūtu kādam „neērti".
Priekš tam mums vajadzīgi cīnītāji, drosmīgi un fanātiski cīnītāji, ne ierēdņi — paragrafu pildītāji. Tādēļ sūtīsim uz ALA's kongresu tos, kam pirmā vietā ir cīņa par Latviju.
D. Vulkāns, ASV.

Slēgts internāts Hamiltonas katoļu meiteņu skolā
Loretto Academy

Šī ir viena no nedaudzām skolām Hamiltonā, kuras audzēkņēm jāvalkā vienveida uniformas. Sakarā ar lielo skolnieču pieplūdumu ir nepieciešamas telpas jaunām klasēm, un tā skolas vadība nolēmusi likvidēt internātu un šajās telpās ierīkot klases. Šī meiteņu skola Hamiltonā pastāv jau kopš 1865. gada un tajā mācījušās pat četras vienas ģimenes paaudzes. Skolā patlaban no 1-13 klasei mācās 330 meitenes. Arī dažas latvietes ir beigušas šo skolu.

sības manuskriptus saīsināt.
kriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs
ota pastmarka.
ai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās
t redakcijas viedoklim.

K. Lobe

PĒRCIET ZOBENUS!

V

18. un 19. g. s. filozofiskās sistēmas ir daudz ko ņēmušas savām vajadzībām no Heraklita, lai minam kaut Hēgeļa dialektiku ar tezi — kontrotezi un dinamiku starp tām — analizi un guvumu — sintezi.
Vecā grieķa Heraklita filozofiju, 2500 gadu laikā kara būtības meklējumā nav neviens satricinājis, nedz padarījis par neko.
Lai kā gribētu, ir neiespējami atvairīt to, ar ko uzmācas vēsture, arī laikā no Heraklita līdz mūsu dienām.
Vēsture skaudri, bez žēlastības apliecina: Nav tautas, kas būtu pastāvējusi, vai pastāvētu kā tauta, ne abstrakti, bet konkrēti, totāli, visos tautas dzīves daudzajos sektoros, neatvairot uzbrucēju.
Nav tautas, kas būtu kāpusi vēstures gaismā bez savas īpatnējās ekspansijas. Ekspansija nav vairs tikai naiva aizstāvēšanās vien,, bet tai piemīt skaidrs uzbrukuma raksturs: vai nu ar nolūku iegūt neatkarību, vai nolūkā iegūt brutālu varu pār citām tautām. Kontinentu vēstures veidotājas tautas ir bijušas ekspansīvas — par to viņām, kas gājušas tālāk par savu neatkarību, šodien smagi jācieš, jo tagad jāiztiek tikai ar to, kas ir pašu. Vēsturisko faktu skaidrībā, lai pieminam mūsu pašu baltu tautas.
Lietuvieši savu vareno, apbrīnojamo ekspansiju sāka jau 13. g. s., dibinot milzu valsti. Tā, domājams, kaut šajā nolūkā neieplānota, netieši pasargāja Eiropu no tatāriem un arī moskovītiem, bet latviešus vēl arī no pārmērīgas un vieglas vācu ieplūšanas mūsu zemē pa zemes ceļu.
Latvieši savu aizstāvēšanos pret vēsturiskajām netaisnībām sāka 20. g. s. Piektajā gadā ar sacelšanos (katra sacelšanās būtībā ir uzbrukums), bet piecpadsmitajā gadā ar karaspēku. Gan katra šī aktivitāte — cīņa, gāja pagaidām šķietami savā virzienā, bet septiņpadsmitajā gadā šie virzieni apvienojās, un aizstāvēšanās izvērtās skaidrā uzbrukumā — ekspansijā moskovītu koloniālai imperijai. Šai ekspansijai nebija, šķietami neviena pozitīva politiska mērķa, bet visi ekspansijai piemītoši ļaunumi. Tā īstenībā nebija ne ļaunāka ne labāka par vēsturē zināmām ekspansijām, kuŗas noslēdz psīchiskus rēķinus.
Tak tomēr ar netiešu, neieplānotu iedarbību caur ļaunumiem un labumiem, kas radīja politisko stāvokli Latvijas brīvvalsts izcīnīšanai, vēsture, lai kā to gribētu, noliegt nespēj.
Mēs sākām runāt ar Piekto gadu, tas nenozīmē, ka cīņas pret varmācību būtu piemirstas citos gadsimtos.
Vēstures liecinājums ir — izbeidzoties abiem nupat minētiem dinamikas faktoriem, tauta, kaut vēl dzīvo gadsimtos, bet jau ar nepārprotami skaidru nīcības zīmi. Nīcību nepaglābj augstie dzīves standarti un protokoliskās formas. Tieši otrādi, tas viss skubina ātrākai aiziešanai, jo par naudu, no tā, kas vitāli trūkstošais, nevar nopirkt it nekā.
Nezināmu iemeslu dēļ gadsimtu laikā pēc Heraklita neviens no filozofiem nav būtiski piegājis karam. Šķiet, laikam tāpēc, ka karš ir nepatīkams un laudis domājuši tāpat kā šodien: ja ne šodien, bet rītu, katrā ziņā rītu karš — cīņa būs novērsts.
Kara būtību un viņa novēršamību ir meklējuši paši karavīri, daži literāti un daži valstsvīri.
Šeit piezīmējam — varoņīgs karā, kaujā viram pret viru un stiprs lūgšanā esot bijis Sokrats. To spēj darīt cilvēks, kam skaidra cīņas būtība un zināms lūgšanas spēks.
Meklējot kara būtību (Wesen), arī šodien mums jāgriežas pie Bībeles un cilvēka prāta varenībā nepārspētā vecā grieķa Heraklita. Bībelē mēs atrodam pašus pamatu pamatus: Dieva gribu, lūgšanas spēku un neviltotu cilvēku.
Karš nav cilvēka izgudrojums, tāpat kā pats cilvēks nav cilvēka izgudrots.
Karš nav cilvēka izgudrojums, tāpat kā cilvēka izgudrojums nav lūgšana, darbošanās, u. c.
Karš ir finālitāte (mērķtiecība).
Kara cēloņus vienmēr atrod, tāpat kā cilvēka piedzimšanas cēloņi nepaliek nezināmi, šie atrastie cēloņi ir tikai „aklā cēloniība" (kauzālitāte). Tā nemaz-na ne kara, ne cilvēka esmi kā finālitāti.
Ar katra pilnvērtīgi komponēta cilvēka piedzimšanu, piedzimst no jauna karš pret ļaunumu, varmācību, uzbrucēju.
Karu novērsīs tikai pats Radītājs, kad Viņš iznīcinās: nevarības, grēka, ļaunuma varu Pēdējā dienā.
Jo garāki miera laiki ļaunuma atvairē, jo drausmīgāka cīņa un šīs cīņas sekas.
Tikai cilvēka nevarībā — propagandā karš ir kauzālitātē un cilvēka novēršamībā.
Pieņemt neatsaucamo, saprast mūžīgo gudrību, tas pieškirts varoniem, tiem par kuriem Kārlis Skalbe saka — dzimušām cīņas bitēm. Tām pieder: cilvēka gara liksme, ceriba, ticība un mīlestība, kā paša Dieva novēlētas.
Tos, kas sapratuši un uzklausījuši mūžīgo Gudrību, tos, kas cīnījušies laikmetu laikmetos, tos, kas šajā mirklī cīnās pie upes Mudes, tuvu Lieldienām, kā kritušos, tā dzīvos cīņas draugu tūkstošus pieminot, noliecu galvu

KLUSUMAM.

Lai Dievu visi līdz . . .

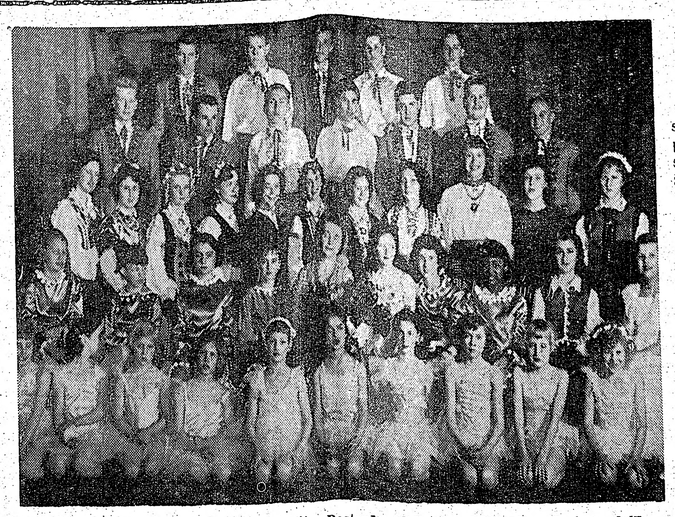

Lidijas Graudiņas Ritmo-plastikas studijas Bostonā audzēkņu gadskārtējā sarīkojuma dalībnieki. Vidū ar ziediem studijas vadītāja L. Graudiņa. Foto: V. Grāvītis

SENIE TICĒJUMI JURGOS

Šinī mēnesī iekrīt divas dienas, kas seniem latviešiem bijušas sevišķi ievērojamas. Tās ir — Lieldienas un Jurģi. Lieldienas sākumā svinējuši sērsņu jeb marta mēneša 25. dienā, bet laika tecējumā šis datums nav vairs ieturēts. Šogad, piemēram, Lieldienas iekrīt sulu jeb aprīļa mēnesī, bet Jurģi gan, kā katru gadu 23. aprīlī.
Jurģa jeb Ūsiņa diena svinēta 23. aprīlī, un to atzina par zemkopju gada sākumu. Tad jāsāk laist lopi ganos. Pirmoreiz tos izlaižot, govīm spalvā iekaisīti Pelnudienas pelni, lai vasarā dunduri nekož. Lai vispārīgi ar lopiem labi veiktos, tad gani metuši olas pāri govju mugurām, lai govis būtu apaļas kā olas visu vasaru.
Jurģu diena bijis arī pieguļas sākums. Kā pieguļnieku galvenie palīgi tautas dziesmās tiek minēti blakus Jurģis un Ūsiņš. Jurģi kā zirgu patronu pazīst daudzas tautas. Ir izteiktas domas, ka kristīgās ticības ietekmē Jurģis mūsu tautas tradīcijās vēlāk ieņēmis senākā Ūsiņa vietu.
Jurģa dienā uz lauka nestrādāja, lai krusa nenosistu druvas un labībai nemestos melnās vārpas. Arī lai vilki nekostu kumeļus. Zirgi vesti uz upi peldināt, lai nekāds ļaunums neiemestos un laŗ tie nepiekustu smagajās darba gaitās.
Jurģa diena vēlāk saukta arī par deramdienu vai maiņas dienu. Kā zināms ar 1819. gada Vidzemes zemnieku likumiem par galveno gājēju un nomas līgumu līgšanas terminu tika noteikta Jurģa diena. Jau pirms tam bija parasts gājēju — kalpu, ganu, piedzīvotāju u.c. līgšanu un pārvietošanu izdarīt Jurģu dienā. Ar šo pārvietošanos saistās arī daudzi ticējumi. Gājēji pārvietojoties ņemuši līdzi pelnus un jaunajā vietā, stāvot tur kūts durvīs, atmuguriski metuši govīm, lai tās neniktu un arī lai nebēgtu atpakaļ uz veco māju. Gājēju sievas vedušas līdzi sērmūkšļa zaru ar 9 robiņiem un likušas apakš govju siles, lai govis pasargātu no visādiem ļaunumiem. Saimnieces jaunienācējus kalpus pirmoreiz ēdinājušas ar skābiem kāpostiem un cūkas gaļu, lai neietu drīzi prom. Zīvis nav dotas, jo tad drīz aizejot. Jaunienācējām kalponēm kāposti nav doti, lai nav saskābušas darbā, bet dota salda piena putra, lai būtu laba sadzīvošana.
Gājēji kas pēc Jurģiem jeb deramdienas mainīja dzīves vietu, nonāca satikšmē ra jauniem kaimiņiem, ar kuriem tad nu vajadzēja nodibināt labu sadzīvošanu. Ir daudz tautas dziesmu, kas runā par sadzīvošanu.

Ar kaimiņu dzīvodama,
Ienaidiņa neturēju:
Pie kaimiņa rauga gāju,
Pie kaimiņa uguntiņas.

Ai, kaimiņi, nāburdziņi
Kā mēs mīļi dzīvojām!
Tava cūka, mana kaza,
Tās sacēla ienaidiņu.

Raits Rītums.

GRĀMATVEDIS
GRĀMATVEDĪBAI UN IENĀKUMA NODOKĻU APR. UZŅĒMUMIEM.
Zvanīt
HU 5-6121 vai HU 3-9187
Toronto.

PAR MUMS UN CITIEM

MŪSU LĪDZSTRĀDNIEKA VĒSTULE NO RIETUMVĀCIJAS

A. Avotiņš, kas ir Latviešu centrālās komitejas Vācijā pārstāvis Bavārijas novadā, par tautiešu dzīvi šinī apgabalā stāsta: „Pēdējos gados, līdz ar saimnieciskās dzīves uzplaukumu Rietumvācijā, jūtami uzlabojušies latviešu trimdinieku materiālie apstākļi. Ja vien grib strādāt, tad darbu Bavārijā var atrast visi. Protams, ka apgabala nostūros šī iespēja grūtāka, pareizāki sakot — jāpieņem tāds darbs, kas vāciešiem paliek pāri. Toties lielpilsētās kā Minchenē, Nirnbergā, Augsburgā, Regensburgā u.c. darba izvēlē plaša iespējamība."

„Cik latviešu pašlaik dzīvo Bavārijā?"

„Gada sākumā apgabalā bija pavisam 1587 tantieši. Bavārijā vēl pastāv 20 latviešu novietnes. Lielākās no tām Memmingenā, Minchenē, Augsburgā, Ingolštatē."

„Kā ar kultūrālo un sabiedrisko dzīvi? Kā nostādīts izglītības jautājums?"

„Var teikt tā: jo biezāks nauda maks, jo kūtrāka kultūrālā un sabiedriskā dzīve. Ar materiālo apstākļu uzlabošanos var just, ka tautiešos interese par kulturālo un sabiedrisko darbu daļēji zudusi. Kultūrālā darbība nav sevišķi izteikta. Vienā otrā novietnē vēl pastāv koris un teātŗa trupa. To darbība tomēr stipri ierobežota.
Latviešu skolu dzīve ik gadu kļūst klusāka. Daudzās novietnēs bērnu attiecīgos gados vai nu nav, vai ir ļoti maz. Jāpiezīmē, ka dzimstība apgabalā ir vāja. Turpat puse apgabala latviešu ir vecāki par 50 gadiem. Papildskolas vēl pastāv Minchenē, Augsburgā, Ingolštatē un Memmingenā."

„Kāds ir mūsu tautiešu saimnieciskais stiprums?"

„Kā jau teicu, saimnieciskais stāvoklis pēdējos gados ļoti uzlabojies. Daudziem latviešiem ir savi uzņēmumi, sevišķi tirdzniecībā un transporta nozarē. Tomē daudz ir arī sociālā pabalsta saņēmēju — 415."

„Kāda atsaucība Tautas kopībai?"

„Visumā uz šo jautājumu var attiecināt par sabiedrisko dzīvi teikto. Ir zināma pasivitāte. Ir pat novietnes, kuŗās nav varēts izraudzīt, ievēlēt pārstāvību, kā tas ir Minchenē, Ludvigsfeldā,

Savienotās VALSTIS

NJUJORKĀ

◎ „New York Times" ievietojis illustrāciju, kuŗā redzama Inara Liepiņa, no Beiridzas vidusskolas Ņujorkā, apkalpojot kādu dīvainu mēchanismu. Ar šī mēchanisma palīdzību var pārvietot radioaktīvas vielas, tām nepieskaroties ar rokām. Ināras Liepiņas uzdevums bija ar šī mēchanisma palīdzību ievērt adatā diegu, kas viņai arī izdevies. Adata gan nebija no mazajām, tā bija apm 1 pēdu garumā.
Šī mēchanisma demonstrēšana notika Kolizejā atomkongresa laikā, kur bija ieradušies 600 vidusskolēnu no Ņujorkas, Ņudžerzijas un Konektiketas.
◎ Sakarā ar Kurzemes cietokšņa 15 gadu atceri, kad Golgatas ceļu aizgāja tās aizstāvji un visa latviešu tauta, kas tur bija atradusi patvērumu (ap 600.000 latviešu), kurzemnieki un LKIA bija aicinājuši organizāciju pārstāvjus, kas nolēma, 7. maijā Baltijas brīvības namā, plkst. 5 p.p. rīkot svinīgo aktu ar karoga ienešanu un goda sardzēm, piemērotiem priekšnesumiem un mielastu.

ČIKĀGĀ

◎ Kā delegātus ALA's kongresam Nacionālais Centrs izvēlējies māc. V. Landmani, viņa vietnieku — Arnoldu Burģi.
◎ Augsburģiešu salidojums notika svētdien, 10. aprīlī, Hull House kamīnu zālē, kur sanākušie pie tases kafijas pavadīja patīkamus brīžus, tērzējot un atceroties savas bēgļu gaitas Vācija, Hochfeldā un Haunstetā.

KALAMAZŪ

◎ DV apvienības astotā gada piemiņas sarīkojums Recreation Park telpās ar saviem 300 apmeklētājiem atzīstams par labi izdevušos, jo devis arī skaidru atlikumu ap $300.00. Svētkus atklāja apvienības pr-ks A. Mežsēts, plašāku runu teica Dr. V. Muižnieks. Priekšnesumu daļā dziedāja DV vīru koris (dirig. J. Zuika) un latviešu gaidu un skautu tautisko deju grupa (vad. M. Paudrups, R. Mežsēts klavieru mūzika) dejoja tautas dejas. Par atspirdzinājumiem bija gādājušas Vanadzes.
◎ Triju apkārtējo vidusskolu sporta sacensībās uzslavu izpelnījies Augustīnas vidusskolas audzēknis Māris Ziemelis, iegūstot 1. vietu augstlēkšanā. Jaunā sportista gaitas atreferējis arī vietējais laikraksts. Tās pašas skolas audzēknis I. Ozols ieguvis 1. vietu 0,5 jūdzes skrējienā. Abi jaunieši ir aktīvi arī latviešu skautu sporta kopā „Pērse".
◎ Publisko skolu kopīgā zīmējumu izstādē, uzslavu par savu zīmējumu ieguvusi vidusskolas pēdējās klases audzēkne Regina Skrupskele. Viņa jau vairākus gadus kopš savas zināšanas gleznieciībā izkopj Art centrā, un vēlētos arī turpināt.
◎ DV sporta kopa „Imanta" noorganizējusi 1960. gada vidējo valstu finālspēles volejbolā un basketbolā, tās notiks 22. un 23. aprīlī Portage vidusskolas vingrotavā. Pirmajā dienā sākums pulkst. 4,00 p.p. — otrā, 10.00 no rīta. Sagaida ierodamies ap 100 sportistu no Detroitas, Čikāgas, Milvokiem, Klivlendas, Saginavas, Mineapoles, Grand Rapidiem un vēl citām vietām. Sacensībās piedalīsies 12 komandas. Balle notiks 23. apr., pulkst. 8,00 (precizi), Recreation Park zālē. Būs priekšnešumi, izloze, sporta karalienes apbalvošana un c. izdaribas. Mūzika — „The Continentals" kapella no Grand Rapidiem. Iesjas maksa $2,00 no personas.
◎ Latviešu biedrības rīkotā AL teātŗa Vašigtonas ansambļa viesizrāde ar M. Ziverta „Klauns Fiasko" notiks trešdien, 27. aprīlī, pulkst. 8,00 vakarā, Linkolna skolas teātŗa zālē, 912 N. Burdick ielā. Izrādē piedalās: M. Zilava, H. Prince, P. Lejniece, O. Ūršteins, O. Parpickis un A. Dubinskis. Apgaismotājs L. Zariņš. Režisors O. Ūršteins.
◎ Gleznotāja Jura Soikāna vakars, ko rīkoja Jaunatnes kopa, notika 10. aprīlī Latviešu namā. Ar uzrunu to ievadīja priekšniece B. Vinklere. Soikāna referātu par senkristiešu katakombām, papildinātu ap 50 diopozitīviem, lasīja Ģirts Kaugars. Pēc tam uz ekrāna rādīja 150 J. Soikāna zīmējumus. Izlozei nodoto viņa gleznu mapi laimēja K. Stunda. Lielākā daļa apmeklētāju bija jaunatne.
◎. Nacionālā zinātņu fonda stipendiju — $1.800,- kā vienīgais no Kalamazū, saņēmis fizikas students Kalamazū kolledžā — Jānis Ducmanis. Tā kā viņš šinī pavasarī beigs kolledžu, tad studijas nodomājis turpināt Jēlas universitātē. J. Ducmanis ar sevišķi labām sekmēm papildinās arī ērģeļu un klavieru mūzikā pie prof. E. Ray un prof. A. Ābeles. B.

JĀNIS RISBERGS UN ASV CELTNIECĪBA

Amerikāņu prese, TV, radio un speciālās sanāksmes atkārtoti prasa novērst celtniecības chaosu Savienotajās Valstīs. Lielais žurnāls „Post", nopietnais „New York Times", sevišķi „American Journal", un arī citi atkārtoti vērš uzmanību uz latviešu uzņēmēju Jāni Risbergu. Īpaši ievērojams ir raksts „American Journal" 5. februāŗa numurā — „No trūkuma pie miljoniem".
Laikraksts neskopojas ar uzslavām jaunekļigajam, enerģiskajam un veiklajam latvietim. Pēc akciju sabiedrības „General Builder" spējīgā prezidenta Farleja pārbalsošanas jaunais sabiedrības prezidents Jānis Risbergs kontrolē milzīgus celtniecības pasākumus un ietekmē miljardu plānojumus. Viņš sevi pierādījis par labu vadītāju, lieliski noturēdams savas sabiedrības akciju vērtību vispārējos šīs ziemas akciju tirgus zaudējumos.
„Jānis Risbergs, kā visi latviešu bēgļi, ieradies Amerikā ar dažiem dolariem kabatā. Tagad, tikai 40 gadu vecs, viņš ir daudzu „miljonu īpašnieks", raksta „American Journal." Viņš ātri uzstrādājies pie lielā būvuzņēmēja Levita un driz bijis jau apakšuzņēmējs. Pēc tam nodibinājis savu galdniecību, un vada daudzus individuālus būvprojektus, būvmateriālu firmas, pirkšanas un pārdošanas sabiedrības. Nākamais darījums ir „Adamant Plaster Co" pirkums par $400.000.-, ko Risbergs vēlāk pārdod par 2,5 miljonu dolariem. Šai laikā viņš uzcej vismaz 1.000 māju gadā. Pašreiz Risbergs ceļ 2.400 dzīvokļus apartamentu namos. Šī akcija ir lielākā, kāda jebkad veikta NHA ietvaros.
Kā visās kārtīgi veidotās nācijās, ASV sociologijas un politikas zinātnieki pārbauda „nācijas pulsu", klausoties tās sirdspukstos, un uzmanīgām acīm raugās zīmēs par pārmaiņām nācijas organismā.
Pašreizējās ASV problēmās ietelp straujais labklājības un cilvēku pieaugums, tāpat jaunu pilsētu, ceļu, fabriku un lielo iepirkšanās centru rašanās. Sevišķi šie pasākumi pārpilda Ņujorkas apvidu 600 jūdžu rajonā no Masačuzetas līdz Virdžīnijai.
Sociologijas un politikas pētnieki ir norūpējušies par šīs milzu jaunbūves programmas veidu, formu un nākotni. Vecie centri bieži ir slimi, vecuma un lēnas pūšanas apsēsti. Turpreti celtniecības jaunie centri bieži ir bezformas lielpilsētu „ataugumi", kuŗiem daudz trūkumu, neizplānotu detaļu dēļ.
Vai jaunceļamā Amerika būs skaista, veselīga un patīkama, vai neorganizētā sajukuma stāvoklī, atkarājas no nopietniem celtņu plānotājiem. Izcilu plānotāju ir tikai pāris duču — ar karalisku atalgojumu. Plānotājam ir jābūt ar daudzām speciālitātēm un plašām zināšanām, arī ekonomijā un sociologijā. Jābūt ideālistam ar reālista sajūtu, jābūt filozofam, kas spēj palikt bez rūgtuma, ja viņa plāni sabirst putekļos. Pie šādiem izcilem plānojumiem piedēr Jāņa Risberga 5.300 māju projekts Vestčesterā, N. Y.
Strādādams Jāņa Risberga uzņēmumā un viņu personīgi nepazīdams, bet pārrunās un domu izmaiņās ar darba kollēgām esmu atzinis, ka enerģiskajam latvietim, kā visiem lielu darbu darītājiem, ir labi paraugi. Viņam ir augstvērtīgs, brīvā Latvijā izaugušu darbinieku tikls. Visas problēmas pārvarētas no apakšas. Stingra un godīga līguma pildīšana. Pilniga valsts nodokļu likuma ievērošana. Pārlasot grāmatu „Recent Trends in American Housing", redzam, ka bagātie amerikāņi vienmēr ir atturējušies no celtniecības. Te ir tikai viens izņēmums — J. D. Rokfellers. Rokfellera celtniecības darbs risinājies uzmanīgi un ļoti klusu. Viņš ir stāvējis vientuļš, neprasot daudz padoma pārējai pasaulei. Vispār Rokfelleru ģimenei piedēvē īpanibas, kādas ir ļoti retas pārējo bagātnieku pasaulei. Sākot no grāmatvežu dienām, Čikāgas Rokfelleri nav meklējuši augstākās aristokratiskās sabiedrības un viņi ir lieliski iztikuši bez tās. Turpretī Vanderbilti no dzelzceļa strādniekiem pamazām iepreczējušies visaugstākās sabiedrības slāņos.
American Department of Commerce apgalvo, ka Risberga uzņēmuma veids ir gandrīz vienīgais, kā šodien tikt pie bagātības. Neizdošanās šeit esot kā 1:400, un ienākuma īpašumu darījumu neizdošanās esot kā 1:600, kamēr citus celtniecības uzņēmumu veidus ieskata par ļoti bistamiem: 4 no 5 uzņēmumiem bankrotējot 8 gados, 50% no uzņēmumiem neizturot ilgāk par 2 gadiem. Vispār specialisti celtniecību apzīmē par pasākumu, kur „suns apēd suni" (dog eats dog). Stiprie paliek, vāje nogrimst, jo nav, kā daudzos citos uzņēmumos, garantēta peļņa vai noteikta virsmaksa. Daudzi latvieši Amerikā ir uzsākuši celtniecību bez īpašuma darījumiem un to pametuši vai ari nobankrotējuši. Celtniecība ir augsta spēle, kas prasa daudz un vispusīgas zināšanas visās uzņēmuma nozarēs. Bez tam ari atbilstošu financiālo nodrošināšanu, ļoti stingru grāmatvedības kontroli. Vislabākais būvuzņēmējs viegli bankrotēs, ja robi birojā apēd peļņu, kas iegūta būvlaukumā. Vajadzīga arī efektīva inventūras kontrole. 1959. g. ASV celtniecībā bankrotējuši 2162 uzņēmumi. Vismazāk cietuši koku apstrādātāji, visvairāk apkures un pamatu līcēji. Kā redzams, Jānis Risbergs ir labi sapratis apstākļus, par paraugu pārējiem latviešiem.
Panākumiem bagātais latvietis nedomā atdusēties uz lauriem. Jaunekligais uzņēmējs turpina savu panākumu gājienu. Jānis Risbergs ir pierādījis, ka šis kontinents vēl vienmēr ir panākumu un iespēju zeme.

Ansis Birznieks.

VĒZA APKĀROŠANA

10. aprīlī Grand Rapidu latviešu biedrība saziņā ar Dr. F. Valdmani bija noorganizējusi vēža slimības apkaŗošanas dienu. Tajā piedalījās Grand Rapidos un tās apkārtnē dzīvojošie astoņi latviešu ārsti. Īsu uzrunu teica latviešu biedrības priekšnieks agr. A. Meiers, bet lekciju un filmu norisi vadīja Dr. F. Valdmanis; viņš arī runāja par vēža slimības statistiku. Pārskatu par vēža slimības izcelšanās teorijām sniedza Dr. D. Biskaps. Vēža slimības patoloģijai un ārstēšanai un jaunākajiem atzinumiem savukārt pieskārās Dr. N. Kažmers, bet Dr. S. Zadvinskis runāja par leukemiju un tās ārstēšanu. Kāds varētu būt sakars plaušu vēzim ar smēķēšanu, to klausītājiem pastāstīja Dr. K. Lubavs, bet ar vēža slimības simptomatoloģiju iepazīstināja Dr. J. Pone. Zobārsts A. Rupers runāja par temu: „Zobārstu loma mutes dobuma vēža apkarošanā," bet Dr. F. Valdmanis: „Rentgenoloģiska vēža slimības diagnostika un laundabīgo audzēju apstarošana". Sievietēm atsevišķi Dr. H. Kažmers stāstīja par regulārām pārbaudēm un demonstrēja filmas: „Krūšu vēzis un tā eksāminācija un dzemdes vēzis," bet viriešiem filmu: „Prostātus audzēji — vēzis" rādīja un paskaidrojumus sniedza Dr. N. Kažmers. Bija arī gaismas bilžu demonstrējumi un nobeigumā visiem kopīgi rādīja vēža apkarošanas biedrības izdoto filmu. Kaut laiks lektoriem bija diezgan stingri iedalīts, taču ārstu stāstījumi un demonstrējumi ilga tieši 4 stundas, bet nevienš neteica, ka bijis garlaicīgi. Kopīgais atzinums, ko pasvitroja visi lektori, varēja būt: Svariga ir diagnozes pareiza uzstādīšana un agrīnā vēža atrašana, negaidot, lai tas, kā nelūgts viesis, pats pieteic sevi. Tāpat ārstiem neesot pamata radīt sabiedrībā baiļu psihozi, bet palidzēt noskaidrot šīs slimības izcelšanos un citus apstākļus un ievadīt sekmīgu ārstēšanu. Dr. D. Biskaps nobeidzot teica: „Dziedināt ir ārsta uzdevums, izārstēties katra paša pienākums, bet Dr. S. Zadvinskis — „Palīdzi pats sev, tad Dievs tev palīdzēs."
Šī ārstu priekšlasījumu pēcpusdiena bija ļoti kupli apmeklēta.

V.Z.

Ķīna piesavinās . . .

Sērs Edmunds Hilarijs Everesta virsotni nekad par savu īpašumu nav ieskatījis. Bet to dara komūnistu Ķīna. Nepalas ministru prezidents paskaidro, ka viņa vizites laikā Pekingā ķīnieši noteikti apgalvojuši, ka 29.028 pēdu augstais Everests noteikti pieder viņiem. Daļa no kalna, starp citu, ar virsotni, atrodas Nepalas territorijā, kamēr otra daļa iespiežas tagad ķīniešu pārvaldītā Tibetā.

Sputņiks III beigts

Padomju Savienības mākslīgais satelits, III, savu eksistenci ir beidzis. Šī gada 6. aprīlī tas sadūrās ar zemes atmosfairu un sadega. 2.982 mārciņu smagais satelits iegāja orbitā ap zemes lodi 1958. gada 15. maijā un kopš tā laika līdz savai iznīcības dienai aplidoja zemes lodi 10.034 reizes.

CEĻA VĀRDI

Draugam jāpaneš sava drauga vājības.

☆

Kad mīlestība iesāk vārgulot un panikt, tā lieto piespiestus un glaimu vārdus.

☆

Tu zini, visam, kas dzīvo, ir jāmirst, ejot no laicīgā uz mūžību.

☆

Cilvēka darbība ir kā strāva — ja uztver īsto straumi, tā ved uz laimi; ja to palaiž garām, viss dzīves ceļš iet caur sēkļiem un postu.

Sekspīrs.

Rūdolfa Blaumaņa traģēdijas ‚Pazudušais dēls' pirmizrāde Mineapolē

Mineapoles latviešu pagasta robežās darbojas vairākas latviešu teatŗa entuziastu un amatieru kopas. Arī teātŗa izrādes notiek diezgan bieži. Un, gadiem ejot, redzams, ka šis teātŗa amatieru kopas pamazām aug un veidojas, soli pa solim tuvojoties pilnvērtīgam mākslas līmenim. Protams, vel daudz darba priekšā, lai šo līmeni sasniegtu, taču katrā ziņā šīm teātŗa amatieru kopām jau tagad ir ļoti nopietni respektējama nacionālpolitiska nozīme. — Viena no šādām teātŗa amatieru kopām pastāv pie DV apvienības Minesotā. Nesen notika šīs kopas iestudētās R. Blaumaņa traģēdijas „Pazudušais dēls" pirmizrāde.

Kā jau zināms, rakstnieks pats šo drāmu nosaucis par bēdu lugu, bet īstenībā tā ir traģēdija latviešu drāmatiskajā literātūrā, pie tam raksturu traģēdija. Traģēdijas „Pazudušais dēls" raksturi saknojas latviešu zemnieku dzīvē un izaug no tās.

Drāmatiskie sarežģījumi saknojas un konflikti izaug no Krustiņa nezlīdzinātā rakstura. Viņa krūtīs mīt divi dvēseles: viena sauc dot valu kaislībām un instinktiem, otra nosoda palaidnīgo dzīvi. Apkārtne un citi cilvēki te tikai ekrāns, uz kura atplaiksnās Krustiņa dvēseles dzīves konflikti.

R. Blaumanis kā drāmas klasiķis turējās pie drāmas tehniskas noteikumiem, kurus noskaidrojis vācu rakstnieks Gustavs Freitags. Freitags 5 cēlieniem drāmā piešķir 5 noteikumus un 3 momentus. Pirmais cēliens satur ekspoziciju, kurā iepazīstina skatītājus ar lugas personām, darbības vietu un laiku. Otrs cēliens izveido kāpjošu darbību. Trešais — sniedz šīs darbības virsotni.

Režisors Andris Valdmanis šos klasiskās drāmas principus bija pienācīgi respektējis. Ja arī trešā cēlienā paredzētais drāmatisma kulminācijas punkts varēja būt vēl iespaidīgāks, tad tas vairs nebija režisora spēkos. Ceturtais un piektais cēlieni toties lezīmējās ar spraigu, kāpinātu drāmatismu, neļaujot skatītājam ne garlaikoties, nedz novirzīties no lugas kodola.

Roplaiņa tēvu tēloja pats režisors Andris Valdmanis, sniegdams viscaur spraigu un labi pārdomātu tēlojumu, aiz kura arējas caulas skaidri iezīmejas latviešu zemnieka patriarchālas un ekskas dzīves ziņa. Kopumeties tēla atradas profesionālas aktrises Ievas Bergmanes-Andersones tokas. Viņas tēlam, diemžēl, tomēr it ka pietruka tā iekšēja satuma, kuŗu tik bagātīgi dalīja Roplaiņa. Arskigais vesums no Roplaiņa tēla pazuda tikai lugas beigu posmā. Pazudušo dēlu Krustiņu tēloja Pauls Skrupskis. Kaut šī bija jauna teatŗa entuziasta pirma uzstašanas nopietnā satura luga un tik atbildiga loma, ir patiga un tik atbildiga loma, ir patiga kami pasvirot, ka viņš šo pārdaudzumu izureja godam.

Krustiņa grims vareja būt nopietnāk veidots, ne tik svaidigi rozigs, kas dažubrīd radīja plaisu starp iekšejo jūtu uzplūdu un ārejo masku.

Ilzi, Roplaiņu audžu meitu, tēloja Elza Ādamsone. Ādamsonei jau zināma skatuves rutīna, nepabaudāms skatuves talants. Viņas tēlotā lielā un pašaziedzīgā mīlestība uz Krustiņu piešķira izrādei to brīnišķo gaisotni, kādu atceramies tikai no „veciem, labiem" laikiem.

Pēc grieķu traģēdijas parauga ārprātīgā Aža ir likteņigs spēks, kas lugai piešķir drūmu nokrāsu. Ažas tēlu sniedza Natalija Videmiece, viscauri dziļa dramātisma un aizlauztās dvēseles kliedzieniem piesātinātu. Arī Ažas grims un tērps bija atbilstoss šīs lomas nokrāsai.

Pēteris Pētersons sniedza lielisku Mikus tēva tēlu. Imants Stūrnieks labi tēloja Pūlīša Paulu — jau bez atlikuma pazudušu „pazudušo dēlu," kuŗam trūkst jebkādas ētiskās apziņas par labu un ļaunu. Ilze Mikelsone - Vessey bija īsti laba savā lomā kā Roplaiņu kalpone Liziņa. Roplaiņu kalpi, Mikus — Arvids Eglītis; Gusts — Nikolajs Harmsons, un Andžs — Jānis Zvaners, — ikviens savā lomā parādīja zināmu individuālitāti. Jānis Zvaners kā Andžs dažuviet gan vareja būt apvaldīgāks, ne tik teātrāls. Ja Jānis Melnbārdis, kā krodzinieks Inķis, bija, tā sakot, virs savā vietā, tad viņa meitas Matildes sniegums jau bija īsti iepriecinošs: no katras kustības, no katra skata tur runāja dienvidnieciskais temperaments un iekāre. Matildes lomu tēloja Leontīne Raestas. Abi mazie bērni — Larisa Biķere un Arnis Biķers, apbrīnojami skaidra latviešu zemnieka patriarchālas un ekskas dzīves ziņa. Kopumeties tēla atradas profesionālas aktrises Ievas Bergmanes-Andersones tokas. Viņas tēlam, diemžēl, tomēr it ka pietruka tā iekšēja satuma, kuŗu tik bagātīgi dalīja Roplaiņa. Arskigais vesums no Roplaiņa tēla pazuda tikai lugas beigu posmā. Pazudušo dēlu Krustiņu tēloja Pauls Skrupskis. Kaut šī bija jauna teatŗa entuziasta pirma uzstašanas nopietnā satura luga un tik atbildiga loma, ir patiga kami pasvirot, ka viņš šo pārdaudzumu izureja godam.

Krustiņa grims vareja būt nopietnāk pietnāk veidots, ne tik svaidigi rozigs, kas dažubrīd radīja plaisu starp iekšejo jūtu uzplūdu un ārejo masku.

Ilzi, Roplaiņu audžu meitu, tēloja Elza Ādamsone. Ādamsonei jau zināma skatuves rutīna, nepabaudāms skatuves talants. Viņas tēlotā lielā un pašaziedzīgā mīlestība uz Krustiņu piešķira izrādei to brīnišķo gaisotni, kādu atceramies tikai no „veciem, labiem" laikiem.

Pēc grieķu traģēdijas parauga ārprātīgā Aža ir likteņigs spēks, kas lugai piešķir drūmu nokrāsu. Ažas tēlu sniedza Natalija Videmiece, viscauri dziļa dramātisma un aizlauztās dvēseles kliedzieniem piesātinātu. Arī Ažas grims un tērps bija atbilstoss šīs lomas nokrāsai.

Pēteris Pētersons sniedza lielisku Mikus tēva tēlu. Imants Stūrnieks labi tēloja Pūlīša Paulu — jau bez atlikuma pazudušu „pazudušo dēlu," kuŗam trūkst jebkādas ētiskās apziņas par labu un ļaunu. Ilze Mikelsone - Vessey bija īsti laba savā lomā kā Roplaiņu kalpone Liziņa. Roplaiņu kalpi, Mikus — Arvids Eglītis; Gusts — Nikolajs Harmsons, un Andžs — Jānis Zvaners, — ikviens savā lomā parādīja zināmu individuālitāti. Jānis Zvaners kā Andžs dažuviet gan vareja būt apvaldīgāks, ne tik teātrāls. Ja Jānis Melnbārdis, kā krodzinieks Inķis, bija, tā sakot, virs savā vietā, tad viņa meitas Matildes sniegums jau bija īsti iepriecinošs: no katras kustības, no katra skata tur runāja dienvidnieciskais temperaments un iekāre. Matildes lomu tēloja Leontīne Raestas. Abi mazie bērni

GŪSTU ATCEROTIES

Cilvēks, kas cīnās par lielu ideju un taisnību, ir spējīgs pretoties katrai brutālai varai, un viņa gars nav lauzams, kamēr tam pukst vēl sirds. To spilgti pierādīja latviešu leģionāri 2. pasaules kara dalībnieki. Ieslēgti dzelondrāšu žogos un šaušanu stobru ielenkumā, tie ar paceltu galvu pārcieta badu, aukstumu un pazemojumus, zinādami, ka izmisums nozīmētu ciņas jēgas noliegšanu.

Ja negaisam seko saule, tad arī pazemojumam rodas gandarījums, bet šī leģionāru atziņa dažiem citiem sāka rasties tikai pēc vairāku gadu desmitiem. Šī laika drudžainā ieroču kalšana ir paredzēta nākamai ciņai pret mūsu mūžīgo ienaidnieku, un tas būs tā uzdevuma turpinājums, ko leģionāri sāka pirms 18 gadiem.

Kaut gan ikviena gūstā kritušā leģionāra īpašumā tika atstāti tikai daži drēbju gabali un 10 pirksti, tomēr tie šo cietuma laiku nepavadīja dikdienā. Starp dažādām nodarbībām tie neaizmirsa arī dalījamatniecību. Katrs atrasts metalla gabals pārvērtās darba rīkā, vai arī noderēja kā izejmateriāls kādam izgatavojamam priekšmetam. Ja misiņš spīdēja kā zelts un alumīnijs kā sudrabs, tad tomēr visiem šiem priekšmetiem bija tikai vēsturiska piemiņlietu vērtība, un tie lielos vairumos gājuši zudumā.

Tomēr ticības komiteja D.V. organizācijas 15 gadu darbības atceri Kanadā vēlas iespējamības robežās vēl savākt šīs piemiņlietas publiskai izstādei, kuŗa notiks no 21. maija līdz 5. jūnijam.

Ikviens, kas būtu kaut ko saglabājis, tiek laipni lūgts aizdot gūstā gatavotās piemiņlietas, fōto uzņēmumus u.t.t. norādītam laikam — pieteicot līdz 15. maijam. Izstādei beidzoties D. V. Toronto nodaļa nogādās vai nosūtīs īpašniekam ikvienu aizdotu piemiņas lietu atpakaļ.

PIEŠĶIRS ZINAĪDAS LAZDAS GODALGU DZEJĀ

Zinaīda Lazda ir mums atstājusi ievērojamu literāru mantojumu. Saistot to ar mirušās dzejnieces personīgo dzīvi, kas visa bez atlikuma ir piederējusi latviešu tautai, viņas atstātais mantojums kļūst mums vēl nozīmīgāks. Tā vērtība kopš lielās dzejnieces nāves vēl daudzkārt pieaug.

Zinaīdas Lazdas loma mūsu tautas likteņa gaitās ir vienreiziga, ko latviešu tauta trimdā arī izjutusi un pareizi sapratusi.

Par šo izpratni un cieņu pret mirušo dzejnieci liecina daudzie dzejnieces piemiņai veltītie sarīkojumi dažādās valstīs un kontinentos, kur vien rosās latviešu sabiedriskā dzīve.

Arī Zinaīdas Lazdas Piemiņas fonda nodibināšana un tajā paveiktais, tautiešu sekmētais darbs ir pierādījums dzīvai interesei par dzejnieci un viņas gara pasauli, liecinot arī par nopietnu vēlēšanos sargāt un glabāt vērtības, ko dzejniece mums atstājusi, un turpināt viņas pasāktos centienus.

Zinaīdas Lazdas Piemiņas fonds ir dibināts uz demokratiskiem pamatiem. Fonda statūti paver ceļu uz fondu katram, kam cieņa pret lielo garīgo mantojumu, ko Zinaīda Lazda mums nodevusi.

Biedru starpā ir labs skaits latviešu dzejnieku, rakstnieku, skatuves mākslinieku, gleznotāju un sabiedrisku darbinieku, kuŗi kopā ar daudziem citiem dzejnieces mākslas cienītājiem veido šo organizāciju un noteic tās seju.

Fonda valde iecerējusi arī Zinaīdas Lazdas monografijas vai dzejniecei veltīta rakstu krājuma izdošanu. Darbam būtu jānāk klajā dzejnieces nāves dienas piektā gada atcerē.

Domāts ir arī par Zinaīdas Lazdas dzejoļu tulkošanu un izdošanu angļu valodā dzejoļu izlases veidā.

Fonda vēlēšanās būtu arī piedalīties latviešu kultūras dzīves veicināšanā un atbalstīšanā vispār — saskaņā ar mirušās dzejnieces pašas centieniem.

Viens no fonda nozīmīgākajiem veikumiem pagājušajā gadā ir Zinaīdas Lazdas godalgas nodibināšana. Ar to radīts kultūrāls institūts, kam būs sava loma latviešu dzejas veicināšanā — ne vien tieši atbalstot dzejniekus, bet arī pievēršot plašākas publikas vērību mūsu dzejas jaundarbiem.

Godalga nosaukta Zinaīdas Lazdas vārdā, godinot dzejnieces piemiņu un arī reālizējot Zinaīdas Lazdas ieceri latviešu dzejas veicināšanā.

Valde pieaicinājusi lietpratēju komisiju, kas izraudzīs godalgojamos darbus saskaņā ar godalgas noteikumiem. Tās pr-js ir Kārlis Rabācs, locekļi: Jānis Grīns, Jānis Andrups, Valērija Baltiņa un Rasma Sīnāte. Pirmoreiz godalgu piešķirs š. g. 7. novembrī, un tās summa būs $500.-. Dzejnieki un izdevēji aicināti godalgošanai domātos dzejas darbus līdz š. g. 1. maijam piesūtīt lietpratēju komisijas pr-jam Kārlim Rabācam, 34 Marion St., Lyndbrook, N. Y., U S A.

Lai sagādātu godalgai vajadzīgos līdzekļus, valde nodibinājusi īpašu godalgu fondu un laipni aicina biedrus tanī iemaksāt ziedojumus. Iemaksas šai fondā tiks izlietātas tikai Zinaīdas Lazdas godalgai. Valde sagaida, ka ikviens biedrs piedalīsies šai mūsu kopīgajā pasākumā, ziedojot pēc savas iespējas. Ziedojumi adresējami fonda kasierei Marijai Ūdrei, 745 Forry St., Salem, Oregon, U S A.

Godalgu piešķirs reizi pa diviem gadiem par šai periodā publicēto vai sacerēto un godalgošanas komisijai iesniegto labāko dzejas krājumu, vai plašāku atsevišķu dzejas darbu. Godalgoto autoru izziņos dzejnieces nāves dienā.

Godalgu var piešķirt tiklab grāmatā publicētiem, kā manuskriptā esošiem dzejas krājumiem resp. darbiem, ko pēc lietpratēju komisijas publiska izziņojuma tai piesūtījuši vai nu apgādi vai autori. Godalgomajos darbus var proponēt arī lietpratēju komisijas locekļi un Fonda valde.

METROPOLITĒNA BRŪKLENĀJU VAINAGS LATVIEŠU BRĪVPRĀTĪGAJIEM

FELIX STEINER: „DIE FREWILLIGEN — IDEE UND OPFERGANG", PLESSES IZDEVUMS, GÖTTINGENĀ, CENA DM 16,80, 392 L. P.

Autors ir, kā viņš pats sevi apzīmē, Zalcburgas emigrantu ģimenes atvase. Viņa ģimene pārcēlusies uz Prūsiju, kur autors, pēc gatavības eksāmena izturēšanas, kļūst par profesionālu karaviru 5. kājnieku pulkā Tilzītē. Varbūt ka tas ir pamudinājis viņu uzrakstīt šo grāmatu par 2. pasaules kara brīvprātīgajiem karaviriem, starp kuŗiem izcila vieta ierādīta arī latviešu brīvprātīgajiem. Tomēr nedomāju, ka Baltijas valstu ģeografiskais tuvums viņa jaunajai tēvijai vien būtu pamudinājis autoru uzņemties šo nepateicīgo darbu, ja latviešu un vairāku citu tautu teicamās kareivju īpašības nebūtu prasījušas pēc šī brūklenāju vainaga... brīvprātīgo drosmei, ciešanām un nāvei; tie mūsu civilizācijai gribēja pakalpot, atturot sarkanos barbarus no Eiropas, un viņu vienīgā vaina, kuŗas dēļ tiem bija jāuzņemas Golgatas ceļš, bija tas, ka viņi sava skaitliskā mazākuma dēļ nevarēja šo vēstures misiju veikt! Ja tie to būtu varējuši, tad Eiropa tagad izskatītos pavisam citāda, un vēsturnieki paaudžu paaudzēs būtu slavinājuši viņu varoņību .... Bet vai tāpēc viņu varoņība bija mazāka?

Autors grāmatas pielikumā sniedz visai interesantus statistikas datus, kas liecina, ka ne tikai latvieši un igauņi, bet arī holandieši, flāmi, franči, valoņi, norvēģi, dāņi, šveicieši, zviedri, lichtenšteinieši, itālieši un citi eiropieši, kā arī ukraiņi, kazaki, turkestanieši, kaukazieši, azerbeidžānieši un turki bija sapratuši, ka sarkano barbaru ordas apdraud ne vien Eiropu un tās kultūru, bet arī visu šo augšminēto tautu dzīves veidu, pašu dzīvību, par kultūru jau nemaz nerunājot. Šo tautu aktīvākie dēli tāpēc atzina par vajadzīgu stāties pretim šim nāvīgajam apdraudējumam. Latviešu brīvprātīgo skaits gan bija viens no lielākajiem, bet ne pats lielākais, bet attiecībā pret mūsu iedzīvotāju skaitu, tas proporcionāli bija lielāks nekā jebkādai citai tikko minētai tautai. Tāpēc liela ievērība, ko autors parādījis latviešiem aplūkojamā grāmatā, ir pelnīta ievērība.

Par spīti visai dažādu tautību un rašu sastāvam, brīvprātīgo vienības bija izveidojušas augstvērtīgus kareivjus, kas bieži stājās pret krievu „masu zaldātu" pārpēku un uzvarēja! 2. pasaules kara brīvprātīgie to ir vēsturiski pierādījuši daudzās kaujās, ko tiem nācās izcīnīt pret „masu zaldātu" armijām, kas nekad nerēķinājās ar cilvēku dzīvībām. Autors pasvītro, ka vislielāko kara grūtību laikos brīvprātīgo iekšējā saslēgšanās kopā auga un ka tie arvien skaidri ir apzinājušies kopīgo eiropejisko sūtību. Tālāk autors ar dramatiskiem piemēriem tēlo viņa laika biedru aklumu, kas nespēja saskatīt jaunu vēstures faktoru, un pamudina lasītāju padomāt par zināmas tuvredzības turpināšanos zināmās aprindās.

Grāmatā, blakus jau zināmiem faktiem, lasītājs sastopas ar dažiem sīkumiem, kas nav tik plaši vai nemaz nav bijuši līdz šim zināmi, bet kam ir vēsturiska nozīme.

Grāmatu grezno arī 32 kauju skices un 64 fotoattēli, pie kam no pēdējiem kādi 12 veltīti latviešu brīvprātīgajiem, ieskaitot arī dievkalpojuma skatu Zviedrijā pirms latviešu brīvprātīgo izdošanas krieviem un Zēdelghemas gūstekņu nometnes kopskatu (pēc 350 l. p.).

Autors ir sniedzis vēsturiski neapšaubāmus memuārus, kam būs visai liela nozīme tās demagoģijas miglas izkliedēšanā, kas savā laikā sacelta ap brīvprātīgo jautājumu un ko vēl tagad pie katras izdevības mēdz dažādā veidā staipīt kā košļājamo gumiju.

Budzis.

LATVIAN MUSIC

EP 45 SKAŅU PLATES

Maksā $1.60 gabalā.

EP 01
SONATA IN E MINOR
Part I Largo Allegro
SONATA IN E MINOR
Part II Largo Allegro
Atis Teichmanis, violoncello
Fritz Neumeyer, harpsichord

EP 02
JAUTRAIS PĀRIS
ALSUNGAS POLKA
Kokļu ansamblis
RITENĪTIS SUDMALIŅAS
Stīgu orķestris
MAZĀ SERENĀDE
Jāzeps Mediņš
E. Bertovskis, čello
V. Cīrule, klavieres
MENUETS, Jānis Ivanovs
I. Dālmanis, vijole
H. Birznieks, vijole
B. Tiltiņš, alts
E. Bertovskis, čello

EP 03
CIRULĪTI, MAZPUTNIŅI
BITĪT' SĒRSTI AICINĀJA
RĪKSIEM BĒRĪTI ES PALAIDU
SESI MAZI BUNDZINIEKI
ar orķestri
KUR TU AUGI, DAIĻA MEITA
ar **A. Ludiņu**, soprāns,
Arturs Vanags, tenors

EP 04
ZELTĪTAS LAPAS
E. Melngailis
SPĀNIEŠU ROMANCE
E. Dārziņš
A. Vilumanis, baritons
MĒNESS STARUS STIGO
Jāzeps Vītols
2 Latvian Folk Songs:
LAIVĀ GĀJU ŠŪPOTIES
ES IZGĀJU OŠU BIRZI
E. Volšteine, soprāns

EP 05
PĻĀVĒJA DIENDUSA
A. Kalniņš
3 Latvian Folk Songs:
ĀVU, ĀVU BALTAS KĀJAS
SIDRABIŅA UPI BRIDU
TAUTIEŠAM ROKU DEVU
E. Pakule, soprāns
PUIŠI JĀJA PIEGUĻĀ
RINDĀM AUGA OZOLIŅI
CAUR SIDRABA BIRZI GĀJU
A. Ludiņa, soprāns

EP 06
ŠŪPUĻDZIESMAS P. Jurjāns
BĀRENĪTES SLAVINĀŠANA
E. Melngailis
LOKAITIESI, MEŽU GALI
E. Melngailis
LIGO DZIESMA A. Jurjāns
Jaukts koris
Teodors Kalniņš, dir.

EP 07
VISI CIEMA SUŅI REJA
Dir. J. Dūmiņš
CEKULAINA ZĪLE DZIED
TUMŠA NAKTE, ZAĻA ZĀLE
Dir. H. Mednis
MEITENĪTE, MELNACITE
RĪGA DIMD
KALNI UN LEJAS
Dir. T. Kalniņš

EP 08
KUMELIŅI, KUMELIŅI
MUGURDANCIS
MAĢAIS DANCIS
Vīru kvartets
SUDMALIŅAS V. Stūrestepa
I. Dālmanis, vijole;
V. Cīrule, klavieres
LAUKU POLKA Jāzeps Mediņš
Orķestris

EP 09
SLIŅĶIS GĀJA LŪKOTIES SEV SIEVAS
JAUTRĀ LĪGAVIŅA
JŪRIŅ' PRASA SMALKU TĪKLU
Tiroliešu — KAS TO LAI ZIN
Vācu — HEINRICHS UN LĪZE
Meksikāņu — SOLIŅŠ
Vīru kvartets

EP 010
SĪKIE PIRKSTIŅI E. Melngailis
A. Vanags, tenors
ES UZKĀPU KALNIŅĀ
A. Vanags un **V. Davidone**
Orķestris
ROZĒM KAISU ISTABIŅU
V. Davidone un **O. Blümberga**
Orķestris
MEITIŅA MIĻĀ
V. Davidone un **A. Vanags**
Orķestris

EP 011
TŪDALIŅ — TAGADIŅ
A. Jurjāns
Simfoniskais orķestris
Dir. A. Jansons
KAMOLIŅDEJA
GAISMIŅA AUSA
Kokļu ansamblis

EP 012
DĀRGAKMEŅI — GEMS SUITE
J. Vītols
1. Ametists
2. Smaragds
3. Pērle
4. Rubīns
5. Briljants
Simfoniskais orķestris
Dir. L. Vigners

DV GRĀMATNĪCA
123 Huron Street Toronto 2-B

SŪTOT SAIŅUS UZ DZIMTENI,

IZMANTOJIET MŪSU STARPNIECĪBU

Mēs nesolām lēti, bet mūsu preces ir lētas, jo laba kvalitāte.

Katrs sainis ir apdrošināts — pazušanas gadījumā nosūtām otru saini vai arī izmaksājam atpakaļ naudu. Saiņi Latvijā nonāk 3—6 nedēļu laikā. Par saņemšanu piesūtām saņēmēja parakstītu pavadzīmi.

Uzdodied pilnu vārdu un uzvārdu, kā arī pareizu adresi.

PĀRTIKAS STANDARTSAIŅI

C—9 20 mārc. smalkā vai graudu cukura, mannas vai balto kviešu miltu (pēc norādījumiem, cik no katra) — $12.40

C—18 Iepriekšējais dubultoti — $20.50

T—9 20 mārciņas augstākā labuma kausētu cūkas tauku — $21.90

Z—9 20 mārciņas žāvēta cūkas speķa, bekona vai sviesta (pēc norād., cik no katra) — $26.75

S—9 20 mārciņas svaiga sviesta (paciņās) — $26.90

6—A 0,5 kg sviesta, 1 kg cūkas tauku, 1 kg žāvēta speķa, 1 kg pupiņu kafijas, 425 gr rozīņu, 300 gr. šokolādes un 60 cigaretes — $18.90

6—B 2 kg sviesta, 2 kg īstas dūmdesas, 2 kg žāvēta speķa, 1 kg pupiņu kafijas, 425 gr. rozīņu, 400 gr. šokolādes, 454 gr. žāvētu plūmju un 40 cigarētes — $30.75

8—A 1 kg cukura, 1 kg sviesta, 1 kg šķiņķa, 0,5 kg pupiņu kafijas, 100 gr. šokolādes, 100 gr. tējas un 550 karameļu — $16.75

8—B 2 kg cukura, 2 kg sviesta, 2 kg šķiņķa, 1 kg pupiņu kafijas, 400 gr. šokolādes, 200 gr. tējas, 610 gr. kakao un 40 cigaretes — $31.75

PĀRTIKAS SPECIĀLSAIŅI

PA — 5 mārc. konservēta, šķiņķa, 1 kg cūku tauku, 450 gr. aknu pastētes, 2 kg. sviesta, 2 kg cukura, 0,5 kg pupiņu kafijas un 60 cigaretes — $28.60
Tas pats sainis dubultots, pievienojot 200 cigarešu (Chesterfield, Camel vai Capstan) — $51.50

PB — 3 kg sviesta, 1 kg risu, 1,5 kg īstas dūmdesas, 0,5 kg pupiņu kafijas, 2 kg cukura, 1 mārc. kakao un 1 mārc. bišu medus — 23,90
Tas pats sainis dubultots, pievienojot 200 cigarešu (Chesterfield, Camel, Capstan) — $45.90

Šo saiņu cenās ir ieskaitīti visi blakus izdevumi.

KUNGU UZVALKU DRĀNAS

Le — brūna, brūna ar retām svītrām vai pelēka musturota drāna vīriešu ikdienas uzvalkam, $4.60 metrā. Komplekts: 3,25 m drānas un visi drēbnieka piederumi (kopīgais svars 3,5 kg) — $23.75

Pa — tumši zila, tumši brūna vai pelēka vilnas drāna, $5,60 metrā. Komplekts (3,5 kg) — $26.75

Vi — tumša ar smalkām svītriņām vai dažādu nokrāsu smalki rūtaina angļu vai dāņu ķemdzijas drāna, $7.30 m. Komplekts (3,30 kg) — $33.25

La — tumši pelēka (t.s. koksa krāsa) vai baložpelēka, ļoti labas kvalitātes drāna, $8.20 m. Komplekts (3,3 kg) — $36.25

Hf — tumši pelēka, tumši zila, zaļgana vai brūngana angļu ķemdzīju drāna, viegli svītrota, $8.60 m. Komplekts (3,3 kg) — $37.75

Hl — visaugstākās kvalitātes angļu ķemdzijas audums, dažādās nokrāsās, $11.90 m. Komplekts (3,3 kg) — $47.75

Ms — melns angļu ķemdzijas audums (iesvētībām, kāzām, viesību tērpiem u. t. t.), $7.30, $8.60, $11.90 metrā. Kvalitāte kā Vi, Hf vai Hl drānām. Arī komplektiem tādas pašas cenas kā Vi, Hf, vai Hl.

KUNGU METEĻU DRĀNAS

Ks — dažādu nokrāsu pelēks vai brūngans audums, $4.90 metrā. Komplekts: 2,75 m un visi drēbnieka piederumi (kop. svars 3,4 kg.) — $23.50

Kf — izcilas kvalitātes un ļoti izturīgs vilnas audums dažādās krāsās, $6.90 m. Komplekts: $2.75 m ar visiem drēbnieka piederumiem (svars 3,4 kg) — $29.80

Kl — izcilas kvalitātes melns vai citas krāsas angļu mēteļu audums, $9.50 m. Komplekts: $2.75 m ar piederumiem (3,6 kg) — $36.50

FFk — visaugstākās kvalitātes dažādu krāsu mēteļu drānas, sākot ar $12.90 metrā. Komplekts: 2,75 m ar visiem piederumiem (svars 3,6 kg) sākot ar — $44.75

DĀMU KOSTĪMIEM

Df — angļu vai dāņu ķemdzijas audums dāmu kostīmiem, izcilas kvalitātes, $8.20 metrā. Komplekts: 2,50 m drānas ar visiem drēbnieka piederumiem (svars 2,8 kg) — $27.75

Ffd — visaugstākās kvalitātes angļu ķemdzijas drānas dāmu kostīmiem, sākot ar $11.90 metrā. Komplekts: 2,5 m ar visiem piederumiem (svars 2,8 kg), sākot ar — $36.50

DĀMU MEŽEĻU DRĀNAS

Dm — biezs pelēks, bēša, zaļgans vai kieģeļu sarkans audums ar retām svītrām. Ļoti izturīgs audums, $4.95 metrā Komplekts: 2,75 m ar visiem drēbnieka piederumiem (svars 3,2 kg) — $22.25

D2 — angļu drāna dāmu mēteļiem — pelēka; zilgana vai zaļgana, vienkrāsaina, ļoti labas kvalitātes, $7.70 metrā. Komplekts 2,75 m ar visiem piederumiem (svars 3,2 kg) — $30.50

Dl — izcilas kvalitātes melna vai citas krāsas angļu mēteļu drāna, $9.90 metrā. Komplekts: 2,75 m ar visiem piederumiem (svars 3.4 kg) — $36.50

FFd — visaugstākās kvalitātes dažādu krāsu dāmu mēteļu drānas, sākot ar $12.90 metrā. Komplekts: 2,75 m drānas ar visiem piederumiem (svars 3,6 kg), sākot ar — $45.50

Šo saiņu cenām jāpieskaita klāt licence, porto un apdrošināšana.

5 kg sainim — $6.50 10 kg sainim — $8.50
15 kg sainim — $10.50 20 kg sainim — $11.50

Augšminētos komplektus var apvienot pēc izvēles līdz vēlamai svara robežai.

Lūdz uzdot pareizu pilnu vārdu un uzvārdu. Pretējā gadījumā adresāts saini var arī nesaņemt.

PASŪTINĀJUMU ADRESĒJIET,

PIEVIENOJOT ČEKU vai MO,

DV SAINĪŠU DIENESTAM,
123 HURON ST., Toronto, Ont., Canada

Marisa Vētras jauno dz

Ļoti apsveicama mūsu lielā dziedoņa Marisa Vētras ideja dot iespēju topošajiem mākslinieki parādīt savas spējas un talantu, uzstājoties ne tikai savās mājās — Kanadā, bet arī ārpus tās — Šoreiz Klivlendā.

Programmas pirmā daļa bija veltīta ārijām un ansambļiem no Hendeļa, Mocarta, Pučini, Čaikovska un citu komponistu darbiem. Jau no pašu sākuma I. Birne - Veinberga, lirišķais soprāns, izcēlās ar samtaino tembru un mūzikālo priekšnesumu. Pučini ārijā Bohēma, J. Cirulim, dziedot āriju no Pika dāmas „Ja it visas meitenītes" bija izdeviba parādīt skaisto baritonu, vieglo dziedājumu; it sevišķi labi viņam padevās zemie toņi. Basa-baritona E. Luksepsa dziedātā Mocarta ārijā (Bēgšana no Seraļa) atklājās bagātīgs materiāls ar plašu diapozonu, un bija jūtama jau zināma balss gatāviba.

Programmas otrā daļa bija veltīta tikai latviešu komponistu darbiem. Jau pati pirmā dziesma — P. Licites „Dzeguze kūko", trio pirmatskaņojums — I. Birne-Veinberga, M. Bērziņa, un A. Kivlenieks — ieguva klausītājos lielu atsaucību. P. Ulmaņim dziedot divas A. Kalniņa dziesmas, balss skanēja mazliet paklusu, toties priekšnesums bija mūzikāls un tembrs patikams. T. Keniņa tautas dziesma — Ej, saulīte, drīz pie Dieva — duetā I. Birne-Veinberga un M. Bērziņa radīja klausītājos lielu pārdzīvojumu. A. Kivlenieka m J. Kepiša un A Stromberga dziesmās bija izdeviba parādīt klausītājiem savu lirisko tenoru, izceļoties ar labu frazējumu, pareizu elpas lietošanu, skaidru dikciju un izjūstu priekšnesumu. A. Kivlenieka m ir laimējies uztvert un iegūt jau dažas atziņas mūzikālajā izpildījumā no sava studijas vadītāja Marisa Vētras. M. Bērziņa, dziedot trīs dziesmas (P. Licites, J. Kepiša un A. Kalniņa), ieprieciņāja klausītājus ar savu īpatnējo meco-soprānu un skaisto priekšnesumu, it sevišķi A. Kalniņa Verdzenes dziesmā. Duetā A. Stromberga pirmatskaņojumā — Redz, kur jāja (Tautas dziesma) baritonam R. Purvam bija izdeviba sevi parādīt vairāk kā pirmajā daļā, izceļoties ar temperamentīgo un dinamisko dziedājumu. I. Birne-Veinberga trīs pēdējās A. Stromberga un A. Kalniņa dziesmās sajūsmināja klausītājus ar savu samtaino tembru, vijīgo balsi, izlīdzināto toni un skaisto piano. Programmas nobeigumā tautas dziesmā, A. Stromberga pirmatskaņojums Lokaitiesi, meežu gali — kvartets I. Birne-Veinberga, M. Bērziņa, A. Kivlenieks un J. Cirulis — bija tik iespaidīgs, ka vajadzēja to atkārtot. Patikams pārsteigums bija dzirdēt šo iespaidīgo dziesmu tik īpatnēji skaistā illustrātīvā daļēji modernā salikumā. Šīni kvartetā ievērības vērts bija balsu dažādu tembru savstarpējais saliedējums, kas kopā ar izjusto un precīzo instrumentālo pavadījumu saplūda nedalītā harmonijā. Arī iepriekš dziedātie A. Stromberga pirmatskaņojumi — Nerra dziesma un Redz, kur jāja (tautas dziesma) — guva klausītājos nedalītu un spēcīgu iespaidu.

Ievērojamā
paidagogam
komponists A
bā roka. Viņa
mi bija piekļā
likāti.

Pēc visa dz
tējama augst
kuŗas pamat
reiza balss
elpas lietoša
na, mūzikāli
te priekšnes
visam tam
mākslinieku
Vētras prin
sirds, ar dv
kas atzinība
pārliecību s
Pēdējo pieni
bāt šo dārgo
tuitīvi vieno
slinieku ar

JAUN

Ant

Ir nepi
pie zeltkaļa
dotu kādu
runa norā
tas jāatlie
jo zeltkali
proti— ar
sējoties tu
šām nākoš
rēķinātas.

A. Kivle
sācis inter
Vācijā. 194
genā izrā
meitiņas"
ved uz Ka
ņa pievilc
baznicas,
cīju sarīk
tās dziesm
sirds. Pirm
Toronto,
dijas auc
organizāc
jumos,
jorkā, Ha
vietās, kā
vedumā.
Jas audzē
lists, gan
tāms arī
tājs, mā
geles un
Pag.

(36. turpinājums)

Puķukāposta kundze dedzīgi aplieci
tiešām laikam esot, jo viņai likās, ka
priekšniece tik skaisti runā par to tur
Ir jau arī spoks, gribēdams sevi likt go
bagātajiem un gudrajiem brāļiem. Pavis
bijāšanas.

„Saka, ka katrā cilvēkā esot kas labs,
turpināja. „Es gribētu šo teicienu apgrie
rā cilvēkā kaut kas ir nelabs. Augšana
atbrivošanās no tā, ko sevī par tādu m
Bet sevi pilnīgi pārspēt neviens mēs ne
vai mazāk daļēji. Tādēļ par katru cita
Kristus vārdi: Kas ir bez grēka, lai me

„Taisni tā, taisni tāpat es domāju,
grēciņš, citam jau piekerts, citām vēl
cigi iesaucā Puķukāposta kundze, sapra
visam skaidri, ka runāšana ir iegriezusi
Un tādēļ, kad viņu mēģināja aizturēt A
uz virtuvi iedams un gribēdams zināt,
dienās, gandrīz jau pilnīgi agrākajā on
maisies pa kājām, tūļa! Ko grabinies
ar katliņu? Vai nezini, ka man ar drau
tejas priekšnieces kundzi pārspriežam

Bulliša kundze sāņus savādi pask
pagalam pazemīgajā grēciniecē un greizs
viņa iedeva puķ

S GODALGU DZEJĀ

mums Lazdas vārdā, godinot dzejnieces piemiņu un arī reālizējot skaits Zinaidas Lazdas ieceri latviešu stnieku, dzejas veicināšanā.
leznotā- **Valde piecaicinājusi lietpratēju** binieku, **komisiju, kas izraudzīs godalgo-** citiem **jamos darbus saskaņā ar godal-** hitājiem **gas noteikumiem. Tās pr-js ir** noteic **Kārlis Rabācs, locekļi: Jānis Grīns, Jānis Andrups, Valērija Baltiņa un Rasma Sināte. Pir-** arī Zi- **moreiz godalgu piešķirs š. g. 7.** ijas vai **novembrī, un tās summa būs** krāju- **$500,-. Dzejnieki un izdevēji ai-** ūtu jā- **cināti godalgošanai domātos dze-** ves die- **jas darbus līdz š. g. 1. maijam piesūtīt lietpratēju komisijas pr-jam Kārlim Rabācam, 34** Zinaidas **Marion St., Lyndbrook, N. Y.,** un iz- **U S A.** ejoju iz-

Lai sagādātu godalgai vajadzīgos līdzekļus, valde nodibinājusi īpašu godalgu fondu un laipni aicina biedrus tanī iemaksāt ziedojumus. Iemaksas šai fondā tiks izlietātas tikai Zinaīdas Lazdas godalgai. Valde sagaida, ka ikviens biedrs piedalīsies šai mūsu kopīgajā pasākumā, ziedojot pēc savas iespējas. Ziedojumi adresējami fonda kasierei Marijai Ūdrei, 745 Forry St., Salem, Oregon, U S A.

Godalgu piešķirs reizi pa diviem gadiem par šai periodā publicēto vai sacerēto un godalgošanas komisijai iesniegto labāko dzejas krājumu, vai plašāku atsevišķu dzejas darbu. Godalgoto autoru izziņos dzejnieces nāves dienā.

Godalgu var piešķirt tiklab grāmatā publicētiem, kā manuskriptā esošiem dzejas krājumiem resp. darbiem, ko pēc lietpratēju komisijas publiska izziņojuma tai piesūtījuši vai nu apgādi vai autori. Godalgomajos darbus var proponēt arī lietpratēju komisijas locekļi un Fonda valde.

AN MUSIC
SKAŅU PLATES

aksā $1.60 gabalā.

EP 07
VISI CIEMA SUŅI REJA
Dir. J. Dūmiņš
CEKULAINA ZIĻE DZIED
TUMŠA NAKTE, ZAĻA ZĀLE
Dir. H. Mednis
MEITENĪTE, MELNACĪTE
RĪGA DIMD
KALNI UN LEJAS
Dir. T. Kalniņš

EP 08
KUMEĻIŅI, KUMEĻIŅI
MUGURDANCIS
MAĢAIS DANCIS
Viru kvartets
SUDMALIŅAS V. Stūresteps
I. Dālmanis, vijole;
V. Cirule, klavieres
LAUKU POLKA Jāzeps Mediņš
Orķestris

EP 09
SLIŅĶIS GĀJA LŪKOTIES
SEV SIEVAS
JAUTRĀ LIGAVIŅA
JŪRIŅ' PRĀSA SMALKU TIKLU
Tiroliešu — KAS TO LAI ZIN
Vācu — HEINRICHS UN LĪZE
Meksikāņu — SOLIŅŠ
Viru kvartets

EP 010
SĪKIE PIRKSTIŅI E. Melngailis
A. Vanags, tenors
ES UZKĀPU KALNIŅĀ
A. Vanags un V. Davidone
Orķestris
ROZĒM KAISU ISTABIŅU
V. Davidone un O. Blümberga
Orķestris
MEITIŅA MĪĻĀ
V. Davidone un A. Vanags
Orķestris

EP 011
TŪDALIŅ — TAGADIŅ
A. Jurjāns
Simfoniskais orķestris
Dir. A. Jansons
KAMOLIŅDEJA
GAISMIŅA AUSA
Kokļu ansamblis

EP 012
DĀRGAKMEŅI — GEMS SUITE
J. Vītols
1. Ametists
2. Smaragds
3. Pērle
4. Rubīns
5. Briljants
Simfoniskais orķestris
Dir. L. Vigners

GRĀMATNĪCA
ron Street Toronto 2-B

Marisa Vētras jauno dziedoņu parādē Klīvlendā

Ļoti apsveicama mūsu lielā dziedoņa Marisa Vētras ideja dot iespēju topošajiem mākslinieciem parādīt savas spējas un talantu, uzstājoties ne tikai savās mājās — Kanadā, bet arī ārpus tās — Šoreiz Klīvlendā.

Programmas pirmā daļa bija veltīta ārijām un ansambļiem no Hendeļa, Mocarta, Pučīni, Čaikovska un citu komponistu darbiem. Jau no paša sākuma I. Birne - Veinberga, liriskais soprāns, izcēlās ar samtaino tembru un mūzikālo priekšnesumu. Pučīni ārijā Bohēma. J. Cirulim, dziedot āriju no Pika dāmas „Ja it visas meitenītes" bija izdevība parādīt skaisto baritonu, vieglo dziedājumu; it sevišķi labi viņam padevās zemie toņi. Basa-baritona E. Luksēpsa dziedātā Mocarta ārijā (Bēgšana no Seraiļa) atklājās bagātīgs materiāls ar plašu diapozonu, un bija jūtama jau zināma balss gatavība.

Programmas otrā daļa bija veltīta tikai latviešu komponistu darbiem. Jau pati pirmā dziesma — P. Līcītes „Dzeguze kūko", trio pirmatskaņojums — I. Birne-Veinberga, M. Bērziņa, un A. Ķivlenieks — ieguva klausītājos lielu atsaucību. P. Ulmaņim dziedot divas A. Kalniņa dziesmas, balss skanēja mazliet paklusu, toties priekšnesums bija mūzikāls un tembrs patīkams. T. Ķeniņa tautas dziesma — Ej, saulīte, drīz pie Dieva — duetā I. Birne-Veinberga un M. Bērziņa radīja klausītājos lielu pārdzīvojumu. A. Ķivlenieka mā J. Ķepīša un A. Stromberga dziesmās bija izdevība parādīt klausītājiem savu lirisko tenoru, izcelties ar labu frazējumu, pareizu elpas lietošanu, skaidru dikciju un izjūstu priekšnesumu. A. Ķivlenieka mā ir laimējies uztvert un iegūt jau dažas atziņas mūzikālajā izpildījumā no sava studijas vadītāja Marisa Vētras. M. Bērziņa, dziedot trīs dziesmas (P. Līcītes, J. Ķepīša un A. Kalniņa), iepriecināja klausītājus ar savu īpatnējo meco-soprānu un skaisto priekšnesumu, it sevišķi A. Kalniņa Verdzenes dziesmā. Duetā A. Stromberga pirmatskaņojumā — Redz, kur jāja (Tautas dziesma) baritonam R. Purvam bija izdevība sevi parādīt vairāk kā pirmajā daļā, izceļoties ar temperamentīgo un dinamisko dziedājumu. I. Birne-Veinberga trīs pēdējās A. Stromberga un A. Kalniņa dziesmās sajūsmināja klausītājus ar savu samtaino tembru, vijīgo balsi, izlīdzināto toni un skaisto piano. Programmas nobeigumā tautas dziesmā, A. Stromberga pirmatskaņojums Lokaitiesi, mežu gali — kvartets I. Birne-Veinberga, M. Bērziņa, A. Ķivlenieks un J. Cirulis — bija tik iespaidīgs, ka vajadzēja to atkārtot. Patīkams pārsteigums bija dziedēt šo iespaidīgo dziesmu tik īpatnēji skaistā illustrātīvā daļēji modernā salikumā. Šīni kvartetā ievērības vērts bija balsu dažādu tembru savstarpējais saliedējums, kas kopā ar izjusto un precizo instrumentālo pavadījumu saplūda nedalītā harmonijā. Arī iepriekš dziedātie A. Stromberga pirmatskaņojumi — Nerra dziesma un Redz, kur jāja (tautas dziesma) — guva klausītājos nedalītu un spēcīgu iespaidu.

Ievērojamam vokālās mūzikas paidagogam Marisam Vētram komponists A. Strombergs ir labā roka. Viņa klavieru pavadījumi bija piekļāvīgi, izjūsti un delikāti.

Pēc visa dzirdētā bija konstatējama augsti vērtējama skola, kuras pamatā ir saskatāma pareiza balss nostādīšana, pareiza elpas lietošana, toņu izlīdzināšana, mūzikālitāte, liela precizitāte priekšnesumā u. t. t. Tomēr visam tam pāri paceļas jauno mākslinieku veidotāja Marisa Vētras princips — dziedāt no sirds, ar dvēseli. Viņam pienākas atziņa par māku dot šo pārliecību saviem audzēkņiem. Pēdējo pienākums ir rūpīgi glabāt šo dārgo mantojumu, kas intuitīvi vieno izpildītāju — mākslinieku ar klausītājiem, tā sasniedzot kopā ar techniku augstāko mākslas pakāpi. Gods un atzinība Marisa Vētras bijušajiem profesoriem, pašam dziedonim - paidagogam un mūsu Latvijas konservātorijai!

Mūsu sabiedrības nedalīts uzdevums ir morāli un materiāli atbalstīt jauno censoņu - topošo mākslinieku koncertus, tos apmeklējot un tā stiprinot un celot mākslas vērtību.

Klīvlendas latviešu kolonijā šis bija pirmais šāda veida koncerts, kura sarīkošanu bija kārtojis Klīvlendas latviešu folkloras klubs. Tas bija pulcinājis kuplu skaitu klausītāju. Nerimstošie aplausi un ziedu veltes bija klausītāju patiecība mūsu jaunajiem mākslinieciem par viņu vērtīgo sniegumu.

Austra Gaiķena.

JAUNO DZIESMU KONCERTS 22. APRĪLĪ TORONTO

Antons Ķivlenieks

Alberts Vītols

Ir nepieciešamība iegriesties pie zeltkaļa A. Ķivlenieka, lai nodotu kādu pasūtinājumu, bet saruna norāda, ka pašreizējā laikā tas jāatliek uz dažām nedēļām, jo zeltkalis ir ļoti nodarbināts, proti — ar dziedāšanu. Painteresējoties tuvāk var secināt, ka tiešām nākošās nedeļas viņam ir ierēķinātas.

A. Ķivlenieks par dziedāšanu sācis interesēties trimdas laikā Vācijā. 1947. g. piedalījies Eslingenā izrādītās operetēs „Trejmeitiņas" un „Geiša". Tālāk ceļš ved uz Kanadu, kur dzirdam viņa pievilcīgo tenoru Montreālā, baznīcas, draudžu un organizāciju sarīkojumos. Viņa skandētās dziesmas klausītājiem iet pie sirds. Pirms 6 gadiem pārceļas uz Torontō, un 4 gadī ir Vētras studijas audzēknis. Dzied arī šeit organizāciju un draudžu sarīkojumos, dziedājis Čikāgā, Ņujorkā, Hamiltonā, Londonā u.c. vietās, kā arī „Usiņa nakts" uzvedumā. Piedalījies visos studijas audzēkņu vakaros gan kā solists, gan ansambļos. Viņš pazīstams arī kā aktieris un deklamētājs, mācījies pie Lilijas Stengeles un rež. A. Alkšņa.

Pag. gada aprīlī deva pirmo patstāvīgo koncertu Toronto kopā ar soprāni L. Luksti.

Sakarā ar 22. aprīļa koncertu rodas izdeviba sarunai arī ar baritonu A. Vītolu, kurš tāpat ir pazīstams kā dziedāšanas entuziasts, kura baritons ir iepriecinājis klausītājus. Ar dziedāšanu sācis nodarbotes 1950. gadā, esot Vācijā, dziedot gan nometņu kultūrālos sarīkojumos, gan darba vienību svinībās.

Dziedāšanu mācijies Vācijā pie kādas vācu paidagoģes, bet pēc iecelošanas Kanadā, nu jau vairāk kā 5 gadus ir Marisa Vētras studijas audzēknis. Arī šeit dzied baznīcās, draudžu un organizāciju sarīkojumos, studijas audzēkņu vakaros un kā solists „Dižđanča" trupā. Labprāt pakalpo latviešu sabiedrībai, strādā maizes darbu, un, kā pats saka, dzied nevien karjēras, bet arī prieka pēc. Paredzētajā pirmā koncertā, 22. aprīlī, dziedās baritona un basa partijas dziesmās, ārijās un duetos.

Abi dziedoņi cer uz publikas atsaucību viņu koncertā. Pavadītājs būs komp. A. Strombergs.

Koncerts notiks Unitarian Church telpās piektdien, 22. aprīlī, sākums 8,15. vakarā. **K.**

Eduards Freimanis

SENĀS LIELDIENAS

Kad šūpolēs augstu uzmetu tevi,
Rubeņa trakumā dziedāju —
aijā!
Ķivītes lakstojās, cīruļi smējās,
Gārņi jau saulojās sūnekļu
lejās . . .

Ābelēm pāri, mākoņos lidodams,
Priecīgās lūpas kārodams saucu:
„Aijā, zeltgalvīt, aijā!"
Tad, šūpolēm rimstot, palaidu
tevi. —
Acīm vēl auklēju — aijā!

Ātri tu aizskrēji . . . Sadrūma
cīrulis —
Mākoņu mīlulis — vaivaros
slēpās.
Atpakaļ nenāksi? Saukšu kā
rubenis;
Vieglākas šūpoles citugad siešu.
Gadu — ai, gaŗu — pa tīreli iešu:
Vaivaros slēpās mans Lieldienu
cīrulis . . .
Gaidīšu, zeltgalvīt — aijā!

Kultūras apskats

● **Ap 6.000 klausītāju pagājušajā nedēļā dzirdēja ievērojamā spāņu ģitārista Andres Segovia mūzicēšanu Meseja zālē. Tālais viesis, kas gadā sniedz ap 100 koncertu, šoreiz atskaņoja 4 skaņdarbus, vienu — kopā ar Toronto simfonisko orķestri dirigenta Valtera Suskinda vadībā. Vistei camāk izskanēja solo kompozicijas un mākslinieka sniegtā piedeva. TSO koncertu nobeidza ar Dvoržaka 5. simfoniju, kas pazīstama arī kā „Jaunās Pasaules' simfonija.**

● **Mūsu bračists Pāvils Zariņš savu gadskārtējo koncertu sniegs ceturtdien, 28. aprīlī, plkst 8.15 vakarā Heliconian zālē (35 Hazelton Ave.). Klavierpavadījumus veiks kanadiešu pianists Leo Barkins. Augšminēto koncertmenedžeris Harijs Vorlovs, pie kā arī saņemamas ieejas kartes.** **A. K.**

PIRMAIS KONCERTS JAUNĀ PASAULĒ

No kr.: Latviešu ap-bas Minnesotā pr-ks V. Ravovskis ,pianiste Z. Ore, dziedone Irma Kurme un LAM kult. daļas vad. H. Curiškis E. Grotiņa uzņ.

Labi izdevies Irmas Kurmes koncerts Mineapolē

Dziedātājas Irmas Kurmes dzīves teka sākusies mūsu dzimtenes tālajā Augšzemgales stūrī Slatē. Skolas gaitas viņa sākusi Jelgavā, bet liktenīgais 1944. gads arī viņu kopā ar vecākiem aizrauj uz Vāczemi. Geesthachtā, „Saules" nometnē, Irma nobeidz ģimnaziju un pēc tam Baltijas universitātē Pinebergā sāk studijas architektūrā. Sajuzdama aicinājumu, vēlāk nododas mūzikas studijām, no sākuma Detmoldas mūzikas akadēmijā, bet pēc tam Hamburgas mūzikas augstskolā. 1957. gada pavasarī Irma Kurme nobeidz dziedāšanas meistarklasi pie slavenā vācu mūzikas profesora O. Rees. Prof. Rees, augsti vērtēdams sa-

vas audzēknes dotumus, izgādā viņai stipendiju balss skološanas turpināšanai operas klasē. Un te nu jaunā dziedone gūst lielisku slīpējumu saviem turpmākajiem panākumiem.

Irma Kurme jau koncertējusi Vācijā un Zviedrijā. Spriežot pēc šo zemju mūzikas kritiķu atsauksmēm laikrakstos, dziedone uzrādījusi lielu technisku gatavību un dziļi iejūtīgu dziesmu iztulkojumu.

Š. g. februāra mēnesī dziedātāja ar vīru un dēlu ieradās pie saviem vecākiem Mineapolē. Pēc atpūtas no garā ceļojuma un iejušanās jaunajā mājvietā, svētdien, 10. aprīlī, notika viņas pirmais koncerts šajā krastā — Mineapolē. Irmas Kurmes pirmo koncertu ASV bija sarīkojusi Latviešu apvienības Minnesotā. Koncertu apvienība. Programmas pirmā daļā dzirdējām četrus A. Kalniņa, četrus J. Mediņa un divus H. Pavasara skaņdarbus, bet otrā daļā — V. A. Mocārta, F. Smetanas, Pučini un K. M. Vēbera operu ārijas.

Kā latviešu skaņdarbu, tā operu āriju izvēlē parādījās jaunās dziedones labā gaume un rūpes par zināmu stila vienību.

Irmas Kurmes dziesmu tulkojums bija izjusts un 'zteiksmīgs; sevišķi tas sakāms par H. Pavasara un A. Kalniņa skaņdarbiem. Jauki izskanēja arī J. Mediņa „Narciss." Turpretim Mediņa „Kaķiša dzirnavas," „Runcis un zvirbuļi," un Runcis zābakos" atskaņojumos varēja vēlēties lielāku artistisku kvēli un spēku. Pieminētie operu ārīju atskaņojumi bija izjusti un korrekti, bet it kā ar manāmu „vēsumu" . . .

Vispār dziedone likās pārpūlējusies, kas, domājams, izskaidrojams ar lielo satraukumu un piepūli, gatavojoties savam pirmajam koncertam šajā krastā. Koncerts tomēr liecināja par dziedones technisku gatavību, krietnu, izlīdzinātu un labi skolotu balss materiālu.

Irmas Kurmes pirmais koncerts ASV atzīstams par labi izdevušos. Ļoti iejūtīgi un piekļāvīgi dziedoni pavadīja pianists Zaiga Ore no Čikāgas. Abas mākslinieces saņēma skaistas ziedu veltes un nerimstošus aplausus. Koncerts bija pulcinājis 230 apmeklētāju. **E. T.**

STRATORDA TAGAD UN FESTIVĀLA LAIKĀ

Stratfordā (A.K.) — Pavadot dažas dienas šajā mazajā pilsētiņā, kur katru vasaru notiek ievērojamais Šekspīra festivāls, liekas, ka daudz kas ir mainījies. Faktiski, tāds ir tikai sākuma iespaids. Būtībā, Stratforda ir tā pati mazā un pievilcīgā pilsētiņa Dienvidontario. Starpība vienīgi tā, ka festivāla laikā šeit valda daudz lielāka dzīvība. Uz ielām tad var redzēt arī daudz solidāku publiku. Stratfordas ielās, īpaši vakaros, redzami vienīgi „tīneidžeri," kas it kā bez noteikta mērķa iet no viena restorāna uz otru, katrā neatstājot vairāk par 25 centiem.

Restorānu un hoteļu īpašnieki nav sevišķi iepriecināti par garo ziemas sezonu, kas tiem sagādā nevēlamas brīvdienas. Cenas, salīdzinājumā ar vasaras sezonu, ir daudz zemāks, it īpaši restorānos. Un pat apkalpošana ir krietni paviršāka.

Otrā dienā sabijām īsu laiku festivāla administrācijas telpās. Arī šeit manāms ziemas atslābums, kaut priekšdarbi šī gada drāmas festivālam jau iesākušies. Administrātīvais direktors Viktors Polijs (Victor Polley) paskaldro, ka šis būs visievērojamākais gads Stratfordas Šekspīra festivāla pastāvēšanas laikā. Biļešu iepriekšpārdošana ienesusi jau 70.233 dol. Pagājušajā gadā līdz šim bijušas pārdotas ieejas kartes tikai par 38.500 dolariem. Pagaidām skatītāji-visliekāko interesi izrādījuši par lugu „Romeo un Džūlija" ar Bruno Gerusi un Džūli Haris galvenajās lomās. Ar katru dienu vairāk biļešu tiek izpirktas arī atlikušajām lugām — „Karālis Jānis" un „Sapnis vasaras naktī."

Vieglās mūzikas cienītāji var iegādāties ieejas kartes Gilberta un Sulivana operetei „H.M.S. Pinaforte," ko iestudē slavenais režisors Tairons Gatrī (Tyrone Guthrie). Minētās operetes uzvedums ietelp mūzikas festivāla ietvaros, kas notiks paralēli Šekspīra festivālam.

DRUDŽU REPUBLIKA

T. ZELTIŅA

ROMĀNS

Fr. Milta vinete.

(36. turpinājums)

Puķukāpostiene sarāvās un bailīgi paskatījās izpūrušajā galvā, kas tagad vienaldzīgi skatījās viņai garām. Vajadzēja pierauties, nedrikstēja Bullīša kundzi sakaitināt. Viņa jau tagad tik stipri aizdomīgi izmeta — par smagāku nožēlnieces ceļu. Kad tikai patiesi beigās vēl nesadomā un neliek uz ceļiem rāpties augšā pa kalnu. Jāizliekas labāk par mēmu grēcinieci un pašai pazemīgi jāklausās.

Bet klusēja arī Bullīša kundze. Un tā nu klusēdamas abas izgāja pa kazarmu vārtiem.

Antons nesaprašanā paraustīja plecus un aizgrabnājās ar viras katliņu uz virtuvi, pie kuŗas stāvošā cilvēku rinda jau bija sākusi kustēties. Tie, kas nāca ārā, stāstīja citiem: „Šodien kotletes ar mērci. Kartupeļus gan, pagāni, sametuši katlā nemizotus."

„Kas vainas kartupeļiem ar mizu? Paskat' vien, cik esam izlepuši. Taisni zem mizas jau ir tas labums," bārās Darbaču tēvs, bet citi pastūma viņu uz priekšu, lai iet un nestāv ceļā.

7. JAUNI VĒJI JAUŅAS BIKSĒS

Beidzot bija sagaidīta diena, kad bēgļiem sāka izdalīt no Amerikas atsūtītās drēbes. Tās jau kādu nedēļu bija stāvējušas cieši noslēgtā telpā, kur ielaida tikai tos, ko nometnes komandants bija izraudzījis atsūtīto krājumu izsaiņošanai un sakārtošanai. Par šiem izredzētajiem cilvēkiem klīda apkārt visdažādākās baumas. Daudzi (it īpaši sievietes) zināja stāstīt, ka drēbju šķirotāji nu kļūšot stāvus bagāti. Pārvietoto personu neapskaužamā likteņa iežēlināti, Amerikas miljonāri devībā neesot skopojušies. Drēbes gan esat drusku apvalkātas (cik nu miljonāri tās vispār ilgi valkā — kad apnik, aizmet projām), bet citādi pašas augstākās kvalitātes. Visdārgāko ādu šūdināti kažoki, ar kādiem dāmas pastaigājoties Ņujorkā pa Piekto avēniju. Vairāki sudrablapsu apmetņi, viens pat esot īsta minka. Zīda, samta un mežģiņu kleitas veselām kaudzēm rožaini gaisīgas dāmu veļas. Tāpat arī kungiem esot atsūtīti kažoki no Amerikas dārgākā zvēra rakūna ādām un plīša vai kokika apkaklēm. Uzvalki visādu šķirņu un krāsu, labu labie, ikdienai, rautiem un sportam. Drēbju kabatās daži dāvinātāji šo to vēl ielikuši — dolarus, pulksteņus cigārus vai cigaretes. Šīs drānu kabatās paslēptās papildus dāvanas neviens gan necerēja saņemt, jo tādēļ jau komandants tos cilvēkus norīkojis, lai pārbauda katru vilīti, pievācot tur atrastos. Vispār atsūtīto drēbju krājumus pārunājot (tās bija pēdējo dienu svarīgākais sarunu temats), visi nometnes iemītnieki sašķēlās divās pilnīgi pretēju pasaules uzskatu partijās — pesimistos un optimistos. Neitrālo jeb vienaldzīgo bija vismazākā grupa. Pesimisti ne tikai domāja, bet bija nesatricināmi pārliecināti, ka visas labākās mantas jau aizgājušas garu ceļu un nabaga bēgļiešiem tās neredzēt kā savu ausu. Tās būs jau pievākuši komandanta uzticības inspektori. Daži pat sacījās redzējuši tādu vai tādu „kas dienā pazuda aiz visu pieminētajām slēgtajām durvīm, vakarā nākot laukā ar milzīgu saini padusē. Lupatas vien, tās tur būšot citiem atstātas. Ne velti tik slipēts virs kā Spēlmanis arī iemanījies starp mantu šķirotājiem. Optimisti ticēja, ka svarīgā uzdevuma veikšanai ir izraudzīti goda vīri, kas neņems to, kas viņiem nepieder, un kauniņāja pesimistiskos baumotājus pat ļoti stipriem vārdiem, saukdami tos par tautas kopības jaucējiem.

Lai būtu kā būdams, bet visu nepacietība (pesimistu un optimistu) nedēļas laikā tā sakāpinājās, ka drēbju izdales dienā bēgļi no paša rīta plūda uz ēku, kur viņiem beidzot tiks atvērtas aizslēgtā mantu kambaŗa durvis. Viss gaŗais pirmā stāva gaitenis līdz noliktavas istabai tā galā īsā laikā pieblīvējās cilvēku pilns, rūca, dūca un mutuļoja kā vētras sakustināta jūŗa. Tā visa tik tikko novaldāma draudžēja iegāzties pa durvīm katru reizi, kad Spēlmanis tās atvēra, ielaizdams iekšā jaunu cilvēku porciju, ne vairāk par desmit vienā laidienā. Bet Svaigo un sālīto preču tirgotāju partijas līderis no kājām nebija nogāžams: „Numuriņus, lūdzu parādiet numuriņus, bez tiem neviens lai nedomā iekšā tikt. Nevienu es ārpus kārtas iekšā nelaidīšu, neceriet velti. Kāda kārtība sadalei ir izstrādāta, pie tādas es turēšos kā goda vīrs, kas atbildīgs par savu darbu. Un visiem es piemēroju vienu likumu un dodu vienādas tiesības."

„Vienādas gan — pasaki labāk, cik pats sev nāsīs esi ievilcis un istabā zem gultas pabāzis? Labi, ja būsi mums atstājis lupatu, kur nošņaukt degunu," kāds cilvēks burzmā skaļi šķaudīja žulti.

Spēlmanis skaļajā balsu murdoņā to nedzirdēja, mēģinādams pats patlaban citus pārkliegt: „Lūdzu, negāzieties visi man virsū. Citādi es aizslēgšu durvis, un šodien iekšā neviens netiks. Numuriņus, lūdzu numuriņus. Trīsdesmit otrais. Kam tas ir? Vai trīsdesmit otrais atnācis?"

„Jā, kaimiņi esiet tik labi un palaidiet mani uz priekšu," atsaucās Augusts Auriņš, kam kārtas izlozē bija palaimējies izvilkt diezgan pamazu numuru, bet tuvāk durvīm līdz šim nekādi nebija ticis. Nu viņš ar visiem spēkiem spiedās cilvēku dzīvajā mūrī, jo jaunu drēbju tiešām vajadzēja kā šķ, vecās bija jau tā sadilušas, ka bikšu dibenam vietām spīdēja cauri gaisma.

Augustam brīžiem likās, ka laudis saspiedīs viņu plakanu kā presētu nēģi (citādus viņš Rīgas krogos nebija redzējis) un svārkiem jau bija izstrūkušas visas pogas, bet neatlaidīgi viņš dzinās tālāk, ar nelaimīgu smaidu atvainodamies, kad juta elkoni iespiestu cieviškīgi mīkstā sānā.

„Kādu kukuli tad liderim iegrūdāt?" nošņācās skaudīga balss.

„Cūcene. Vienīgi plika cūcene. Kādreiz dzīvē tāda pagadās," taisnojās Augusts, bet tā vairs cūcene nebija, kad svārki padusē aizdomīgi nostirkšķēja un pārplīsuši nokārās lejup gar vienu sānu. Tā — tie nu ir beigti. Ja nedabū jaunus, tad jāstaigā plikam.

Spēlmanis viņam aiz muguras, gaiteni trakojošo degunu priekšā aizslēdza durvis, Augusts beidzot laimīgs ievilka dziļāku elpu. Patiesi tā bija prātīga doma neielaist noliktavas telpā vairāk par desmit cilvēkiem vienā reizē. Tad nebūtu ko domāt tikt pie kāda vesela apģērba gabala. Pūlis visu samīdītu kājām un saraustītu gabalu gabalos. Tagad mierīgi varēja apskatities, kas īsti te ir. Istabas vienā pusē uz gaŗiem galdiem bija sakrauti vīriešu mēteļi un uzvalki. Otrā pusē sievietes varēja rakties pa krāsainu drānu kaudzēm un to arī neskubināmas darīja.

Augusts novilka saplēstos svārkus (tie tagad valkāšanai vairs nederēja) un sāka apskatīt amerikāņu dāvinātos uzvalkus. Lielākā daļa bija jau krietni apvalkātu, sen vairs modē neesošu drānu, dažas pat salāpītas, bet visas tīras, likās nupat kā nākušas no ķīmiskās tīritavas. Ko vairāk varēja gribēt? Tā bija liela laipniba no pilnīgi svešiem cilvēkiem. Izdaudzināto dārgo kažoku un mēteļu ar kokika apkaklēm, protams, nebija. Cilvēku fantaziju pa laikam ir krāšņa. Ja tā būtu pieticīga, tad nebūtu fantazijas.

Brīdi pārcilājis dažādu krāsu uzvalkus (nekad viņš nemīlēja veikalos ilgi meklēties), Augusts izņēma no kaudzes tumšpelēku žaķeti un uzvilka mugurā. Drēbe laba, odere gluma un tīra, pogas piešūtas stingri, augumam piegulēja. Ko citu meklēs, ņems šo pašu. Apmierināts viņš skatijās, kā galdam otrā pusē ducīga enerģiska sieva grūstīja savu izstīdzējušo vīru. Tas bija sev uzvilcis mugurā balozkrāsas žaķeti un tā tam patika, kaut bija par mazu.

(Turpinājums sekos)

G. BATCHELLER REAL ESTATE BROKER
33 Fairview Blvd., Toronto. HO 3-6612

V. PALMA PĀRSTĀVIS
61 Hogarth Ave., Toronto. HO 1-3670

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH - BROADVIEW: dubultţiegeļu 9 ist. divu dzīv. māja, ūdens-eļļas apkure, plats iebr. ceļš un garāža. Kopīgā cena $19.500,—, iemaksa $3.500,—. Atlikums uz vienu atklātu 10 gadīgu obligāciju.

BEECH RAJ.: atsevišķa dīvstāvu 8 istabu māja, ūdens-eļļas apkure, plats privāts iebraucamais ceļš un garāža. Kopīgā cena $15.500,—, iemaksa $2.000,—. Atlikums uz 10 gadu obligācijām.

DANFORTH - BROADVIEW: 5 istabu māja, eļļas apkure. Kopīgā cena $10.000,—, iemaksa $1.000,—. Atlikums uz izdevīgām 10 gadu obligācijām.

UZTICAMIEM MAJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOSAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLE VISĀ PILSĒTĀ

Paši priecāsities par labo un lēto mājas apsildīšanu
AR ĪRĒTU DABISKĀS GĀZES APKURES IERĪCI
ko var pievienot katrai krāsnij.

TIKAI par $3.50 mēnesī, kopā ar gāzes rēķinu.

- Nekādi pārkārtošanas izdevumi
- Nekas nav jāmaksā par pievienošanu
- Nav jāizliek nauda
- Nav jāmaksā par uzraudzīšanu
- Nav jāmaksā par tīrīšanu u.c.

Garantēta ierīkošana, apkures ierīču uzraudzība par brīvu

SAZINIETIES AR
Consumers' Gas
19 Toronto St., Toronto, EM 2-5858 Local 500

KAKTIŅŠ
TRANSPORTA FIRMA
Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

KONSTATĒJUMS

"Jo kļūst nervozāks un pastiepjas garāks kāds cittautieša sludinājums latviešu laikrakstos, jo blīvāka un garāka savelkas naudas un sainīšu nosūtītāju rinda aiz Vecā Ābera!" konstatē Intūrista licences turētājs, ar kuŗu sadarbojos. Un, patiesi, man nav vēl atnākusi neviena neapmierināta klienta vēstule! Toties saņemu pulka atzinības vēstuļu . . .

VECAIS ĀBERS

Dr. ROMAN PNIEWSKY
Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē.
Speciālists iekšķigās, sieviešu un veneriskās slimībās.
3537 PARK AVE., MONTREAL, P. Q., tel. VI 5-7623, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no pl. 8—9 vakarā

Abonentu ievērībai Zviedrijā

Latvijas Amerikā abonēšanas maksu lūdzam kārtot ar
DV STOKHOLMAS NODAĻU, BOX 220, STOCKHOLM.
LA apgāds

Pārbaudīts
NATIONAL FOOT HEALTH COUNCIL, INC.

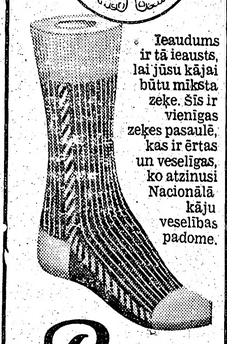

Ieaudums ir tā ieausts, lai jūsu kājai būtu mīksta zeķe. Šīs ir vienīgas zeķes pasaulē, kas ir ērtas un veselīgas, ko atzinusi Nacionālā kāju veselības padome.

Penmans
PATENTĒTAS DUBULTPĒDU ZEĶES

ANGLIJĀ

lūdzam mūsu abonentus, sākot ar š. g. 1. aprīli, abonēšanas maksas kārtot

D.V.F. GRĀMATNICĀ,
72 QUEENSBOROUGH TERRACE,
LONDON, W. 2.

Turpat pieņem arī sludinājumus, kā arī dabūjami BEZMAKSAS paraugeksemplāri.

Tel. BAYswater 1652.

NODARBOŠANĀS VAĻAS BRĪŽOS VIETĒJĀS PIEGĀDES DARBI

Piemērota persona, kam vēlēšanās palielināt savus ienākumus piepelnot brīvajā laikā, var dabūt darbu, piegādājot mājās labi pazīstamas firmas ražojumus.

Tikai preču piegāde — pašam nav jāpārdod.

REFLEKTANTIEM vajadzīgas labas atsauksmes. Jārēķinās ar vismaz 6 stundu darbu. Jābūt braukšanas atļaujai un drošības naudai $1.400,— apmērā.

Pieteikšanās rakstveidā, uzdodot savu adresi un telefona numuru.

Rakstiet:

PERSONNEL MANAGER.
Box 27, Station H,
Montreal, P.Q.

MONTREĀLĀ
Europe Stationary
1980 St. Catherine W.,
dabūjami
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķi numuri

Šī apliecība

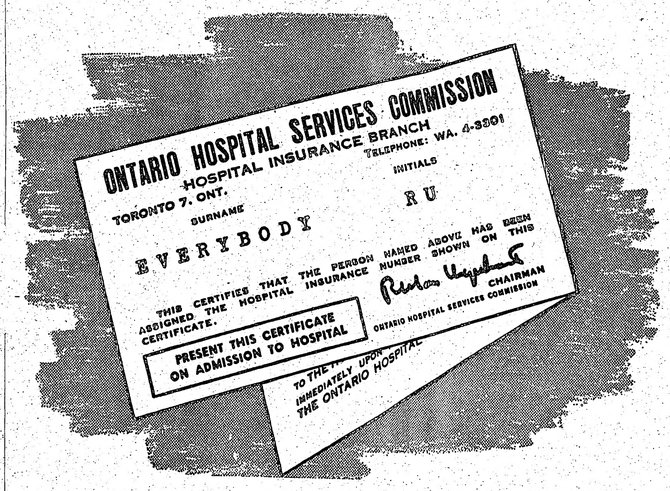

— samazina RŪPES ONTARIO provinces iedzīvotājiem

ŠODIEN VAIRĀK KĀ 5½ MILJONA ONTARIO PROVINCES IEDZĪVOTĀJU IR NODROŠINĀTI AR

ONTARIO SLIMNĪCU APDROŠINĀJUMIEM

TAS NOZĪMĒ, KA 93% IEDZĪVOTĀJU TAGAD IR TIESĪGI SAŅEMT MAKSIMĀLI IESPĒJAMO APDROŠINĀJUMU, LAI VARĒTU SEGT MAKSĀJUMUS PAR ĀRSTĒŠANĀS LAIKU SLIMNĪCĀS

4.200.000 ONTARIO IEDZĪVOTĀJU APDROŠINĀTI GRUPĀS . . . 26.000 uzņēmumu un organizācijas kārto apdrošinājumus saviem darbiniekiem vai biedriem.

1.200.000 IEDZĪVOTĀJU SAVUS APDROŠINĀJUMUS kārto tieši ar pārvaldi.

100.000 PAŠVALDĪBU APGĀDĀJAMIE arī ir apdrošināti.

$158.000.000 TIKA IZMAKSĀTS 1959. GADĀ par parastajās nodaļās slimnīcās esošajiem pacientiem.

IK MĒNESI PAGĀJUŠAJĀ GADĀ VAIRĀK KĀ 80.000 PACIENTU baudīja tiesības ārstēties slimnīcās pēc Ontario Hospital Insurance noteikumiem. Šais ārstēšanās gadījumos bija tādi, kuŗiem ārstēšanās bija īslaicīga, kā arī tādi, kuŗiem ilgu laiku vajadzēja palikt slimnīcā, kas citos apstākļos tiem būtu maksājis vairākus tūkstošus dolaru.

8.000 GADĪJUMOS ONTARIO IEDZĪVOTĀJI SAŅĒMA ATBALSTU pa to laiku, kamēr atradušies ārpus Ontario provinces.

VAIRĀK GULTU SLIMNĪCĀS

Pašvaldības, slimnīcas un apdrošināšanas pārvalde ir darījušas iespējamo, lai Ontario provincē sagādātu vairāk vietu slimnīcās. Šo darbu atbalsta arī Federālā valdība. 1959. gadā 2.000 vietu tika no jauna iekārtotas; 3.000 vietas tiek gatavotas, un vēl paredzēts paplašināt slimnīcas par 3.500 vietām.

KO TAS VISS JUMS NOZĪMĒ?

Tas nozīmē daudz. Bet jums, kā apdrošinātai personai, tas nozīmē to, ka nav vairāk rūpju par izdevumiem, kas varētu celties gadījumā, ja ārsts jums parakstītu nepieciešamo ārstēšanos slimnīcā. Tas nozīmē, ka visiem tiem ir mierīgs prāts, kas ietelp apdrošināto skaitā.

ESIET APDROŠINĀTI!

KAS JUMS DARĀMS

JA mainat darbu . . .
Paņemiet maksājumu apliecību (forma 104) no darba vietas, ko atstājat.

JA apprecaties . . .
Tādā gadījumā ir vajadzīgs ģimenes cilvēku apdrošinājums. Nekavējoties piesakiet darba vietai vai apdrošināšanas lietu kārtotājam, lai jūs būtu nodrošināti. Ja gadījumā maksājat tieši . . . paziņojiet apdrošināšanas pārvaldei.

JA esat sasnieguši 19 gadus . .
Tas nozīmē, ka jūs vairs neesat apdrošināti kopā ar jūsu vecākiem, un viņu apdrošinājuma apliecībā neietelpat. Līdz ko sasniedzat 19 gadu, ir vajadzīgs pašam savs apdrošinājums. Formulāri dabūjami slimnīcās, bankās, pastā, kā arī tieši pārvaldē.

JA mainat dzīves vietu . . .
Ja maksājumus kārtojat grupās, nekas nav jādara, bet ja maksājumus kārtojat tieši, tad nekavējoties paziņojiet pārvaldei adreses maiņu.

JA tiekat ievietoti slimnīcā . . .
Raugaities, lai jums būtu klāt apdrošināšanas apliecība, vai vismaz jums jāzina apdrošinājuma numurs. Tāpēc atzīmējiet apdrošinājuma numuru, lai tas aizvien būtu pie rokas.

JA vajadzīga pirmā palīdzība . . .
Iegaumējiet — pirmai palīdzībai, atrodoties ārpus slimnīcas, jūs esat apdrošināti 24 stundas pēc negadījuma vai slimības iestāšanās.

Ievērojiet . . .
Vienmēr maksājumus kārtojiet savlaicīgi. Kārtīgi un laikā izdarītie maksājumi nodrošina jūsu nākotni. Tas kādu dienu jums var būt par svētību.

LASIET slimnīcu apdrošinājuma "Ceļrādi"
Interesanta maza brošūriņa, kas sniedz jums atbildes. Tās dabūjamas darba vietās, slimnīcās, bankās, pastā, kā arī tieši apdrošināšanas pārvaldē.

JA JŪS NEESAT APDROŠINĀTI, JŪS NEESAT TIESĪGI SAŅEMT ĀRSTĒŠANĀS IZDEVUMU ATMAKSU.

Pieteikšanās veidlapas dabūjamas slimnīcās, bankās, pastā un apdrošināšanas pārvaldes birojos. Darba vietas ar 6 līdz 14 darbiniekiem var izveidot grupas. Sazinieties ar apdrošināšanas pārvaldi.

ONTARIO HOSPITAL SERVICES COMMISSION
TORONTO 7, ONTARIO

TENORA ANTONA Ķ
UN BARITONA ALBERT
DZIESMU UN
piektdien, 22. aprīlī, plkst. 8.15 v
GREGATION baznīcas zālē, 1
Pie klavierēm ALF
Programmā: Kepīša, A. Kalniņa, J. V
Ieejas maksa $2.— un $1.50. Biļetes iepriekš
Street, un koncertvakarā pie kases.

VISĀDAS KRĀSU
ATTĪSTĪŠANA
ĀTRA UN PIRMKLASĪG
PIEŅEM:
DV. GRĀMATNICA,
Darba laiks no pl. 9—6, sestdieni

Jūs ietaupīsit naudu

Alfred
STIKU
Rea
uzticamiem pakalpo
nekustamu īpašu
HU 1-0431.
189 BALLIOL ST.,

SKAŅOJU KLAVIERES
JĀNIS CIR
HO 6-7580,

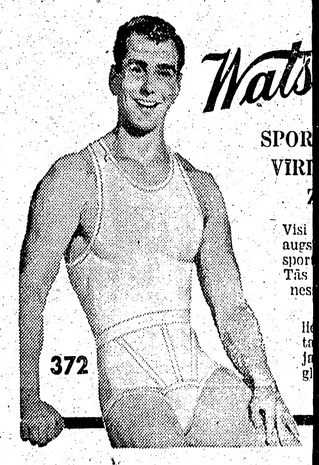

Wats
SPOR
VĪRI
Visi
augs
spor
Tās
nes

Iepriecīniet paši sevi un savus drau
Lieldienās ar brīnišķīgajām s

LATVIJA	$9.00	TEIK	
BALTIE CERIŅI	6.50	SIGU	

Pasūtinājumus sūtīt
FIELD DRUG CO.,
1392 EGLINTON AVE. WEST, TORONT
Taupiet COD pasta nodevu, piesūtot samak
teikumu.

Cook Funeral Home 721 Toron

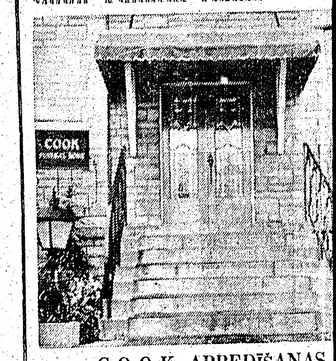

COOK APBEDĪŠANAS
721 Bloor St., W. (pie Christie).
MODERNA KAPLIČA AR ERGĒLU P
SPEJĀM. IZVADĪŠANAS CEREMONIJAS

. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

ANFORTH - BROADVIEW: 5 istabu mā-
las apkure. Kopīgā cena $10.000,—, ie-
$1.000,—. Atlikums uz izdevīgām 10 gadu
ijām.

BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ
MĀJAS LIELĀ IZVĒLE VISĀ PILSĒTĀ

KONSTATĒJUMS

vozāks un pastiepjas gaŗāks kāds cittautieša
viešu laikrakstos, jo blīvāka un gaŗāka savel-
sainīšu nosūtītāju rinda aiz Vecā Ābera!"
ta licences turētājs, ar kuŗu sadarbojos. Un,
v vēl atnākusi neviena neapmierināta klienta
saņemu pulka atzinības vēstuļu . . .

VECAIS ĀBERS

evērībai
ījā
ā abonēšanas
kārtot ar
AS NODAĻU,
CKHOLM.
LA apgāds

Ieaudums ir tā ieausts, lai jūsu kājai būtu miksta zeķe. Šīs ir vienīgas zeķes pasaulē, kas ir ērtas un veselīgas, ko atzinusi Nacionālā kāju veselības padome.

Penmans
PATENTĒTAS
DUBULTPĒDU
ZEĶES

ANGLIJĀ

lūdzam mūsu abonentus, sākot ar š. g. 1. aprīli, abonēšanas mak-
sas kārtot

D.V.F. GRĀMATNĪCĀ,
72 QUEENSBOROUGH TERRACE,
LONDON, W. 2.

Turpat pieņem arī sludinājumus, kā arī dabūjami BEZMAKSAS paraugeksemplāri.

Tel. BAYswater 1652.

NODARBOŠANĀS VAĻAS BRĪŽOS VIETĒJĀS PIEGĀDES DARBI

Piemērota persona, kam vēlēšanās palielināt savus ienākumus piepelnot brīvajā laikā, var dabūt darbu, piegādājot mājās labi pazīstamas firmas ražojumus.

Tikai preču piegāde — pašam nav jāpārdod.

REFLEKTANTIEM vajadzīgas labas atsauksmes. Jārēķinās ar vismaz 6 stundu darbu. Jābūt braukšanas atļaujai un drošības naudai $1.400,— apmērā.

Pieteikšanās rakstveidā, uzdodot savu adresi un telefona numuru.

Rakstiet:

PERSONNEL MANAGER,
Box 27, Station H,
Montreal, P.Q.

MONTREĀLĀ
Europe Stationary
1980 St. Catherine W.,
dabūjami
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķi numuri

TENORA ANTONA ĶIVLENIEKA
UN BARITONA ALBERTA VĪTOLA
DZIESMU UN ĀRIJU VAKARS

piektdien, 22. aprīlī, plkst. 8.15 vakarā, FIRST UNITARIAN CONGREGATION baznīcas zālē, 175 St. Clair Ave. W., Toronto.

Pie klavierēm ALFRĒDS ŠTROMBERGS.

Programmā: Ķepīša, A. Kalniņa, J. Vītola, A. Štromberga, Pučīni u. c. darbi.

Ieejas maksa $2.— un $1.50. Biļetes iepriekš pārdošanā Lotus puķu veikalā, 802 Bathurst Street, un koncertvakarā pie kases.

TLB

VISĀDAS KRĀSU FILMAS
ATTĪSTĪŠANAI UN KOPĒŠANAI.
ĀTRA UN PIRMKLASĪGA APDARE DAŽĀDOS LIELUMOS.
PIEŅEM:
DV. GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B,
Darba laiks no pl. 9—6, sestdienās no pl. 9—1 dienā.

Jūs ietaupīsit naudu un laiku ar
Alfred STIKUTS Real Estate
uzticamiem pakalpojumiem Jūsu nekustamu īpašumu iegādē.
HU 1-0431. HU 1-7103.
189 BALLIOL ST., TORONTO 7.

SKAŅOJU KLAVIERES
JĀNIS CIRULIS
HO 6-7580, Toronto

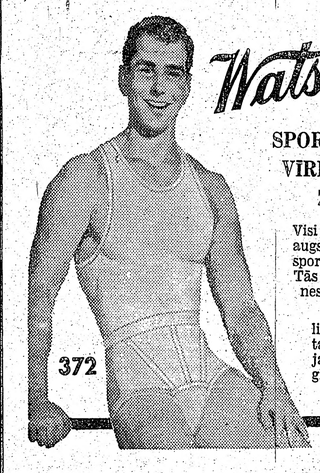

Watson's
SPORTA KREKLI VIRIEŠIEM UN ZĒNIEM
Visi darbīgie vīrieši augsti vērtē Vatsona sporta apakšbiksītes. Tās ir elastīgas un nesalīdzināmi ērtas. Ilgi valkājamas, lietpratīgi piegrieztas, viegli mazgājamas — nav jāgludina. Labi piegulošas.
15 - W - O

Iepriecīniet paši sevi un savus draugus šinīs Lieldienās ar brīnišķīgajām smaržām

LATVIJA	$9.00	TEIKA	$2.75
BALTIE CERIŅI	6.50	SIGULDA	1.75

Pasūtījumus sūtīt
FIELD DRUG CO.,
1392 EGLINTON AVE. WEST, TORONTO 9, ONTARIO
Taupiet COD pasta nodevu, piesūtot samaksu reizē ar pieteikumu.

Cook Funeral Home — 721 Bloor St., W., Toronto. LE 6-2245

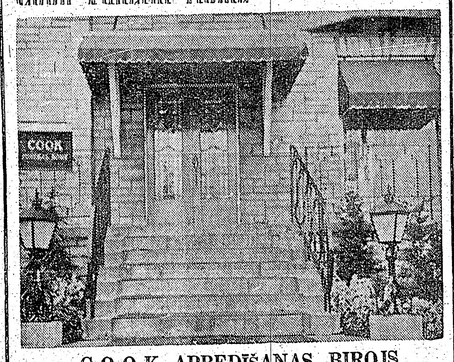

COOK APBEDĪŠANAS BIROJS
721 Bloor St., W. (pie Christie). LE 6-2245
MODERNA KAPLIČA AR ĒRĢEĻU PAVADĪJUMA IESPĒJĀM. IZVADĪŠANAS CEREMONIJAS IZKĀRTO PĒC
F. Cook — vad.

ZIVIS
. . . Labākie Kanadas zivju produkti . . . jūsu pārtikas veikalu dzesētājos . . .
HIGH LINER
- Zivju filejs
- Zivis un cepti kartupeļi
- Zivju gabaliņi
- Pildītas zivis

LUNENBURG SEA PRODUCTS Limited,
37 King St. E., Toronto, Ont.

TIKAI PAR 1 DOLARU
darba algas technikuma audzēknis izlabo radioaparātus. Lietpratīgs darbs. Zvanīt vakaros, HI 4-8536.

Pudiņu un cepumu pulveri tikai no
DR. OETKER

TAUTIEŠI,
turpmāk naudu ir iespējams nosūtīt uz LATVIJU ar mūsu Sainīšu nodaļas starpniecību.
NAUDU pārsūtām ar gaisa pastu, un to saņem visātrākā laikā.
IZMAKSĀ par vienu dolaru 10 rubļu — pēc tūristu kursa. Pakalpojuma maksa:
līdz $50.— ir $3.—,
virs $50.— ir $5.—.
DV SAINĪŠU NODAĻA,
123 Huron St., Toronto 2-B, Ontario, Canada.

Vass & Rendek
ADVOKĀTS — NOTĀRS
455 Spadina Ave., Apt. 403 (College un Spadina ielas stūrī)
Tel. birojā — WA 2-6111, WA 2-6112, Toronto.

LATVIJAS AMERIKĀ
pārstāvis
KLĪVLENDĀ
pieņem jaunus abonentus, kārto abonementu pagarinājumus un sniedz informāciju.
J. Ezergailis, 12102 Miles Ave., Cleveland 5, Ohio, USA.

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

ŅUJORKĀ

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y. Dievkalpojumi Betlemes baznīcā.

DETROITA

Mācītājs Valters Līventāls, 12682 Montevista, Detroit 38, Mich.

ČIKĀGĀ

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W., Ferdinand St.

Svētdien, 24. aprīlī, pl. 10, bērnu dievvārdi un svētdienas skola. Pl. 11 dievkalpojums ar dievgaldu, — draudzes darbinieku amatā ievešanai un skautu un gaidu Jura dienai. Iesvētes mācība.

Aurorā (Ill.) 420 Dawners Pl., Mūsu Pestītāja baznīcā, 24. aprīlī, pl. 3. pp., dievkalpojums un svētdienas skola. Māc. A. Rautenšilds. Pēc dievkalpojuma Auroras novada jauniešu teātŗa izrāde sarīkojumu zālē.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Jāņa draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu, plkst. 10,00 rītā, draudzes baznīcā, 1701 N. Richmond ielā. Māc. G. Straumanis.

Māc. Pāvils Kirsons, Melvudā, Ill., tel. FI 2-2420

Sv. Pāvila ev. lut. draudzes dievkalpojumi ik svētdienas, plkst. 11.30 dienā Čikāgas luteŗāņu semināŗa baznīcā, 1644 So. 11th Ave., Maywood. Ik svētdienas no plkst. 9.45 līdz 11.15 dienā svētdienas skola.

Māc. A. Sudars, 1030 — 30 Ave. Belwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev. lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, pl. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9,30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru, pl. 7,30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave., tel. 44619.

Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā, pl. 2 dienā, bērniem pl. 1,15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMVA's telpās, 120 W. Lexington Ave.

Māc. A. Plebalgs, Kalamazū, 328 S. Rose St., tel. 4-8255.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S. E. Grand Rapidi.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 10 no rīta un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā pl. 2 p.p., bērniem pl. 1.15 p.p.

Kalamazū sv. Jāņa ev. - lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā, pl. 2 dienā, bērniem pl. 1,15.

Mineapolē St. Paula latviešu ev.- lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S. 7th Ave

Latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Sparks ielā.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. Kristus draudzes dievkalpojumi draudzes baznīcā, 1900 W. Washington ielā katru svētdienu, pl. 1.30 dienā. Draudzes svētdienas skola pl. 1.00 dienā. Jaunatnes stunda pl. 3.00 dienā. Māc. J. Meisters.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis — 427 Van Norman St., Port Arthur, Ont., tel. 40302.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Māc. A. Lasis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510

24. aprīlī, plkst. 2. pp., Skautu un gaidu jendas dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.

1. maijā, plkst. 2pp. Trīsvienības baznīcā dievkalpojums, Svētdienas skola, jauniešu grupa, koŗa mēģinājums.

8. maijā, plkst. 2. pp., Sv. Jāņa baznīcā — Ģimenes dienas dievkalpojums, Svētdienas skola, jauniešu grupa, iesvētes mācība, koŗa mēģ.

15. maijā, plkst. 2. pp. Trīsvienības baznīcā dievkalpojums, Svētdienas skola, jauniešu grupa. Pēc dievkalpojuma Koŗa vakars ar mūzikālu programmu.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

24. aprīlī — Lieldienu atsvētē — plkst. 2.30 p. p. evaņģelizācijas dievkalpojums. Spredikos viesis māc. J. Praulinš no St. Katarīnēm. Svētdienas skola.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 269 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā, 18 Victoria Ave., S., tel. CE 2-2385.

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONĀRU

dievkalpojumi notiek Stanley Ave., baptistu baznīcā. Sniedz visus garīgus paskaidrojumus.

Bībeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA 9-1097.

SADBERĪ

Māc. Ed. Kerģis, 153 Bancroft Dr., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3283.

Māc. V. Sēters, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Tel. HU 4-8394. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

Māc. Arturs Voitkus, Dievkalpojumi notiek Jāņa ev. - lut. baznīcā, 4345 Marcil Ave., (pie Monkland Ave.). Draudzes nams, kanceleja un māc. dzīvoklis — 3438 Rosedale Ave., tālr. HU 9-3224.

Trešdien, 20. aprīlī, plkst. 8 v. Bībeles stunda.

Piektdien, 22. aprīlī, plkst. 7.30 vakarā iesvētāmo bikts dievkalpojums.

Svētdien, 24. aprīlī, plkst. 1.30 p.p., iesvētību dievkalpjoums.

Svētdien, 1. maijā, plkst. 1 p.p., Svētdienas skola; plkst. 1.30 dievkalpojums.

Svētdien, 8. maijā, plkst. 1.30 p.p., Ģimenes dienas dievkalpojums.

ST. KATARĪNES

Māc. J. Praulinš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Cahtarines, Ont Tel. MU 5-5098.

Niagarā latviešu ev.-lut. draudzē dievkalpojums 1. maijā, pl. 2 p.p. angļikaņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

EDMONTONĀ

Māc. Elmārs Caune (10980 - 125 St. Tālr.: HU 8-1693, Edmonton, Alta).

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl 8 Bībeles vakari Welmer Road baznīcas telpās.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 14 Park Rd., Bloor pazemes pieturas tuvumā. Svētdienu rītos, pl. 10.45—11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu; vīŗu garums 1350 — Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218.

DĀVANĀM
- JAUNĀKĀS GRĀMATAS.
- KOKA IZSTRĀDĀJUMI.
- ĀDAS IZSTRĀDĀJUMI.
- KERAMIKA.

DV GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT.
Atvērta darbdienās no pl. 9—6 vakarā. SESTDIENĀS NO PL. 9—1 DIENĀ.

OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE ST., Toronto,
WA 1-3924

GEORGE RADIO-TELEVISION
Pārdošana. Labošana. Īrēšana.
Weston, 2544 Weston Rd.
HI-FI, RADIO, AUTO RADIO, PLAŠU ATSKAŅOTĀJI, SKAŅU LENŠU APARĀTI
CH. 1-8104
Garantēts darbs
3 bloki dienvidos no 401. ceļa

Toronto austrumu daļā
IZĪRĒJAMA
glīta mēbelēta istaba ar virtuves lietošanu
vieniniecei.
Zvanīt katrā laikā
HO. 3-9860, Toronto

Sunnyside
IZĪRĒJAMA
glīta, mēbelēta istaba ar virtuves lietošanu.
Toronto rietumos.
Zvanīt katrā laikā
LE 1-5193 Toronto.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM
Tel. LE 4-1403

DAUGAVAS
PREMIJAS ZIME
DAUGAVAS
KAPITĀLDARBIEM

Šī prēmijas zīme dod tās īpašniekam vienreizēju iespēju iegādāties vērtīgos Daugavas latviešu kultūras kapitāldarbus

AR **10-15** VAI **20%** NOLAIDI

Mūsu piedāvājums aptver sekojošus kapitāldarbus:
- Ērika Ādamsona raksti 2 sējumos
- Kārļa Skalbes raksti 6 sējumos
- Augusta Saulieša raksti Neaizbeŗamā aka
- Latviešu tautas teikas V. Strēlertes sakopojumā
- dzeju antoloģija Tā zeme ir mūsu
- Arveda Švābes Latvijas vēsture 1800 — 1914
- Ulža Ģērmaņa Latviešu tautas piedzīvojumi
- Aleksandra Čaka Mana paradīze, illustrēta
- Jāzepa Vītola 200 latviešu tautas dziesmas

Pasūtinot līdz ar iemaksu vienu grāmatu vai kopotu rakstu vienu sējumu, iegūstat 10% atlaidi

Pasūtinot līdz ar iemaksu divas grāmatas vai kopotu rakstu divus sējumus, iegūstat 15% atlaidi

Pasūtinot līdz ar iemaksu trīs vai vairāk grāmatas vai kopoto rakstu sējumus, iegūstat 20% atlaidi

Šis prēmijas piedāvājums ir spēkā tikai līdz 15. maijam.

Piedāvājums spēkā vienīgi tad, ja pasūtinājumu rakstāt uz viena no prēmijas zīmes kuponiem, tur minat skaidri un salasāmi savu vārdu un adresi un to parakstāt.

Prēmijas zīme ir deriga vienīgi pasūtinājumam ar tūlītēju samaksu tieši apgādam vai tam apgāda pārstāvim, kuŗa vārds un adrese ir uz prēmijas zīmes.

DAUGAVAS PRĒMIJAS ZĪMES
PASŪTINĀJUMA KUPONS
derīgs līdz 1960. g. 15. maijam.

Lūdzu sūtiet man nekavējoties ar × autzīmētās grāmatas, par kuŗām saņemu atlaidi saskaņā ar noteikumiem, kas minēti uz prēmijas zīmes.

☐ Skalbes rakstu I. sējums	$5.50	.....
☐ Skalbes rakstu II. sējums	$4.75	.....
☐ Skalbes rakstu III. sējums	$4.50	.....
☐ Skalbes rakstu IV. sējums	$4.75	.....
☐ Skalbes rakstu V. sējums	$4.75	.....
☐ Skalbes rakstu VI. sējums	$4.75	.....
☐ Ādamsona rakstu komplekts 2 sējumos	$13,80	.....
☐ Saulieša raksti: Neaizbeŗamā aka	$8.—	.....
☐ Latviešu tautas teikas	$4.25	.....
☐ Dzejas antoloģija: Tā zeme ir mūsu	$5.50	.....
☐ Švābes Latvijas vēsture 1800 — 1914	$12.-	.....
☐ Ģērmaņa Latviešu tautas piedzīvojumi	$5.50	.....
☐ Aleksandra Čaka, Mana paradīze	$6.—	.....
☐ Vītola 200 Latviešu tautas dziesmas	$12.-	.....

Pasūtināto grāmatu kopsumma pēc kataloga cenas: .....
Prēmijas atlaide 10%, 15%, 20% .....
Maksāju ar ....
Vārds, uzvārds (Mr., Mrs., Miss) .....
.....
adrese .....
.....
datums: ..... paraksts: .....

Šo kuponu līdz ar samaksu atsūtīt
DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCAI
123 HURON ST., TORONTO 2-B., ONTARIO, CANADA.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
līdz ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi:
Mr., Mrs., Miss .....
Adrese: .....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....
..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)
Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St. Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāčs, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

ČIKĀGAS „HULL HOUSE" ĒKA „JUBILĀRE"

Čikāgieši pošas Hull House 100 gadu svinībām, kuŗas sāksies maija sākumā un turpināsies ilgāku laiku. Pirms 100 gadiem šo pirmo kultūras namu Čikāgā nodibināja kundze Ādama, ieguldot tur savu ietaupījumu un uzbūvējot to nama daļu, kuŗā līdz izdegšanai notika teātŗa izrādes. Ādama bijusi fanātiska kultūras un miera domu paudēja, sarakstījusi par šiem jautājumiem vairākas grāmatas, iegūdama Nobeļa prēmiju, kuru arī ieguldījusi nama izbūvē, piebūvējot jaunus korpusus. Darba un ideju veicināšanā nākuši talkā arī citi, piem., Bowen kundze, kuŗa, par piemiņu savam vīram, uzcēlusi dižo ēkas daļu ar sporta un sarīkojumu zāli, kuŗā ietelp ap 1.000 apmeklētāju, telpas jaunatnes klubiem, dažādām nodaļām jaunatnes apmācībām praktiskos darbos, piem., šūšanā, galdniecībā, zīmēšanā, keramikā u.t.t.

Kad nams celts, tas atradies tālu ārpus pilsētas. Tad šai apkārtnē būvēt namus sākuši vācieši, viņus izspieduši itālieši, kuŗi pašreiz cīnās ar grieķiem; bet visus tos izvietos citur, jo pilsēta visā apkārtnē namus noplēš, lai celtu modernas mājas, ierīkotu zālājus, u. t. t. Tagad Hull House ieņem veselu bloku. Tas izaudzis par respektējamu pasākumu, satiksmes biroji ieteic šo namu apskatīt ekskursijām, tajā redzami arī mākslas un vēsturiski priekšmeti, kuŗus dāvinājuši labvēļi. Kerāmikas nodaļu apmeklē rakstn. Al. Rubuļis, māksl. L. Bērziņa, Reinis Eikens, kas jau paguvis savus glītos darbus tur izstādīt. Nams jo plaši savas durvis atvēris latviešu sarīkojumiem, un pirms 10 gadiem biedrības to arī kupli izmantoja. Minams, ka tur notika pirmās latviešu teātŗa izrādes 1907. gadā. Tās organizējis V. Vilks, kuŗš vadījis arī režijas, gatavojis dekorācijas un spēlējis līdzi. Teātris darbojies līdz 1937. gadam. Pēc tam, kā veclatvieši šo rindiņu rakstītājam stāstīja, nododot viņam arī visas izrāžu programmas, sarīkota tikai viena izrāde gadā. Nu darbu turpinot jaunatbraucēji, kas joprojām bieži izmanto šo namu, kuŗa tagadējais direktors - rīkotājs ir R. V. Ballards.

Noplēsto namu vietā jau uzcelta jauna skola un baznīca katoļiem. Pieminams, ka teātŗa zālē notikuši arī dievkalpojumi. Tajā bija teicamas ērģeles, kuŗas izdega, jo karstajā ugunsvelmē sabojājās stabules. Ēkas daļu pašreiz pārņem augstskola, un tajā iebūvē telpas lekcijām un studentu mītnēm.

Namā ilgu laiku dzīvojis ASV pazīstamais politiķis Stivenss, savas trimdas gaitas tur vadījis bij. Čechoslovakijss prez. Masariks, kuŗa istabā, viesojoties Čikāgā, apmetušies arī latviešu mākslinieki. Tāpat namā patvērušies citi politiski emigranti un dažas latviešu bēgļu ģimenes, bēgdamas no komūnistu terrora Latvijā.

— ro.

LATVIJAS AMERIKA

pārstāvis

ST. KATARĪNĒS

H. Greble, 85 Maple St., St. Catharines, Ont., kārto abonementu, sniedz un pieņem informāciju.

PARADISE POOLS LTD., TORONTO

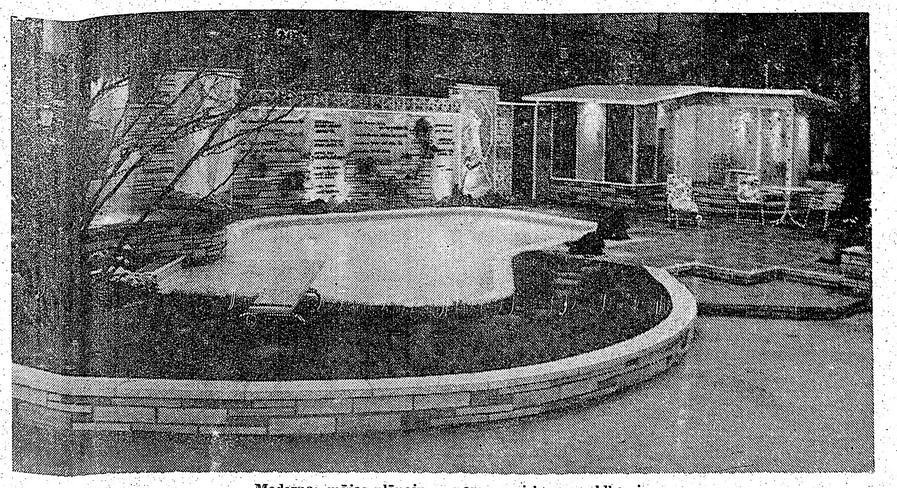

Modernas mājas plānojuma paraugprojekts ar peldbaseinu.

Kanadas „National Home Show" Toronto, kas notika aprīļa sākumā Nacionālās izstādes laukumā varēja redzēt visu, kas saistīts ar mājas iekārtojumu moderna cilvēka vajadzībām un prasībām — no adatas līdz automašīnai. Šī bija 9. gadskārtējā izstāde, kas priekšmetu daudzuma un labuma, kā arī apmeklētāju skaita ziņā pārspēja iepriekšējās. Apmeklētāju uzmanību galvenokārt saistīja Paradise Pools (Toronto) Ltd. stends ar šīs firmas līdzīpašnieka un viceprezidenta Aleksandra Budrēvica mājas dārza projektu. A. Budrēvics ir pazīstams latviešu skautu vaditājs un Tērvetes vienības pr-ks. Viņš beidzis Latvijas valsts Ziedoņu dārzkopības skolu un papildinājies Anglijā, gūdams arī labu praksi plānošanā. Viņš pats saka, ka šai modernajā laikmetā maz kas vairs palicis noderīgs no tām zināšanām, ko ieguvis Ziedoņos.

A. Budrēvics firmā ir galvenais vaditājs un līgumu līdzējs, un tā ir vienīgā Toronto dārzu un peldbaseinu plānošanas un ierīkošanas sabiedrība. Viņš šai nozarē jau strādā 5 gadi, darbojas arī Ontario peldbaseinu apvienības valdē. Viņa vadītā sabiedrība vasarā nodarbina ap 35 strādniekus.

Peldbaseinu plāni ir pašu projektēti, kuŗos rasti moderni uzlabojumi, piem., baseinu sienas tiek būvētas no „Fibrglass" materiāla (80% stikls, 15% nailons), bet baseina grīda betonēta. Ūdens maiņa noris ar automatisku filtru palīdzību, to filtrējot caur smiltīm. „Fibrglass" materiāls ir ļoti stiprs, tur krāsu un nerūs.

Paradise Pools Ltd. Kanadā ir kļuvusi populāra, jo vienā projektā ietelp peldbaseini un dārzi, un pati sabiedrība tos arī ierīko. Izstādes laikā pārdoti 12 peldbaseini un saņemti daudzi pasūtinājumi. Viduvēja peldbaseina un dārza ierīkošana izmaksā ap $4.000,- (baseins $3.000,- un dārzs $1.000).

Runājot par latviešu klientūru, A. Budrēvics paskaidro, ka tādas sabiedrībai vēl nav, bet tuvākā nākotnē tā ir ļoti iespējama. Viņš iesaka vairīties no lētiem objektiem, bet galveno vērību pievērst kvalitātei. Iesaka darījumus kārtot ar firmām, kam lielāka pieredze. Arī no dārzniecības viedokļa raugoties, viņš ieteic pirkt kokus un košuma krūmus no firmām ar labu vārdu un kas dod garantijas, jo bieži nākas piedzīvot, ka iegādājoties mājas izdaiļošanas kokus no nepazistamām firmām, jāpiedzīvo vilšanās.

Izstādes laikā A. Budrēvics deva ½ stundas interviju radio; pagājušā gada izstādē tāda bijusi jādod televizijā. Klausītājiem licis saprast, ka ir latvietis un nāk no Latvijas.

Vērojot mūsu tautieša enerģiju, cerams, ka sabiedrība viņa vadībā gūs vēl labākus panākumus.

K.

Apgāda IMANTA jaunās grāmatas

Ģen. Rūdolfs Bangerskis

MANA MŪŽA ATMIŅAS

— jauns kapitāldarbs latviešu trimdas grāmatniecībā — 4 sējumos, kuŗa pēdējais sējums iznāks šajās dienās. Pēc divu gadu intensīva darba apgāds nodod visu plašo ģen. Bangerska atmiņu un laikmeta liecību klāstu sabiedrības ricībā, reizē atzīmējot ar to mūsu izcilā karavīra un valstsvīra divu gadu nāves dienu, š. g. 24. februārī. Šis apm. 1800 lapp. apteŗošais un bagātīgi illustrētais darbs interesēs visus, kam tuva Latvijas pagātne, bet jo sevišķi tās nesenās vēstures posms 2. pasaules kaŗa laikā.

Ģen. Bangerskis šo atmiņu I sējumā stāsta par savu bērnību, skolas gaitām, militāro izglītību, pieredzi krievu-japāņu un 1. pasaules kaŗā, kā arī Ziemassvētku kaujās Latvijā. Cena: ies. $4.80.

II sējumā ģenerālis apcer savas gaitas Krievijā un Tālajos Austrumos boļševiku revolūcijas un pilsoņu kaŗa laikā, savu darbu un dzīvi brīvajā Latvijā, Latvijas boļševizēšanu Baigajā gadā un Latviešu leģiona sākuma posmu pēc boļševiku padzīšanas. Cena: ies. $5.20.

III sējums veltīts vācu okupācijas laikam, aplūkojot Leģiona vadības izveidošanos, Leģiona vienību tapšanu un apstākļus, kādos tās nokļuva frontē, plaši raksturojot mobilizācijas Latvijā un sniedzot arī Pašpārvaldes protokolus. Grāmatā iztirzāta latviešu sabiedrības nostāja šajā laikā, kā arī parādīts Leģiona ģenerālinspekcijas darbs, rūpējoties gan par latviešu izkaisīto spēku apvienošanu, gaisa izpalīgu likteni un Tornas būvpulkiem, gan par civiliedzīvotāju drošību, apcietinātajiem patriotiem — to vidū latviešu sabiedrības izcilām personām — un tautu Kurzemes cietoksnī. Centrālu vietu šajā sējumā ieņem latviešu cīņa par savām tiesībām, prasot suverenitāti, šai prasībai piedzīvojot kāpinājumu Latviešu nacionālās komitejas dibināšanā Potsdamā īsi pirms Vācijas kapitulācijas. Cena: ies. $5.60.

Ģen. Bangerska Mana mūža atmiņas IV sējums iznāk šajās dienās. Tas aptver pāri par 500 lapp., ir bagātīgi illustrēts, pie kam attēlu vidū ir daudzi ar vēsturiska retuma nozīmi, kas līdz šim nav vēl publicēti. Saturā nodaļas par kureliešiem, Latviešu leģionu Vācijas kapitulācijas laikā, Latviešu nacionālās komitejas darbu īsi pirms un pēc Vācijas sabrukuma, plaša sarakste ar latviešu sabiedrībā pazīstamām personām, kuŗā spilgti atspoguļojas laikmeta problēmatika un traģika, ģenerāļa 1945. un 1946. g. dienas grāmata ar zīmīgiem ap viņu esošās sabiedrības un pēckaŗa notikumu raksturojumiem, internējuma laika aprakstiem un politiskām pārdomām, kā arī papildinājumu un pielikumu jo plašs krājums ar dokumentiem un dienesta atzīmēm. Kā iepriekšējos, tā arī šo sējumu ģen. Bangerska tekstus balsta bagātīgs laikmeta liecību materiāls.

Tikko iznācis jauns darbs latviešu dēku literātūrā

Jānis Širmanis

ALBERTA CILPAS PIEDZĪVOJUMI

romāns.

Šajā aizraujošajā grāmatā pazīstamais jaunatnes literātūras autors izvadā lasītāju pa latviešu ieceļotāja — laimes meklētāja ceļiem ASV, gan rādīdams tā sarežģījumu pilno dzīves ciņu zemes virspusē, gan novezdams to pazemē Noslēpumu aizā Rokiju kalnos, kur līdz ar romāna varoni tam jāpiedalās apslēptas mantas meklēšanā un pasakainu vērtību atrašanā, lai pēc tam atkal virszemē sadurtos ar dzīves untumiem un raibām dēkām.

Nedaudz eksemplāros dabūjama

Veltas Tomas

dzejoļu izlase

V Ē L

Šis greznais, uz rokas lējuma papīra izdotais mīlestības lirikas krājums visai piemērots dāvanām. Cena: ies. $1.95.

KRĀJUMĀ

LATVIEŠU TAUTAS DZIESMAS 12 sējumos prof. Švābes, prof. K. Strauberga un E. Hauzenbergas-Šturmas redakcijā. Visi sējumi iesieti. Katrs sēj. $7.20

P. Dreimaņa LATVJU TAUTAS VESTURE, bagātīgi illustrēta, iesieta $3.80

Brāļu Kaudzīšu MĒRNIEKU LAIKI, grezns izdevums, Ed. Brencēna illustrācijas, Pēteŗa Ērmaņa piezīmes, iesieta $6.80

E. Turkinas LATVISKI - ANGLISKA VĀRDNĪCA, broš. $1.50

E. Turkinas ANGLISKI - LATVISKA VĀRDNĪCA, iesieta, 1062 lapp. $3.90

K. Zitara Pa ZAĻAJĀM TEKĀM, pieredze ar cilvēkiem un dzīvniekiem Latvijas mežos un ezeros medību gaitās. Saistoša lasāmviela $2.80

LATVIEŠU KALENDĀRS 1960. gadam $0.60

RĪGA 1955-1956, Rusiāde, Egila Jarla stāsts ar 95 attēliem $1.80

Latviešu tautas MĪKLAS, SAKĀMVĀRDI un PARUNAS, prof. K. Strauberga redakcijā, daudz illustrāciju, iesieta $7.20

Antoloģija LATVJU SONETS 100 GADOS, K. Dziļlejas sakārtojumā $3.60

PAR TO MAZO ŠĪPULĪTI, dzeju antoloģija, J. Sviestiņa sakārtojumā $2.20

TĀ MUMS IET, Jānim Jaunsudrabiņam adresētas vēstules $4.20

J. Jaunsudrabiņa VASARA, milestības stāsts $2.20

A. Švābes CEĻĀ UZ PURGATORIJU, vēst. novele $1.70

V. Damberga DIEVU AUGSĀMCELSANAS, romāns $3.90

V. Damberga SARAKSTĪŠANĀS AR VIRZU un V. EGLĪTI, vēstules $2.40

P. Klāna SIRILUNDAS ATGRIEŠANĀS, romāns $3.90

P. Klāna RŪSA, romāns par Otru pasaules kaŗu $5.60

E.Virzas KĀRLIS ULMANIS, monografija, illustrēta .. $2.80

Valdemāra Kroder SMĪNĒTĀJI, 3 stāsti par Rīgu $3.40

M. Zeberiņa PŪRA PUĶIS UN TRĪS SIEVAS, romāns $3.40

A. Grīna SEPTIŅI UN VIENS, vēsturiska novele $1.70

Ilonas Leimanes KAILĀ DZĪVĪBA, romāns $2.90

I. Viksnas MUMS JĀBRIEN JŪRĀ, romāns $3.10

E. Salnas BADA BIEDI, rom. par Tornas grāvračiem $2.10

J. Sudrabiņa NICĪBAS VIESUĻOS, atmiņu romāns par leģionu $2.90

V. Lesiņa DZIRKSTIS, nedienu stāsti, illustrēti $2.40

O. Freivalda KURZEMES CIETOKSNIS I-II, illustr., katra grāmata $3.60

O. Freivalda un E. Alkšņa LATVIEŠU KARAVĪRU TRAĢĒDIJA ZVIEDRIJĀ, dokumenti un atmiņas, daudz illustrāciju $3.60

H. Biezā KRISTIĀNISMS, NACIONĀLISMS, HUMĀNISMS $2.90

Manceļa SPREDIĶU IZLASE ar prof. A. Švābes ievadu $3.20

ORATIO DOMINICA XL LINGUARUM, J. Reitera tēvreižu krājums $2.20

V. Strēlertes BRUŅU KALPS, illustrēta balāde $1.70

RUNCA VEZUMS, L. Kronbergas sakārtota dzeju antoloģija bērniem $2.20

Latviešu tautas PASAKAS PAR VELNIEM, illustrētas $3.10

Latviešu tautas PASAKAS PAR SĒRDIENĪTI, illustr. $2.80

DAUDZKRĀSAINA LATVIJAS UZSKATĀMĪBAS KARTE, rotājums un reizē mācību paliglīdzeklis skolām un pašmācībai $1.35

Latviešu nerātnās TAUTAS DZIESMAS, MĪKLAS, SAKĀMVĀRDI un PARUNAS $3.80

TULKOJUMI

Visvairāk pirktā, lasītā un apstrīdētā grāmata, Nobeļa prēmijas laureāta B. Pasternaka rom. DR. ŽIVAGO $5.90

M. Hačija un V. Velsa, HIROŠIMAS DIENASGRĀMATA, atmiņas $2.80

Veino Linna NEZINĀMAJAM KAREIVIM, somu-krievu kaŗa stāsts $4.80

Dž. Bokača DEKAMERONS I-II, illustrēts, katra grām. $5.80

A. Selinko DESIRE, vēsturisks romāns par Napoleonu $5.20

Dž. Steinbeka PAR PELĒM UN CILVĒKIEM, romāns $2.40

A. Dž. Kronina TIRANNS, romāns $5.40

A. Dž. Kronina DEBESU VALSTĪBAS ATSLĒGA, rom. $3.80

A. Dž. Kronina CITADELE, romāns $3.60

H. C. Andersena PASAKAS, L. Kronbergas tulk., illustr. $2.60

Brāļu Grimmu PASAKAS, illustrējis N. Strunke $4.25

E. Kestnera DIVKĀRŠĀ LOTĪTE, romāns jaunatnei, illustrēts, broš. $2.00

E. Kestnera EMĪLS UN BERLĪNES ZĒNI, romāns jaunatnei, illustr., iesiets $1.50

Krājumā arī citu apgādu jaunākās grāmatas.

DV GRĀMATNĪCA

123 HURON STREET, TORONTO 2B, ONT., CANADA

ANGLIJA MAINA RAĶEŠPROGRAMMU

Nākotnē Anglija savu aizsardzību uzticēs Sav. Valstīs iepirktām raķetēm — ar pašu angļu ražotiem atomspridzekļiem.

Londonā. Par vienu no drastiskākajām pārmaiņām kādas zemes aizsardzībā nenoliedzami jāatzīst Anglijas valdības lēmums pārtraukt 600 milj. mārciņu „Zilās līnijas" raķešprogrammu un nākotnē paļauties uz amerikāņu raķetēm. Pašu angļu izgatavotā raķete ar apmēram 2.500 jūdžu radiju būtu izšaujama vienīgi no iepriekš izgatavotām, ienaidniekam relātīvi viegli atrodamām un iznīcināmām bazēm. Amerikāņi tagad piedāvā angļiem — kā arī visai Rietumeiropas aizsardzībai — jauna veida Polaris raķeti. Sākumā, kā zināms, tā bija domāta izšaušanai no zemūdenēm (pēdējām nemaz neiznirstot). Bet tagad tiek izgatavota jauna veida Polaris raķete, kas ar laiku spēs sasniegt 2.500 jūdžu tālus mērķus, ko varēs izšaut no kustīgām bazēm: lielgabaliem bruņotu vilcienu vietā nāks raķetēm bruņoti vilcieni; upēs un ezeros nepārtrauktā kustībā pēdēs raķetēm bruņotas liellaivas. Minēto kustošo raķešu bāzu plānu Rietumeiropas aizsardzībai pašreiz pārrunā Ziemeļatlantijas organizācijas padome.

RĪGĀ APCIETINĀTS KAPITĀLISTS

Komūnistu laikraksti Latvijā raksta par kādu „lielkapitālistu" — biedru Mirošņikovu, kas ticis pie miljoniem ar melntirdzniecību. Šāds iedzīvošanās veids iespējams tikai padomju iekārtā. Mirošņikova pagrabā atrastas vairākas kastes kas saturējušas 100.000 rubļu katra. Sienā izurbtā caurumā atrasti 150 cara laika zelta rubļu (katra desmitnieka vēriba tagad ir 2.000 rubļu). Viņa dzīvoklī vēl atrasts pusotra kg zelta.

Mirošņikovs nodibinājis sakarus ar uzņēmumu vadītājiem un ar tiem sācis nelikumīgus darījumus. Piem., fabrikai saņemto materiālu tie pārdevuši melnā tirgū, bet tā vietā iepirkuši nederīgu materiālu, un fabrika ražojusi brāķi. Pie apcietināšanas Mirošņikovs piedāvājis miličiem 300.000 rubļu, lai to liek mierā. Milicija bija sekojusi viņa darbībai vairākas nedēļas. Kopā ar viņu apcietināti arī vairāki atbildīgi darbinieki uzņēmumos.

BALTIEŠU SPORTA SVĒTKU PROGRAMMA

SACĪKSTES NOTIKS TORONTO CENTRĀLĀS YMCA'S TELPĀS, 40 COLLEGE STREET.

Piektdien, 22. aprīlī.

Pl. 6.30 latvieši-igauņi — jaunatnes basketbols.
Pl. 8.00 latviešu-lietuviešu sieviešu volejbols.
Pl. 9.00 lat-ig. — vīriešu basketbols.

Sestdien, 23. aprīlī.

FINĀLSPĒLES

Pl. 1.30 Sieviešu basketbols.
Pl. 2.45 Jaunatnes baskebols.
Pl. 4.15 Igauņu vingrotājas.
Pl. 4.45 Sportistu parāde, spēļu atklāšana.
Pl. 5.15 Vīriešu basketbols.
Pl. 6.30 Sieviešu volejbols.
Pl. 7.45 Vīriešu volejbols.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

22. apr. — Unitarian Church telpās A. Kivlenieka un A. Vītola koncerts TLB sarīk.
22. un 23. aprīlī Baltiešu sporta svētki Kanadā, Centrālās YMCA's telpās.
24. aprīlī plkst. 4 pp. Barnabas baznīcā brīvmāksl. M. Tūteres klavieŗstudijas audzēkņu vakars.
4. aprīlī, pl. 5 p.p. YMCA's zālē, 15 Robin Ave., Modes skate. Sv. Jāņa draudzes sarīkoj.
27. aprīlī Sv. Andreja baznīcas zālē, plkst. 8.10 pp., M. Vētras jauno dziedoņu Vašingtonas un Klīvlendas koncertu atkārtojums.
30. aprīlī, plkst. 7 vak. TLB telpās Gaujas gaidu un Rīgas skautu vienību vaditāju un vecāku jautrs pārrunu vakars.
30. aprīlī, Bostonas teātŗa viesizrāde Ītona auditorijā.
30. aprīlī Kolumba zālē Futbolistu vakars ar karalienes vēlēšanām.
1. maijā TLB skolas Ģimenes dienas sarīkojums.
5. jūnijā TLB sestdienas skolas izlaiduma akts.
6. maijā TLB Dāmu komitejas rīkotais vakars „Kādreiz maijā."
7. maijā apvienotā vīru kora „Viesturs" koncerts.
14. maijā Koncertapvienības koncerts Parkdale Collegiate telpās.
5. maijā TLB dāmu komitejas rīkotais Dr. J. Karola referāts TLB telpās.
22. maijā Pavasara svētki Sidrabenē.
28. maijā DV svētku balle Palace Pier.
4. jūnijā Ernas Ošiņas baleta studijas audzēkņu vakars Sv. Andreja baznīcas zālē.
25. jūnijā Jāņu sarīkojums Sidrabenē.

HAMILTONĀ

14. aprīlī — Hamiltonas Daugavas Vanadžu sarīkojums - bazārs.
7. maijā HLB lielās naudas loterijas izloze ar balli Rainbow Room telpās, Sanford St. 6.
5. novembrī HLB gada svētki ar Hamiltonas, Kičeneras un Bramptonas apvienoto jaukto koŗu koncertu, 752 Barton St., Polish Legion Hall.
31. decembrī Jaunā gada sagaidīšanas balle — HLB sarīkojums Hillcrest restorāna telpās.

SV. KATERĪNĒS

23. aprīlī apvienotā vīru kora „Viesturs" koncerts.

NIAGARĀ

14. maijā — Tradicionālā ziedu balle un basketbola turnīrs ar ASV latviešu sportistu piedalīšanos.
6. un 17. jūlijā — gadskārtējās draudzības un jaunatnes dienas.

LONDONĀ

5. jūnijā skolas darba noslēguma un izlaiduma akts.

„Viņi rīkojas iejūtīgi un ar taktu."

Vienkārši, gaumīgi . . . kārto izvadīšanu, pašcēļiem līdzjūtīgā veidā. Vairāk kā sešdesmit gadu laikā Wm Speers iemantojis ļoti lielu cieņu . . . katrā laikā dod norādījumus un sniedz paskaidrojumus.

Wm SPEERS FUNERAL DIRECTORS

2926 DUNDAS STREET WEST (pie KEELE) ROGER 7-2154